UNIVERZITET U NOVOM SADU
LETNJA ŠKOLA
Odsek za srpski jezik i lingvistiku
Centar za srpski jezik kao strani

Isidora Bjelaković, Jelena Vojnović

НАУЧИМО СРПСКИ
LET'S LEARN SERBIAN
1

Drugo izdanje

DNEVNIK - NOVINE I ČASOPISI
Novi Sad, 2006

Univerzitet u Novom Sadu
Međunarodna letnja škola srpskog jezika, kulture i istorije
Filozofski fakultet
Odsek za srpski jezik i lingvistiku
Centar za srpski jezik kao strani

Urednik:
Radmila Gikić Petrović

Redaktor knjige:
Dr Ljiljana Subotić, koordinator programa Škole

Članovi redakcije:
Dr Vladislava Petrović
Mr Mirjana Jocić

Crteži:
Ivan Dimitrijević
Aca Mikić
Isidora Bjelaković

SADRŽAJ

Teme	Tekstovi	Gramatika
1. LEKCIJA (7-15): UPOZNAVANJE PREDSTAVLJANJE (osnovne formule)	*Kraći dijalozi*	Prezent pomoćnog glagola JESAM (potvrdni, odrični i upitni oblik) Prezent glagola ZVATI SE Lične zamenice (N) Imenice (N sg.) Prisvojne zamenice (N sg.)
2. LEKCIJA (16-27): PREDSTAVLJANJE ZANIMANJA NAZIVI ZEMALJA	*Ja sam...*	Prezent punoznačnih i semikopulativnih glagola (*voleti, morati* + /da + prezent/) Imenice (L sg.) – lokaciono značenje Imenice (G sg.) – lokaciono značenje Puni oblik glagola JESAM G:L
3. LEKCIJA (28-46): HRANA I PIĆE VOĆE I POVRĆE BROJEVI (1-10; 20-90; 100-1000) BOJE	*Telefonski razgovor* *U prodavnici brze hrane* *U pekari* *Jelovnik* *U restoranu* *U kafiću*	Imenice (N pl.) Prisvojne zamenice (N pl.) Pokazne zamenice (N sg. i pl.) Brojevi Partitivni genitiv Pridevi (N) Imenice (A sg. i pl.) – objekat Pridevi (A sg. i pl.) TREBA + /da + prezent/
4. LEKCIJA (47-56): BROJEVI (11-19; 21-29) KOLIKO JE SATI? TV PROGRAM	*U menjačnici*	Imenice (G pl.) Pridevi (G sg. i pl.) Glagolski vid Lične zamenice (A sg. i pl. i L sg. i pl.) Modalni glagoli
5. LEKCIJA (57-77): PORODICA DELOVI TELA OBUĆA I ODEĆA	*Moja porodica* *U frizerskom salonu*	Prisvojni pridevi Imenice (L pl.) Pridevi (L sg. i pl.) Komparacija prideva
6. LEKCIJA (78-89): STANOVANJE NAMEŠTAJ	*U prodavnici nameštaja* *U prodavnici bele tehnike*	Predlozi (*iza, ispred, između, ispod, iznad, pored, oko, levo od, desno od*) + G – orijentaciono značenje Lične zamenice (G sg. i pl.) Redni brojevi cvet : cvetovi : cveće Imenice (*ljubav*)

Teme	Tekstovi	Gramatika
7. LEKCIJA (90-109): PUTOVANJA	*Pismo* *Đini u Budimpešti* *Na carini*	Imenice (I sg. i pl.) – društvo i sredstvo Glagoli kretanja /PO + L/ – lokaciono značenje Perfekat U sredu : sredom (A : I) *Ići na more:* *biti na moru* (A : L)
8. LEKCIJA (110-132): PUTOVANJA	*Informacije* *Na železničkoj stanici* *Na aerodromu* *U turističkoj agenciji* *Kako pozvati taksi* *U taksiju* *Turistička ponuda*	Potencijal /PREKO + G/ – lokaciono značenje Relativno-mesna klauza Imenice (D sg. i pl.) – namena, pravac, koncesija, logički subjekat Futur
9. LEKCIJA (133-148): KUĆNI LJUBIMCI LEKAR RECEPTI INSTITUCIJE SNALAŽENJE U GRADU INTERVJU SAVETI MALI OGLASI	*Kako izabrati kućnog ljubimca?* *Kod lekara* *Ispravite leđa, ispeglajte stomak* *Recepti* *Vodiću te, samo reci kuda* *Intervju*	Intencionalna klauza Imperativ Instrumental – prosekutiv Imenice (V sg. i pl.) Pridevi (V)
10. LEKCIJA (149-156): SAVETI MALI OGLASI	*Da li je cena slave preskupa?* *Ono što sanjamo da čujemo* *U knjižari* *Novi Sad*	/DO, KOD + G/ Kondicionalna klauza – realni uslov
GRAMATIKA (157-166)		

PISMA SRPSKOG JEZIKA

ABECEDA	A B C Č Ć D DŽ Đ E F G H I J K L LJ M N NJ O P R S Š T U V Z Ž
АЗБУКА	А Б В Г Д Ђ Е Ж З И Ј К Л Љ М Н Њ О П Р С Т Ћ У Ф Х Ц Ч Џ Ш

LATINICA ⟷ ĆIRILICA

A	a	Azija	avion
B	b	Beograd	bubamara
C	c	Cerak	cucla
Č	č	Čačak	čačkalica
Ć	ć	Ćićevac	ćućoriti
D	d	Dunav	dodavati
DŽ	dž	Džordž	dživdžan
Đ	đ	Đenova	đinđuva
E	e	Evropa	element
F	f	Finska	fićfirić
G	g	Grčka	gugutka
H	h	Helsinki	hučati
I	i	Italija	imitirati
J	j	Japan	jaje
K	k	Koreja	kukurikati
L	l	London	lelekati
LJ	lj	Ljubić	ljubav
M	m	Morača	mamurluk
N	n	Neva	nana
NJ	nj	Njujork	njiva
O	o	Olimp	olovo
P	p	Pariz	paprikaš
R	r	Rusija	razgrnuti
S	s	Sidnej	sastanak
Š	š	Švedska	šuškati
T	t	Turska	titrati
U	u	Urugvaj	uzbuna
V	v	Venecija	veverica
Z	z	Zlatica	zujati
Ž	ž	Žabljak	žuboriti

А	а	Азија	авион
Б	б	Београд	бубамара
Ц	ц	Церак	цуцла
Ч	ч	Чачак	чачкалица
Ћ	ћ	Ћићевац	ћућорити
Д	д	Дунав	додавати
Џ	џ	Џорџ	џивџан
Ђ	ђ	Ђенова	ђинђува
Е	е	Европа	елемент
Ф	ф	Финска	фићфирић
Г	г	Грчка	гугутка
Х	х	Хелсинки	хучати
И	и	Италија	имитирати
Ј	ј	Јапан	јаје
К	к	Кореја	кукурикати
Л	л	Лондон	лелекати
Љ	љ	Љубић	љубав
М	м	Морача	мамурлук
Н	н	Нева	нана
Њ	њ	Њујорк	њива
О	о	Олимп	олово
П	п	Париз	паприкаш
Р	р	Русија	разгрнути
С	с	Сиднеј	састанак
Ш	ш	Шведска	шушкати
Т	т	Турска	титрати
У	у	Уругвај	узбуна
В	в	Венеција	веверица
З	з	Златица	зујати
Ж	ж	Жабљак	жуборити

Prepišite ove reči ćirilicom.

1. Avala _____
   Elemir _____
   Igalo _____
   Ostrog _____
   Ulcinj _____

2. ananas _____
   ekser _____
   istinit _____
   okolo _____
   uputiti _____

3. Bačka _____
   Paragovo _____
   Drina _____
   Tisa _____
   Grgeteg _____
   Krušedol _____

4. bambus _____
   pupiti _____
   drvo _____
   travnjak _____
   gegati se _____
   kokodakati _____

5. Zrenjanin _____
   Sombor _____
   Žarkovo _____
   Šajkaš _____
   Feketić _____
   Hilandar _____

6. zunzara _____
   srndać _____
   žižak _____
   šuškati _____
   fijukati _____
   hrkati _____

7. Moćevčić _____
   Vrdnik _____
   Lalić _____
   Resava _____
   Negotin _____
   Njivice _____
   Ljubostinja _____
   Jagodina _____

8. mimika _____
   verenica _____
   lelekati _____
   rominjati _____
   nakinđuriti _____
   njihati _____
   ljuljaška _____
   jarebica _____

9. Crvenka _____
   Đerdap _____
   Ćiprovača _____
   Džajevac _____
   Čortanovci _____

10. cicvara _____
    đurđevak _____
    ćurka _____
    džačić _____
    čičak _____

KONSONANTI U SRPSKOM JEZIKU

	LABIJALNI	DENTALNI	PALATALNI	VELARNI
SONANTI	M V	N L R	LJ NJ J	
FRIKATIVI	F	S Z	Š Ž	H
AFRIKATE		C	Č DŽ Ć Đ	
PLOZIVI	P B	T D		K G

1. LEKCIJA

Mi smo profesori srpskog jezika.
Dobro došli!

Dobar dan!

Ja se zovem...
Zovem se...
Ja sam...
Moje ime je...

Da li ste Vi...?
Da.
Ne, ja se zovem...

Ko je gospođica...?	**Ja sam.**
Ko je gospodin...?	**To sam ja.**
Ko je gospođa...?	**Ja.**

Drago mi je.

Lične zamenice i prezent pomoćnog glagola JESAM

Sg.	JESAM	Pl.	
1. ja	**sam**	1. mi	**smo**
2. ti	**si**	2. vi/Vi	**ste**
3. on		3. oni	
ona	**je**	one	**su**
ono		ona	

Sg.	ZVATI SE	Pl.
1.	Ja se zovem Mira. / Zovem se Mira.	1. –
2.	Ti se zoveš Mira. / Zoveš se Mira.	2. Kako se Vi zovete?
3.	On se zove Tom. / Zove se Tom.	3. –
	Ona se zove Vesna. / Zove se Vesna.	

Kako se Vi zovete? Kako je Vaše ime?

1. **Popunite prazna mesta.**

– Dobar dan.
– _____.
– Kako se Vi zovete?
– _____ Marija. A Vi?
– Ja sam Ana. Drago mi je.
– _____.

2. **Ubacite odgovarajući izraz.**

Zdravo!
Dobar dan.

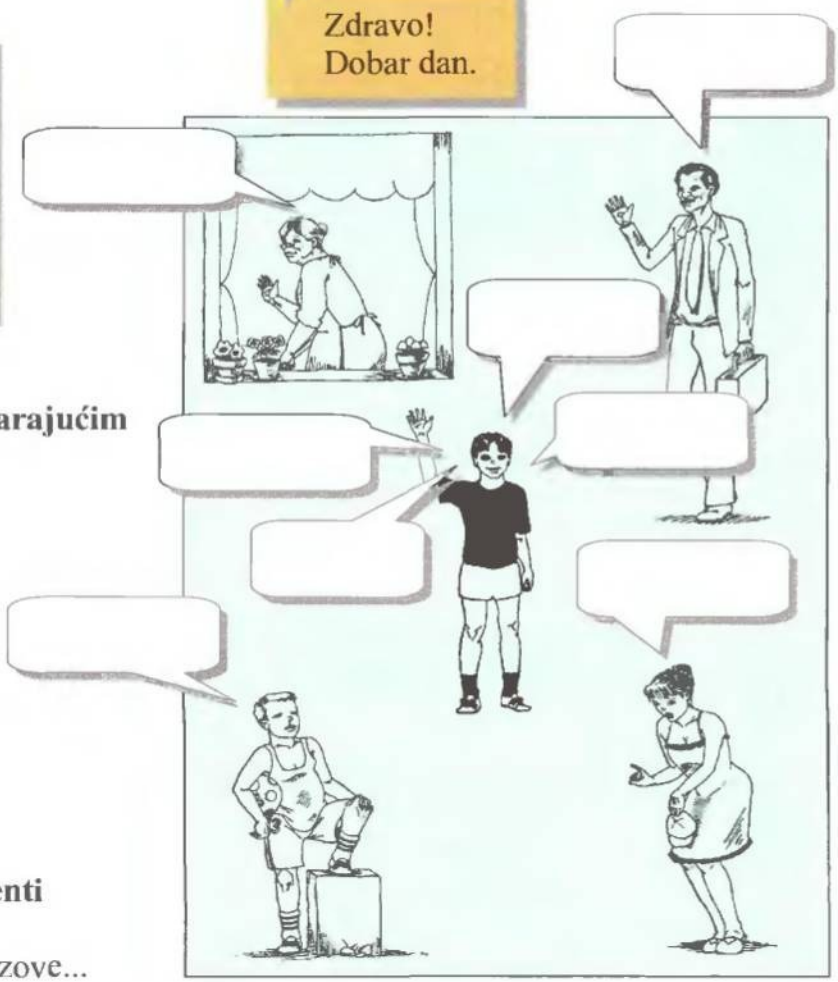

3. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom lične zamenice.**

a. _____ smo Maja i Boško.
b. _____ si Tamara.
c. _____ ste Peter i Karen.
d. Kako se _____ zovete?
e. _____ sam Jelena.
f. _____ su Li i Kim.
g. Da li je _____ Karen?
h. _____ je Milivoj.
i. Kako se _____ zoveš?

4. **Recite kako se zovu studenti u Vašoj grupi.**
Npr. On se zove... Ona se zove...

5. Popunite praznine.

Dobar dan! Zdravo!	To sam ja. Zovem se Vera.	Da, ja sam Maja. Moje ime je Ana.	~~Dobar dan. Ja sam Jurij.~~

a. – Dobar dan. Zovem se Peter.
– Dobar dan. Ja sam Jurij.

b. – Dobar dan.
– _____.
– Da li ste Vi Maja?
– _____.

c. – Zdravo!
– _____.
– Kako je tvoje ime?
– _____.

d. – Ko je gospođa Petrović? _____.
e. – Kako se zovete? _____.

6. Popunite praznine.

- Ko ____ gospođica Pak?
- ____ sam. Da li ste Vi profesorka Vojnović?
- Da, ja _____.
- ____ se zovete?
- _____ Alek.
- Zdravo.
- _____ .
- Kako se _____?
- _____ Jurij.

7. Stavite glagol u odgovarajući oblik prezenta.

	JA	TI	ON, ONA, ONO	MI	VI	ONI, ONE, ONA
jesam						

ODRIČNI OBLIK

Sg.	JESAM	Pl.
1. ja	**nisam**	1. mi **nismo**
2. ti	**nisi**	2. vi **niste**
3. on		3. oni
ona	**nije**	one **nisu**
ono		ona

8. Upišite odgovarajući oblik prezenta pomoćnog glagola *jesam*, a zatim rečenice napišite u odričnom obliku.

Vi _____ iz Rusije. _____
On _____ iz Španije. _____
Mi _____ iz Amerike. _____
Ja _____ Maja. _____
Oni _____ iz Francuske. _____
Ti _____ iz Italije. _____

ODRIČNI OBLIK

Sg.	ZVATI SE	Pl.
1.	ja se ne zovem / ne zovem se	1.
2.	ti se ne zoveš / ne zoveš se	2. Vi se ne zovete / ne zovete se
3.	on ona se ne zove / ne zove se ono	3.

9. **Sledeće rečenice napišite u odričnoj formi.**

1. Zovem se Raul. _____
2. Ja se zovem Petar. _____
3. Ti se zoveš Loreto? _____
4. Ona se zove Magda. _____
5. Zove se Magda. _____
6. Zove se David. _____
7. On se zove Kalvin. _____
8. Vi se zovete Tom? _____

UPITNI OBLIK

Sg.	JESAM	Pl.	
1. Da li sam ja...?	Jesam li ja...?	1. Da li smo mi...?	Jesmo li mi...?
2. Da li si ti...?	Jesi li ti...?	2. Da li ste vi/Vi...?	Jeste li vi/Vi...?
3. Da li je on...?	Je li on...?	3. Da li su oni...?	Jesu li oni...?
Da li je ona...?	Je li ona...?	Da li su one...?	Jesu li one...?
Da li je ono...?	Je li ono...?	Da li su ona...?	Jesu li ona...?

10. **Sačinite pitanja od sledećih rečenica.**
Npr. Ja sam Goran. Da li si ti Goran? Jesi li ti Goran?

Ja sam Karen _____
On je iz Grčke. _____
Ona je iz Amerike. _____
Mi smo iz Kanade. _____
Oni su iz Japana. _____
Ana i Nataša su iz Ukrajine. _____
Janis i ja smo iz Grčke. _____
Elen i ti ste iz Nemačke. _____

Sg.	ZVATI SE	Pl.
1. Da li se ja zovem...?		1.
2. Da li se ti zoveš...?		2. Da li se Vi zovete...?
3. Da li se on zove...?		3.
Da li se ona zove...?		
Da li se ono zove...?		

11. **Sastavite pitanja.**

Ja se zovem Marko. _____
Ona se zove Karen. _____
On se zove Peter. _____
Ti se zoveš Aleksandra. _____
Vi se zovete Maja. _____

12. **Ispravite greške.**

Dali se ti zoveš Marko? _____
Jesi li Vi Petar? _____
Da li ti se zoveš Ana? _____
Ja ni sam Ana, ja smo Svetlana. _____
Da li on zove se Jurij? _____
Jesi ti li Petra? _____
Ja ne zovem se Tom. _____
Ja nesam Loreto. _____

13. **Sastavite rečenice.**

a. kako – Vi – zovete se _____
b ste – Milica – da li – Vi _____
c. je – ko – Rajić – gospođa _____
d. Peter – da li – si – ti _____
e. ja – ne – Tom – sam _____
f. se zoveš – kako _____
g. zovem se – Peter – ne _____

14. **Pročitajte dijalog.**

- Kako se Vi zovete? – Pak Čon Hjon.
- Ime? – Čon Hjon.
- A prezime je Pak? – Da.
- Država? – Koreja.
- Grad? – Seul.
- Dobro. Ulica? – Sune, Pundang.

Popunite tabelu.

IME	PREZIME	DRŽAVA	GRAD	ULICA
Čon Hjon				
Vi				
Vaš drug				

IMENICE

15. **Popunite tabelu.**

Seul **država**
gospođica
gospodin
Koreja **prezime**

NOMINATIV sg. Ko? Šta?

Sg. m (-ø)	f (-a)	n (-o/-e; -ø)
GRAD-**Ø**	ULIC**A**	VIN**O**
		ZANIMANJ**E**
		IME-**Ø**

m	f	n

16. **Napišite svoju adresu.**

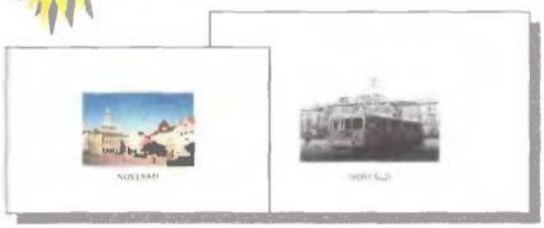

17. **Popunite praznine.**

grad ime prezime država

Novi Sad je _____. Peter je _____. Španija je _____.
Tom je _____. Petrović je _____. Engleska je _____.
Beograd je _____. Koreja je _____. Ana je _____.

PRISVOJNE ZAMENICE

Čiji? Čija? Čije?

FORME U SINGULARU

JA	→	moj, moja, moje	**MI**	→	naš, naša, naše
TI	→	tvoj, tvoja, tvoje	**VI**	→	vaš, vaša, vaše / Vaš, Vaša, Vaše
ON	→	njegov, njegova, njegovo	**ONI**	↘	
ONA	→	njen, njena, njeno	**ONE**	→	njihov, njihova, njihovo
ONO	→	njegov, njegova, njegovo	**ONA**	↗	

18. **Upišite odgovarajuću formu prisvojne zamenice.**

a. moj, moja, moje
_____ grad je London.
_____ država je Engleska.

b. tvoj, tvoja, tvoje
Da li je _____ grad London?
Da li je _____ ime Ana?

c. njegov, njegova, njegovo
Da li si ti _____ drug?
_____ država je Italija.

d. Vaš, Vaša, Vaše
Da li je _____ ime Ana?
Kako je _____ ime?

e. njen, njena, njeno
Da li je _____ brat Petar?
Da li je _____ sestra Tamara?

19. **Upotrebite date konstrukcije i navedite imena svih studenata u grupi.**

Moje ime je... Tvoje/Vaše ime je... Njegovo ime je... Njeno ime je...

20. **Upišite odgovarajuću formu prisvojne zamenice.**

Ja sam Tom. _____ ime je Tom. Kako je _____ ime?
Ti si Loreto. _____ ime je Loreto.
Ona je iz Španije. _____ zemlja je Španija.
On je iz Engleske. _____ zemlja je Engleska.
Mi smo iz Nemačke. _____ zemlja je Nemačka.
Mi živimo u Londonu. _____ grad je London.
On se zove Janis. _____ ime je Janis.
Ona se zove Đini. _____ ime je Đini.

21. **Dopunite rečenice.**

_____ je ovo knjiga? Ovo je _____ (ja) knjiga.
_____ je ovo rečnik? Ovo nije _____ (ja) rečnik.
Ovo je _____ (ona) rečnik.
_____ je ovo dete? Ovo nije _____ (mi) dete.
Ovo je _____ (oni) dete.
_____ je ovo kuća? Ovo je _____ (mi) kuća.
_____ je ovo sto? Ovo je _____ (ja) sto.

22. **Ispravite greške. Pokušajte da ispravljene rečenice prepišete ćirilicom.**

Da li je tvoj ime Jelena? Ne, moj ime nije Jelena. Moja ime su Gordana.

_____

Kako se ti zovete? Ja se zovem Petar. _____
Da li je ovo tvoja rečnik? Ne, ovo nije moji rečnik. Ovo je njena rečnik.

_____

Da li je ovo tvoja kuća? Ne, ovo nije moj kuća. Ovo je njihovo kuća.

_____

On je iz Španije. Njen zemlja je Španija. _____
Ona je iz Grčke. Njihovo zemlja je Grčka. _____

2. LEKCIJA

Zdravo. Zovem se Loreto. Moja zemlja je Španija, a grad Hueska. Ja sam profesorica. Radim na fakultetu u Novom Sadu. Predajem španski jezik. Volim da kuvam.

Ja sam Janis. Ja igram fudbal. Živim u Grčkoj, a ovde studiram i treniram. Zato učim srpski jezik. U Novom Sadu živi i moja sestra. Ona je studentkinja. Volim sport.

Ja se zovem Tom. Živim u Londonu. Studiram srpski jezik. Sada sam u Novom Sadu. Radim u školi kao profesor. Predajem engleski jezik. Volim sport.

Ja sam Đini. Studiram srpski jezik u Koreji. Živim u Seulu.
Volim da putujem. Ne volim sport.
Prvi put sam u Novom Sadu.

Ćao. Zovem se Mikele. Živim u Italiji, u Rimu. Po zanimanju sam turistički vodič. Radim u Novom Sadu i zato moram da učim srpski jezik. Volim tenis i volim da se šetam.

RADITI

Sg.	Pl.
1. radim	1. radimo
2. radiš	2. radite
3. radi	3. rade

= UČITI/učim

PREDAVATI

Sg.	Pl.
1. predajem	1. predajemo
2. predaješ	2. predajete
3. predaje	3. predaju

= PUTOVATI/putujem

KUVATI

Sg.	Pl.
1. kuvam	1. kuvamo
2. kuvaš	2. kuvate
3. kuva	3. kuvaju

= IGRATI / igram
= TRENIRATI / treniram
= STUDIRATI / studiram
= MORATI / moram

VOLETI

Sg.	Pl.
1. volim	1. volimo
2. voliš	2. volite
3. voli	3. vole

= ŽIVETI/živim

Sg.	Pl.
1. ne volim	1. ne volimo
2. ne voliš	2. ne volite
3. ne voli	3. ne vole

Rečca **ne** najčešće se piše rastavljeno od glagola.

ŠETATI SE

Sg.	Pl.
1. šetam se	1. šetamo se
2. šetaš se	2. šetate se
3. šeta se	3. šetaju se

PREZENT

prezentska osnova + nastavci za prezent

		Sg.	Pl.
3. l. sg. prezenta (jede, pije, kuva...)	+	1. **-m**	1. **-mo**
		2. **-š**	2. **-te**
		3. **-ø**	3. **-u/ -ju/ -e**

1. Upišite odgovarajuće oblike prezenta za sledeće glagole.

UČITI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

PUTOVATI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

IGRATI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

TRENIRATI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

ŽIVETI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

STUDIRATI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

ŠETATI SE	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

MORATI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

VOLETI	
Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

2. U gramatici na kraju knjige glagoli su podeljeni na vrste. Utvrdite kojoj vrsti pripadaju navedeni glagoli.

3. Popunite praznine odgovarajućim oblikom prezenta.

1. Loreto _____ (živeti) u Španiji.
2. Tom i Alek _____ (živeti) u Londonu.
3. Janis _____ (trenirati) fudbal.
4. Mikele _____ (raditi) kao turistički vodič.
5. Đini _____ (voleti) da se šeta.
6. Ja _____ (učiti) srpski jezik, a ti?
7. Mi _____ (studirati) ekonomiju.
8. Mikele i Đini _____ (šetati se).

4. Napišite odričan oblik sledećih rečenica.

On voli da se šeta. _____
Loreto studira srpski jezik. _____
Mi igramo fudbal u Novom Sadu. _____
Oni žive u Španiji. _____
Ja sam profesor po zanimanju. _____
Ona se zove Ana. _____
Moramo da učimo srpski. _____

5. Sastavite pitanja od sledećih rečenica.

1. Zovem se Loreto. _____
2. Radim na fakultetu. _____
3. Studiram engleski jezik. _____
4. Živimo u Londonu. _____
5. On voli da kuva. _____
6. Ona trenira tenis. _____
7. Morate da radite. _____

6. Ispravite greške u sledećim rečenicama.

1. On rade u školi. _____
2. Oni živu u Novom Sadu. _____
3. Ona voli se da šeta. _____
4. Ja nesam iz Rusije. _____
5. Mi radim u školi. _____
6. Oni nerade u školi stranih jezika. _____

7. Dopunite rečenice.

1. Ja _____ u Novom Sadu.
2. Alina _____ iz Rumunije.
3. Mi _____ da kuvamo.
4. Janis _____ fudbal.
5. Ona _____ španski jezik u školi.
6. Vi _____ kao profesor.
7. Ja _____ profesorica po zanimanju.
8. Oni vole da _____.
9. Ja volim da _____.
10. Ja ne volim da _____.
11. Moram da _____.

VOLETI / MORATI + /da + prezent/

Sg.	Pl.
1. volim da se šetam	1. volimo da se šetamo
2. voliš da se šetaš	2. volite da se šetate
3. voli da se šeta	3. vole da se šetaju
1. ne volim da se šetam	1. ne volimo da se šetamo
2. ne voliš da se šetaš	2. ne volite da se šetate
3. ne voli da se šeta	3. ne vole da se šetaju

Uz semikopulativne glagole, umesto konstrukcije /da + prezent/, pravilno je upotrebiti i infinitiv. Konstrukcija sa infinitivom je ređa.

8. Odgovorite na pitanja.

Npr. Da li Loreto voli da kuva?
Da, ona voli da kuva.

- Da li Janis i Tom vole sport?
- _____.
- Da li Đini voli sport?
- _____.
- Da li Mikele voli da se šeta?
- _____.

9. Popunite prazna mesta odgovarajućim oblikom glagola.

a. Loreto voli da _____ (kuvati). Oni vole da _____ (kuvati).
b. Đini voli da _____ (putovati). One vole da _____ (putovati).
c. Mikele voli da _____ (šetati se). Da li ti voliš da _____ (šetati se)?
d. On mora da _____ (učiti). Oni moraju da _____ (učiti).
e. Ja volim da _____. Ja ne volim da _____.

10. Napišite odrične oblike sledećih rečenica.

a. Volim da putujem i da čitam knjige. _____
b. Moram da učim. _____
c. On voli da se šeta. _____
d. Ona voli da uči. _____
e. Dete voli da se igra. _____
f. On mora da kuva. _____
g. Moramo da učimo. _____
h. Volimo da se šetamo. _____
i. Vi morate da kuvate. _____
j. Oni vole da se igraju. _____
k. One moraju da uče. _____

11. Sastavite rečenice.

a. On _____ (voleti) da _____ (učiti), ali ne _____ (voleti) da _____ (šetati se).
b. Ja _____ (voleti) da _____ (čitati). Ne _____ (voleti) da _____ (kuvati).
c. Mi _____ (voleti) da _____ (šetati se).
d. Oni _____ (voleti) da _____ (putovati).
e. Ti _____ (morati) da _____ (učiti).
f. Vi _____ (morati) da _____ (kuvati).
g. Tom i Đini _____ (voleti) da _____ (putovati).
h. Janis i ja _____ (morati) da _____ (učiti).
i. Loreto i ti _____ (morati) da _____ (šetati se).

IMENICE

LOKATIV sg. U/na/o/po + kome? U/na/o/po + čemu?

Sg.	m (-u)	f (-i)	n (-u)
	GRADU	ULICI	VINU
	Londonu	sestri	ZANIMANJU
			IMENU

m: Radim **na** fakultetu **u** Beogradu. Živim **u** Londonu.
f: Živim **u** Italiji. Studiram srpski jezik **u** Koreji.
n: **Po** zanimanju sam turistički vodič.

k : c muzika : muzici
g : z noga : nozi
h : s epoha : eposi

12. **Popunite prazna mesta.**

a. Loreto živi u _____ i radi na _____.
b. Fakultet je u _____.
c. Tom radi u _____ kao profesor.
d. Đini je prvi put u _____.
e. Šta je Mikele po _____?
f. Gde on živi? On živi u _____.

13. **Popunite tabelu.**

Nominativ sg.	m/f/n	Lokativ sg.	Nominativ sg.	m/f/n	Lokativ sg.
profesorica			studentkinja		
		fudbalu	muzika		
student					sportu
		školi	profesor		
zanimanje					zemlji
		imenu	Grčka		
sestra			Španija		
Rim			jezik		

14. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom imenice.**

a. Živim u _____ (Amerika).
b. On radi na _____ (fakultet).
c. Ona želi da živi u _____ (grad).
č. Ona živi na _____ (more).
ć. Šta si ti po _____ (zanimanje)?
d. Radimo u _____ (škola).

Gde živiš?
Živim u/na... + L

Gde radiš?
Radim u/na... + L

Šta si po zanimanju?

Ja sam...
Radim kao...

15. **Popunite prazna mesta.**

m	f
student	student**kinja**
profesor	profesor**ka**/ profesor**ica**

Mikele
zanimanje: _____
država: _____
grad: _____

Đini
zanimanje: _____
država: _____
grad: _____

Loreto
zanimanje: _____
država: _____
grad: _____

Janis
zanimanje: _____
država: _____
grad: _____

16. **Zapišite ponuđena zanimanja uz odgovarajući crtež.**

pevačica lekar studentkinja profesor
pevač lekarka student profesorica

17. **Pročitajte tekst na početku lekcije još jednom i odgovorite na pitanja.**

- Da li je Loreto profesorka? Gde ona radi? Šta predaje?
- Da li su Đini, Tom i Janis studenti? Šta Đini studira?
- Šta je Mikele po zanimanju? Šta ste Vi po zanimanju?

18. **Popunite praznine.**

- Loreto _____ (ne raditi) kao lekarka. Ona radi kao _____. Ona je _____ po zanimanju.
- Đini _____ (ne raditi). Ona je _____. Tom _____ (raditi) kao profesor u školi. Janis _____ (igrati) fudbal i _____ (studirati).

IMENICE

GENITIV sg. Koga? Čega?

Sg. m (-a)	f (-e)	n (-a)	
GRADA	ULICE	IMENA	m: Dolazim iz Londona.
Londona	sestre	zanimanja	f: Dolazim iz Italije. Dolazim iz Grčke.
	muzike		n: Dolazim iz Osla.

Odakle dolazite? Dolazim iz... (+G)
Odakle ste? Iz... (+G)

19. **Odgovorite na pitanja.**

- Odakle dolazi Loreto? _____
- Odakle je Tom? _____
- A Đini? _____
- Odakle dolazi Mikele? _____
- A Janis? _____
- Odakle ste? _____

20. **Popunite tabelu.**

Nominativ	Genitiv	Nominativ	Genitiv
profesorka		studentkinja	
	fudbala	muzika	
student			sporta
	škole	profesor	
zanimanje			zemlje
	imena	Grčka	
sestra		Španija	
lekar		jezik	

21. **Popunite praznine.**

Ime: David
Prezime: Pardo
Država: Španija
Grad: Barselona
Zanimanje: student istorije

Ovo je _____. On dolazi iz _____.
Živi u _____, u _____.
On je _____.

On dolazi iz Italije.

On živi u Italiji.

On dolazi iz Nemačke.

On živi u Nemačkoj.

	Sg.	Adj. + N
N	Nemačka	< Nemačka zemlja
G	Nemačke	< Nemačke zemlje
L	Nemačkoj	< Nemačkoj zemlji

Ime: Peter
Prezime: Hlapek
Država: Poljska
Grad: Krakov
Zanimanje: ekonomista

Ovo je _____.
On dolazi iz _____.
Živi u _____,
u _____.
On je _____.

Kako se zovete? _____.
Odakle dolazite? _____.
Gde živite? _____.
Šta ste po zanimanju? _____.

22. **Napravite sličan dijalog sa ostalim studentima.**

23. **Dopunite sledeće rečenice.**

a) Tom dolazi iz _____ (London). On živi u _____ (Engleska).
b) Mišel dolazi iz _____ (Pariz). On živi u _____ (Francuska).
c) Andžej dolazi iz _____ (Krakov). On živi u _____ (Poljska).
d) Kristina dolazi iz _____ (Temišvar). Ona živi u _____ (Rumunija).
e) Sem dolazi iz _____ (Seul). On živi u _____ (Koreja).
f) Sara dolazi iz _____ (London). Ona živi u _____ (Velika Britanija).

24. **Upišite nazive država ili kontinenata na odgovarajuće mesto.**

Španija Velika Britanija Portugalija Italija Afrika Holandija Francuska Irska Norveška Švedska Danska Finska Rusija Grčka Bugarska Rumunija Srbija i Crna Gora Bosna i Hercegovina Hrvatska Švajcarska Nemačka Poljska Češka Ukrajina Mađarska Belgija Azija Turska Slovenija Albanija Island Belorusija Luksemburg Evropa

25. Popunite praznine odgovarajućim oblikom genitiva ili lokativa.

Dolazim iz _____ (Francuska). Ja sam iz _____ (Irska).
Dolazim iz _____ (Rusija). Ja sam iz _____ (Švajcarska).
Dolazim iz _____ (Bosna i Hercegovina).
Dolazim iz _____ (Češka). Ja sam iz _____ (Holandija).
Dolazim iz _____ (Švedska). Ja sam iz _____ (Belgija).
Dolazim iz _____ (Norveška). Ja sam iz _____ (Hrvatska).
Dolazim iz _____ (Finska). Ja sam iz _____ (Poljska).
Dolazim iz _____ (Nemačka). Ja sam iz _____ (Danska).
Dolazim iz _____ (Grčka). Ja sam iz _____ (Mađarska).
Dolazim iz _____ (Ukrajina). Ja sam iz _____ (Bugarska).
Dolazim iz _____ (Rumunija). Ja sam iz _____ (Turska).
Dolazim iz _____ (Luksemburg). Ja sam iz _____ (Srbija i Crna Gora).

Živim u _____ (Španija). Živim u _____ (Velika Britanija).
Živim u _____ (Portugalija). Živim u _____ (Italija).
Živim u _____ (Francuska). Živim u _____ (Irska).
Živim u _____ (Rusija). Živim u _____ (Švajcarska).
Živim u _____ (Bosna i Hercegovina).
Živim u _____ (Češka). Živim u _____ (Holandija).
Živim u _____ (Švedska). Živim u _____ (Belgija).
Živim u _____ (Norveška). Živim u _____ (Hrvatska).
Živim u _____ (Finska). Živim u _____ (Poljska).
Živim u _____ (Nemačka). Živim u _____ (Danska).
Živim u _____ (Grčka). Živim u _____ (Mađarska).
Živim u _____ (Ukrajina). Živim u _____ (Bugarska).
Živim u _____ (Rumunija). Živim u _____ (Albanija).
Živim u _____ (Slovenija). Živim u _____ (Srbija i Crna Gora).

26. Sastavite pitanja.

_____ dolaziš? _____ živiš? _____ se zoveš?
_____ radiš? _____ si ti Alek? _____ si po zanimanju?

27. Ispravite greške.

Živim iz Norveškoj. _____ Dolazim iz Rumuniji. _____
Živi u Grčke. _____ Dolazim iz Velikoj Britaniji. _____
Jasam iz Španiji. _____ Živim iz Rusije. _____
Ja sam iz London. _____ Živim u Rima. _____

28. **Upišite ponuđene glagole na odgovarajuća mesta.**

živeti	**dolaziti**	**zvati se**	**raditi**	**studirati**
		igrati		

a. _____ } kao profesorka, kao lekar, kao pevač

b. _____ } fudbal, tenis, šah

c. _____ } medicinu, srpski jezik, istoriju

d. _____ } Peter, Tom, Ana

e. _____ } u Londonu, u Atini, u Novom Sadu

f. _____ } iz Amerike, iz Koreje, iz Poljske

JESAM (PUNI OBLIK)

Sg.	Pl.
1. **jesam**/sam	1. **jesmo**/smo
2. **jesi**/si	2. **jeste**/ste
3. **jeste**/je	3. **jesu**/su

29. **Odgovorite kao u primeru.**

Npr. **Da li je Loreto iz Španije? Jeste.**
Da li je Janis iz Španije? Nije.

- Da li je Loreto profesorka? _____.
- Da li je Janis iz Grčke? _____.
- Da li je njegova sestra profesorka? _____.
- Da li je Tom iz Srbije? _____.
- Da li si ti iz Srbije? _____.
- Da li je Mikele student? _____.
- Da li su Tom, Janis i Đini studenti? _____.

30. **Na prazna mesta upišite odgovarajući oblik prezenta ponuđenih glagola.**

- Mi _____ (studirati) srpski jezik.
- Vi _____ (živeti) u Novom Sadu.
- On _____ (raditi) na fakultetu.
- Oni _____ (ići) u školu.
- Ja _____ (igrati) fudbal.
- Ti _____ (putovati) u Francusku.

31. **Popunite praznine u tabeli (PIŠITE ĆIRILICOM). Tamo gde je označen samo rod (m/f/n) upišete neku imenicu tog roda, a zatim i njene oblike u traženim padežima.**

Nominativ	m/f/n	Genitiv	Lokativ
ФАКУЛТЕТ			
			ШКОЛИ
		КЊИГЕ	
ВИНО			ГРЧКОЈ
		МУЗИКЕ	
ФИЛМ			
ЗЕМЉА			
		ДЕВОЈКЕ	
ШПАНИЈА			
			ГРАДУ
		ИМЕНА	
УЛИЦА			
		БИОСКОПА	
	m		
	f		
	n		

32. **Napišite kratak sastav o nekoj osobi. Pokušajte da pišete ćirilicom.**

3. LEKCIJA

Hrana i piće

1. **Upotrebite reči date u tabeli i kažite šta se nalazi na stolu.**

mleko sok hleb kečap paradajz paprika margarin pašteta jaje majonez čaša pepeljara cigarete upaljač tanjir med marmelada šolja nož kašika kobasica sir

IMENICE

NOMINATIV pl. Ko? Šta?

Sg.	m	f	n
	tanjir	stolica	vino
	sok/miš		zanimanje
			ime
Pl.	(-i)	(-e)	(-a)
	TANJIRI	STOLICE	VINA
	SOKOVI/MIŠEVI		ZANIMANJA
			IMENA

m
K > C jezik > jezici
G > Z nosorog > nosorozi
H > S orah > orasi

čovek : ljudi

sir : sirevi sto : stolovi

2. **Popunite tabelu.**

Nominativ sg.	m/f/n	Naminativ pl.	Nominativ sg.	m/f/n	Naminativ pl.
čaša					sokovi
		tanjiri	jaje		
nož					miševi
		kašike			sirevi
viljuška			meso		
		stolice	čaj		
rečnik			čovek		
šolja			jezik		

Voće i povrće

3. **Upišite odgovarajuće nazive za voće i povrće uz fotografije i odredite njihove gramatičke oblike u množini.**

Ovo je... Ovo su...

4. **Recite koje je voće ili povrće na fotografijama.**

PRISVOJNE ZAMENICE

Čiji? Čije? Čija?

Forme u pluralu

		m	f	n
JA	→	moji,	moje,	moja
TI	→	tvoji,	tvoje,	tvoja
ON	→	njegovi,	njegove,	njegova
ONA	→	njeni,	njene,	njena
ONO	→	njegovi,	njegove,	njegova
MI	→	naši,	naše,	naša
VI	→	vaši,	vaše,	vaša
ONI	↘			
ONE	→	njihovi,	njihove,	njihova
ONA	↗			

5. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom imenice ili zamenice.**

Čiji su ovo _____ (sok)?
Ovo su _____ (mi) sokovi.
Čije su ovo _____ (knjiga)?
To su _____ (ja) knjige.
Čiji je ovo rečnik?
Ovo je _____ (ona) rečnik.
Da li su ovo tvoji _____ (rečnik)?
Ne, ovo nisu _____ (ja) rečnici.
Ovo su _____ (on) rečnici.
Da li je ovo _____ (ti) knjiga?
Da, ovo je _____ (ja) knjiga.
Da li su Ana i Maja _____ (vi) drugarice?
Ne, one nisu _____ (mi) drugarice.
One su _____ (oni) drugarice.

6. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom imenice i prisvojne zamenice.**

Na stolu se nalaze _____ (knjiga, pl.) i _____ (rečnik, pl.). Ovo je _____ (ja) knjiga, a ono _____ (on). Rečnici su _____ (ja).
U učionici se nalaze _____ (sto, pl.) i _____ (stolica, pl.).
_____ (student) su na fakultetu.
Na stolu se nalaze _____ (jabuka, pl.), _____ (jagoda, pl.), _____ (lubenica, pl.) i _____ (dinja, pl.).

7. **Popunite praznine.**

_____ su ovo rečnici?
_____ su to knjige?
_____ je ovo sok?
_____ su ovo noževi?
_____ su to šolje?
_____ su ovo čaše?
_____ je ovo dete?
_____ je ovo kašika?

8. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom prisvojne zamenice.**

Da li je ova sveska tvoja? Ne, ova sveska nije _____ (ja). Ova sveska je _____ (on).
Da li je ovaj rečnik Vaš? Ne, ovaj rečnik nije _____ (ja). Ovaj rečnik je _____ (ona).
Da li je ta olovka njegova? Ne, ta olovka nije _____ (on). Ta olovka je _____ (ti).
Da li je ova knjiga njena? Ne, ova knjiga nije _____ (ona). Ova knjiga je _____ (ja).
Da li su ove sveske tvoje? Ne, ove sveske nisu _____ (ja). Ove sveske su _____ (on).
Da li su ovi rečnici vaši? Ne, ovi rečnici nisu _____ (mi). Ovi rečnici su _____ (oni).
Da li su ove olovke njegove? Ne, ove olovke nisu _____ (on). Ove olovke su _____ (ona).

POKAZNE ZAMENICE

Sg.	m	f	n	Pl.	m	f	n
	OVAJ	OVA	OVO		OVI	OVE	OVA
	TAJ	TA	TO		TI	TE	TA
	ONAJ	ONA	ONO		ONI	ONE	ONA

9. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom. Obratite pažnju: u prvom delu zadatka pokazne zamenice date su samo u muškom rodu u jednini, a u drugom delu samo u jednini.**

Da li su _____ (ovaj) jabuke tvoje? Ne, _____ (taj) jabuke nisu moje.
Da li je _____ (ovaj) grožđe tvoje? Ne, _____ (ovaj) grožđe nije moje.
Da li su _____ (ovaj) jagode tvoje? Ne, _____ (taj) jagode nisu moje.
Da li su _____ (onaj) sokovi tvoji? Ne, _____ (taj) sokovi nisu moji.
Da li je _____ (onaj) čaša tvoja? Ne, _____ (taj) čaša nije moja.
Da li su _____ (onaj) devojke tvoje drugarice? Ne, _____ (taj) devojke nisu moje drugarice.

Da li su _____ (ovaj sok) tvoji? Nisu.
Da li su _____ (ova čaša) tvoje? Nisu.
Da li su _____ (ovaj tanjir) njegovi? Nisu.
Da li su _____ (ova pepeljara) tvoje? Nisu.
Da li su _____ (ovo jaje) tvoja? Nisu.
Da li su _____ (ova jabuka) skupe? Nisu.
Da li su ove jabuke _____ (moj)? Jesu.
Da li su automobili _____ (tvoj)? Jesu.
Da li su pepeljare _____ (njegov)? Jesu.
Da li su tanjiri _____ (tvoj)? Jesu.

Brojevi

	m	f	n
1	jedan jedni	jedna jedne	jedno jedna
2	dva	dve	dva
3	tri		
4	četiri		
5	pet		
6	šest		
7	sedam		
8	osam		
9	devet		
10	deset		

		100	sto
20	dvadeset	200	dvesta
30	trideset	300	trista
40	četrdeset	400	četiristo
50	pedeset	500	petsto
60	šezdeset	600	šeststo
70	sedamdeset	700	sedamsto
80	osamdeset	800	osamsto
90	devedeset	900	devetsto
		1000	hiljada

10.

Na pijaci

Mušterija: Dobar dan. Koliko košta paradajz?
Prodavac: Deset dinara kilogram.
Mušterija: Da li je svež?
Prodavac: Da, naravno.
Mušterija: Dobro, onda kilogram paradajza.
Prodavac: Da li želite još nešto?
Mušterija: Da. Koliko koštaju jabuke?
Prodavac: Sto dinara.
Mušterija: Zašto su jabuke tako skupe?
Prodavac: Skupe? Nisu skupe. Koliko želite?
Mušterija: Kilogram.
Prodavac: Izvolite. Sto deset dinara.
Mušterija: Izvolite.
Prodavac: Hvala. Do viđenja.

KOŠTATI
košta / koštaju

Koliko košta... + N? = Pošto je... + N?

Kilogram paradajza (G) – PARTITIVNI GENITIV

11. **Sastavite sličan dijalog.**

12. **Sastavite pitanja sa glagolom *koštati* (odnosno izrazom *pošto je/su*) i odgovarajućom imenicom.**

Koliko _____ (krompir)? Pošto _____ (luk)?
Koliko _____ (jagoda)? Pošto _____ (kupus)?
Koliko _____ (limun)? Pošto _____ (breskva)?
Koliko...

13. **Dopunite sintagme kao u primeru.**
Npr. Kilogram _____ (paradajz) → kilogram paradajza

kilogram _____ (šećer)
pola kilograma _____ (paradajz)
kriška _____ (breskva)
parče _____ (lubenica)
litra _____ (mleko)
200 grama _____ (kafa)
tanjir _____ (supa)
zrno _____ (grašak)
500 grama _____ (salama)
parče _____ (hleb)

14. **Povežite.**

čaša	salame
šolja	sladoleda
kugla	vina
parče	soka
flaša	mleka
200 grama	torte

15. **Popunite praznine.**

Ujutro volim da popijem šolju _____ (mleko), a uveče čašu _____ (vino).
Obično uzmem tri kugle _____ (sladoled).
Mogu li dobiti parče _____ (hleb)?
Želim čašu _____ (mineralna voda) i dve porcije _____ (sladoled).
Molim vas, kilogram _____ (paradajz) i 200 grama _____ (sir).
Želim šolju _____ (mleko). Želim dve šolje _____ (mleko).
Mogu li dobiti kilogram _____ (krompir) i 200 grama _____ (mleveno meso).
Za ručak volim da pojedem tanjir _____ (supa).
Uveče volim da popijem šolju _____ (mleko).

Telefonski razgovor

- Halo.
- Dobar dan. Da li je to stan Nikolajević?
- Ne.
- 332-361?
- Ne, ovo je 332-321.
- Izvinite.
- Ništa. Do viđenja.

– Da.
– Dobar dan.
– Dobar dan.
– Da li je Tamara kod kuće?
– Da. Samo momenat. Tamara!
– Halo.
– E, Tamara, zdravo...

16.

Sastavite slične dijaloge.

1. Tamara Nikolajević 332-361 ↔ Đorđe Vukelić 332-362
2. Željka Todorović 393-807 ↔ Bora Todorović 393-187
3. Aca Mikić 494-053 ↔ Ksenija Petrović 494-043

Pridevi (nominativ)

Sg.	m (-ø/-i)	f (-a)	n (-o/-e)	Pl.	m (-i)	f (-e)	n (-a)
	ZELEN-**Ø**	ZELEN**A**	ZELEN**O**		ZELEN**I**	ZELEN**E**	ZELEN**A**
	DOBAR-**Ø**	DOBR**A**	DOBR**O**		DOBR**I**	DOBR**E**	DOBR**A**
	PILEĆ-**I**	PILEĆ**A**	PILEĆ**E**		PILEĆ**I**	PILEĆ**E**	PILEĆ**A**

Boje

Sg.			Pl.		
m	f	n	m	f	n
beo	bela	belo	beli	bele	bela
crn	crna	crno	crni	crne	crna
žut	žuta	žuto	žuti	žute	žuta
crven	crvena	crveno	crveni	crvene	crvena
zelen	zelena	zeleno	zeleni	zelene	zelena
plav	plava	plavo	plavi	plave	plava
siv	siva	sivo	sivi	sive	siva
teget	teget	teget	teget	teget	teget
braon	braon	braon	braon	braon	braon

SVETLO : TAMNO

17.

Popunite praznine.

Limun je _____.
Paprika je _____, _____ ili _____.
Paradajz je _____.
Krastavac i kupus su _____.
Krompir je _____.
Karfiol je _____.
Jabuka je _____, _____, ili _____.
Jagode su _____.
Lubenice su _____, a dinje _____ ili _____.
Grožđe je _____ ili _____.
Vino je _____ ili _____.
Pivo je ili _____ ili _____.

IMENICE

AKUZATIV Koga? Šta?

	m (=N/G)	f (-u)	n (=N)	
Sg.	TANJIR-Ø	ULICU	VINO	m: Želim paradajz i kupus. Jelena voli Janisa.
	SOK-Ø	muziku	ZANIMANJE	f: Želim kafu. Imam sestru.
	DAVIDA		IME-Ø	n: Želim vino.
Pl.	m (-e)	f (-e)	n (=N)	m: Volim da pijem sokove.
	TANJIRE	ULICE	VINA	f: Volim da jedem jabuke.
	SOKOVE	sestre	ZANIMANJA	n: Volim dobra vina.
	MIŠEVE		IMENA	

Aleksandar (N) : Aleksandra (A)

18. **Popunite tabele.**

Nominativ sg.	Akuzativ sg.	Nominativ pl.	Akuzativ pl.
čaša			
		sokovi	
	muziku		
		imena	
			gradove
tanjir			

Nominativ sg.	m/f/n	Akuzativ sg.	Nominativ pl.	Akuzativ pl.
pljeskavica				
		vino		
ime				
		kašiku		
prilog				
		pavlaku		
Dragan				
majonez				

19. **Popunite praznine.**

Volim _____ (Dragan).
Volim _____ (Stefan).
Vidim _____ (Goran).
Vidim _____ (Aleksandar).

Volim _____ (Dragana).
Volim _____ (Svetlana).
Vidim _____ (Gorana).
Vidim _____ (Aleksandra).

Volim _____ (Zoran).
Volim _____ (Milan).
Volim _____ (Srđan).
Volim _____ (Vladimir).
Volim _____ (Darko).

Volim _____ (sport).
Volim _____ (tenis).
Volim _____ (krompir).
Volim _____ (fudbal).
Volim _____ (karfiol).

Vidim _____ (Pera).
Vidim _____ (Kosta).
Vidim _____ (Sava).
Vidim _____ (Vlada).

Vidim _____ (Jelena).
Vidim _____ (Nataša).
Vidim _____ (Marina).
Vidim _____ (Jasmina).

U prodavnici brze hrane

Mušterija: Dobar dan, molim Vas jednu pljeskavicu.
Prodavac: Dobro. **Šta** želite od priloga?
Mušterija: **Šta** imate?
Prodavac: Kečap, majonez, pavlaku, luk, paradajz i kupus.
Mušterija: Onda paradajz i pavlaku.
Prodavac: Želite li neki začin?
Mušterija: Naravno. Biber i so.
Prodavac: Hoćete li još nešto?
Mušterija: Ne, hvala.
Prodavac: 80 dinara.
Mušterija: Izvolite. Do viđenja.

Sastavite sličan dijalog.

ŽELETI (+A)
želim / žele

IMATI (+A)
imam / imaju

NEMATI

1. nemam	**1. nemamo**
2. nemaš	**2. nemate**
3. nema	**3. nemaju**

HTETI

Sg.	**Pl.**
1. hoću	**1. hoćemo**
2. hoćeš	**2. hoćete**
3. hoće	**3. hoće**

20. **Popunite praznine.**

Loreto voli da sluša _____ (muzika). Tom voli _____ (sport).
Janis i Mikele vole _____ (priroda).
Đini ne voli _____ (fudbal).
Janis ima _____ (sestra) u Novom Sadu, a ja _____ (brat) u Londonu.
On voli da jede _____ (riba), a ja _____ (kolač, pl.).
Đini voli da jede _____ (meso) i voće.
Ona voli _____ (jabuka, pl.), _____ (jagoda, pl.) i _____ (grožđe).

Koga voliš? Koga vidiš? Koga slušaš?
Šta voliš? Šta želiš? Šta vidiš? Šta imaš?
Šta slušaš? Šta jedeš?

voleti / želeti / videti / imati / slušati / jesti + A

21. **Popunite praznine.**

U pekari

Mušterija: Dobar dan. Koliko _____ (koštati) _____ (hleb)?
Prodavac: _____ (20) dinara.
Mušterija: A kifla?
Prodavac: _____ (10) dinara.
Mušterija: Dobro. Želim _____ (hleb) i _____ (kifla)?
Prodavac: To je _____ (30) dinara. Želite li još nešto?
Mušterija: Da, _____ (jogurt i mleko).
Prodavac: Izvolite. _____ (80) dinara.
Mušterija: U redu. Izvolite. Do viđenja.
Prodavac: Prijatno.

PERECE

BUREK

HLEB

22. **Koristeći ponuđene reči rešite ukrštenicu. Pišite ćirilicom.**

banana	dinja	kifla	krastavac
burek	paprika	kupus	ananas
breskva	grašak	kruška	so

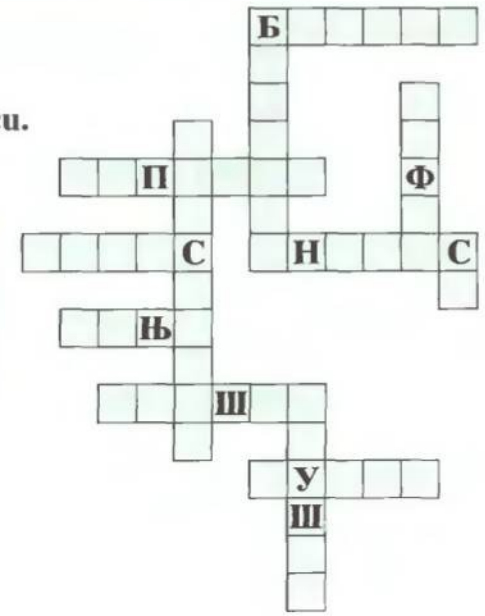

23. **Gde možete čuti sledeće rečenice?**

• Da li je slobodno?	Da, izvolite. Ne, nije. Zauzeto je.
• Da li izlazite na sledećoj stanici?	Da, izlazim. Ne, ne izlazim.
• Da li ovaj autobus ide do centra?	Da, ide. Ne, ne ide.
• Imate li kartu?	
• Da li možete da mi pokažete kartu?	Da, izvolite.

U _____

А а	*А а*	Ј ј	*Ј ј*	С с	*С с*
Б б	*Б б*	К к	*К к*	Т т	*Т т*
В в	*В в*	Л л	*Л л*	Ћ ћ	*Ћ ћ*
Г г	*Г г*	Љ љ	*Љ љ*	У у	*У у*
Д д	*Д д*	М м	*М м*	Ф ф	*Ф ф*
Ђ ђ	*Ђ ђ*	Н н	*Н н*	Х х	*Х х*
Е е	*Е е*	Њ њ	*Њ њ*	Ц ц	*Ц ц*
Ж ж	*Ж ж*	О о	*О о*	Ч ч	*Ч ч*
З з	*З з*	П п	*П п*	Џ џ	*Џ џ*
И и	*И и*	Р р	*Р р*	Ш ш	*Ш ш*

24. **Prepišite pisanom ćirilicom sledeće rečenice.**

Jelena voli da jede čips, a Jovana kolače. _____
Milivoj dobro kuva, a Jelena ne i zato jede čips. _____
Milan često jede za doručak šunku i jaja. _____
Nataša često ide na večeru u skupe restorane. _____
Ne znamo kako Marina kuva. _____
Baka Nada ne može bez kolača. _____
Miloš i Aleksa dobro kuvaju, ali mnogo i jedu. _____

Jelovnik

HLADNA PREDJELA
Sir, šunka, jaja 155
Proja 55

TOPLA PREDJELA
Pohovani sir 155
Pohovane pečurke 165

SUPE
Pileća supa 85
Riblja čorba 95

JELA SA ROŠTILJA
Ćevapi 195
Pljeskavica 195
Kobasica na žaru 175
Mešano meso.....297

JELA PO PORUDŽBINI
Karađorđeva šnicla 295
Natur šnicla.....195

RIBE
Rečna riba.....280
Lignje.....550

SALATE
Kupus salata 45
Paradajz salata 70
Mešana salata 70
Zelena salata 38

DEZERT
Palačinke 75
Voćni kolač 55
Torta 67
Sladoled (kugla).....10
Voćna salata 55

БАЛКАН ЕКСПРЕС
РЕСТОРАН

PIĆA
Rakija 40
Špricer 35
Vino (crno, belo) 45
Pivo 46
Sok 35
Mineralna voda (1 l).....60

TOPLI NAPICI
Turska kafa 25
Čaj 20
Espreso 25
Kapućino 22
Kafa sa šlagom 30

25. **Završite rečenice.**

On pije / jede...
za doručak

za ručak

za večeru

Ona pije / jede...
za doručak

za ručak

za večeru

Ja volim da pijem/jedem... za doručak, ručak, večeru

PITI (+A)

Sg.	Pl.
1. pijem	1. pijemo
2. piješ	2. pijete
3. pije	3. piju

JESTI (+A)

Sg.	Pl.
1. jedem	1. jedemo
2. jedeš	2. jedete
3. jede	3. jedu

ZA + A

Pridevi (akuzativ)

Sg.	m (=N/G)	f (-u)	n (=N)	Pl.	m (-e)	f (-e)	n (-a)
	crnØ / vrućØ crnog / vrućeg	crnu	crno		crne	crne	crna

Sg.
m: Volim hladan čaj. Vidim dobrog druga.

f: Volim crnu kafu. Vidim crnu devojku.
n: Volim crno vino.

Pl.
m: Volim hladne čajeve. Vidim dobre drugove.
f: Vidim crne devojke.
n: Volim dobra vina.

26. Dopunite rečenice odgovarajućim oblikom akuzativa.

1. Volim _____ (pileća supa). Vidim _____ (dobra drugarica).
2. Volim _____ (žuta paprika) i _____ (crvena jabuka, pl.).
3. Vidim _____ (dobar prijatelj). Vidim _____ (plava devojka).
4. Volim _____ (hladan čaj) i _____ (topla kafa).
5. Volim da jedem _____ (govođe meso) i _____ (pečen krompir).
6. Ne volim _____ (hladan sok, pl.). Ne volim _____ (hladna kafa).

27. Popunite praznine u tabeli.

N sg.	m/f/n	G sg.	A sg.	L sg.	N pl.	A pl.
					žene	
		čoveka				
						jabuke
			prozor			
				gradu		
film						
					knjige	
			supu			
		muškarca				
				jagodi		
		muzike				

28. **Imenice i prideve date u zagradama stavite u formu akuzativa.**

a) Milan često sluša _____ (muzika).
b) Ana voli da čita _____ (knjiga, pl.).
c) Imam _____ (brat) i _____ (sestra).
d) Volim _____ (crvena boja).
e) Pijem ili _____ (svetlo pivo) ili _____ (crno vino).
f) Volim da gledam _____ (strani film, pl.).
g) Najviše volim da jedem _____ (čorba i pileća supa).
h) Večeras idem prvo u _____ (restoran), pa onda u _____ (kafić) i na kraju u _____ (diskoteka).

U restoranu

Konobar: Dobar dan. Izvolite.
Gost: Dobar dan. Želim da naručim večeru. Da li možete da mi preporučite neko jelo?
Konobar: Naravno. Mogu da Vam preporučim dobru pileću supu, a za glavno jelo jagnjetinu.
Gost: Supu ne mogu. Samo jagnjetinu.
Konobar: Želite li salatu?
Gost: Da, salatu od svežeg kupusa.
Konobar: Nešto za piće? Vino, pivo, rakija, sok?
Gost: Može crno vino. Hvala.
Konobar: U redu.
(malo kasnije)
Konobar: Izvolite. Prijatno.
Gost: Hvala.
(malo kasnije)
Gost: Da li mogu da platim?
Konobar: Izvolite račun. To je 450 dinara.
Gost: Izvolite i zadržite kusur. Do viđenja.
Konobar: Do viđenja. Hvala.

NARUČITI/naručim (+A)
PREPORUČITI/preporučim (+A)

MOĆI

Sg.	Pl.
1. mogu	1. možemo
2. možeš	2. možete
3. može	3. mogu

DATIV
JA → MENI, MI
VI → VAMA, VAM

OD + G (salata od svežeg kupusa)

29.

a. **Sastavite sličan dijalog**
b. **Zamislite sledeću situaciju: Pozivate prijatelje na roštilj i treba da nabavite hranu i piće. Sastavite spisak neophodnih stvari, a zatim recite šta treba da kupite.**
c. **Neki rođaci iznenada dolaze kod Vas na večeru. Pogledali ste u frižider i videli da je prazan. Morate brzo do najbliže prodavnice. Zamislite situaciju u prodavnici i sastavite dijalog sa nekim u grupi.**

TREBATI

1. **treba** da kupim +A	1. **treba** da kupimo +A
2. **treba** da kupiš +A	2. **treba** da kupite +A
3. **treba** da kupi +A	3. **treba** da kupe +A

30. **Utvrdite značenja sledećih prideva i odredite njihove oblike u ženskom i srednjem rodu.**

Sg.			Pl.		
m	f	n	m	f	n
sladak					
gorak					
slan					
kiseo					
ljut					
pokvaren					

Ćao! Zovem se Loreto. Ja sam iz Španije. Obožavam da kuvam, a Španija je poznata po dobroj kuhinji. Volim da jedem ribu i volim testeninu. Šta vi volite da jedete? Kakvu hranu volite? Kakva je hrana u vašoj zemlji?

31.

a. Popunite praznine odgovarajućim oblikom prideva u nominativu.

Kafa može biti _____ (sladak) ili _____ (gorak).
Paprika je ili _____ (sladak) ili _____ (ljut).
Ovo meso je _____ (slan).
Ova salata je _____ (ljut).
Moje vino je _____ (kiseo).
Rotkvice su _____ (pokvaren).
Jagode nisu _____ (sladak).
Jabuka je _____ (kiseo).
Ova jaja su _____ (pokvaren).
Kolači su veoma _____ (sladak).
Vaše pljeskavice su uvek _____ (ljut).

b. Popunite praznine odgovarajućim oblikom prideva i/ili imenice.

Moj prijatelj voli _____ (sladak kafa), a ja _____ (gorak).
Ne volim ni _____ (ljuta paprika) ni _____ (ljuta hrana).
Da li više volite _____ (hladno ili toplo piće, pl.)?
Da li pijete _____ (slatka) ili _____ (gorka kafa)?
Ne volim ni _____ (slatka) ni _____ (gorka kafa).
Da li više volite _____ (crno) ili _____ (belo vino)?
Volim i _____ (crno) i _____ (belo vino).
Da li više volite _____ (crno) ili _____ (svetlo pivo)?

ili . . . ili **ni . . . ni** **i . . . i**

32. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom prezenta.**

a.

Janis: Zdravo, Tom.
Tom: O, zdravo.
Janis: Kako si?
Tom: Odlično. Još uvek _____ (raditi) u školi. Tamo _____ (predavati) engleski jezik. Da li ti još uvek _____ (trenirati) fudbal?
Janis: Da, ali i _____ (studirati). Mnogo _____ (učiti), intenzivno _____ (trenirati) i uopšte _____ (nemati) vremena... Tome, da li je ono u parku Đini?
Tom: Ko je Đini?
Janis: Ona devojka u parku.
Tom: Aha. Ja ne poznajem tu devojku.
Janis: Đini!!!

(Đini prilazi)

Đini: Zdravo, Janis.
Janis: Zdravo, Đini. Da te _____ (upoznati)... Ovo je moj drug iz Velike Britanije.
Tom: Ja sam Tom. Kako _____ ti _____ (zvati se)?
Đini: _____ (zvati se) Đini. Drago mi je.
Janis: Đini, šta imaš novo?
Đini: Ništa posebno. _____ (trebati) da _____ (polagati) ispite, a sledeće nedelje _____ (morati) da _____ (putovati). Ne _____ (znati) šta da _____ (raditi). A ti?
Janis: Sada _____ (živeti) sam pa _____ (morati) da _____ (kuvati). _____ (trebati) da _____ (učiti), a _____ (morati) i da _____ (trenirati). Uopšte _____ (nemati) vremena. Đini, Tom i ja idemo na piće. _____ (hteti) li i ti?
Đini: Vrlo rado, ali _____ (ne moći). Drugi put. Lepo se provedite.
Janis: _____ (hteti), hvala. Zdravo i srećan put.
Đini: Hvala. Ćao.

b.

- On _____ (raditi) u školi.
- Mi _____ (živeti) u Španiji.
- Ja _____ (voleti putovati).
- Ivana i Goran _____ (želeti živeti) u Beogradu.
- Željka i ja _____ (hteti jesti) picu.
- Bora i ti _____ (voleti piti) pivo.
- Da li ti _____ (živeti) u Novom Sadu?
- Da li _____ (želeti naručiti) nešto?
- Mogu da Vam _____ (preporučiti) bečku šniclu i kupus salatu.
- Oni _____ (trebati kupiti) sokove.

U KAFIĆU

Konobar: Dobro veče, izvolite.
Gost: Bušenu votku.
Konobar: Dobro. Za Vas?
Drugi gost: Špricer.
Konobar: Mhm... A Vi?
Treći gost: Imate li tursku kafu?
Konobar: Nažalost, ne. Samo nes i espreso.
Treći gost: Onda kraći espreso i čašu kisele vode.

(malo kasnije)

Konobar: Izvolite.
Prvi gost: Da li možemo odmah da platimo?
Konobar: Da, naravno. Da li plaćate zajedno ili posebno?
Prvi gost: Zajedno.
Konobar: 355 dinara.
Prvi gost: 360. U redu je.
Konobar: Hvala.
Prvi gost: Hvala i Vama. Do viđenja.

Sastavite sličan dijalog.

33. **Popunite praznine.**

1. Moje omiljeno jelo je _____. → Ja volim da jedem _____.
2. Moje omiljeno piće je _____. → Ja volim da pijem _____.
3. Svaki dan jedem _____.
4. Svaki dan pijem _____.
5. Čovek treba svaki dan da jede _____.
6. Čovek treba svaki dan da pije _____.
7. Ne volim da jedem _____.
8. Ne volim da pijem _____.
9. Čovek ne treba svaki dan da jede _____.
10. Čovek ne treba svaki dan da pije _____.
11. Želim da _____.
12. Ne želim da _____.

REVIZIJA

TEST 1

1. Popunite praznine.
   – Zdravo.
   – _____. Kako se ti _____ (zvati)?
   – Jelena. A ti?
   – Ja _____ Tom.
   – Drago mi je.
   – _____.

2. Završite niz.
   Dobro jutro – _____

3. Upišite odgovarajuću formu prisvojne zamenice.

a. njen, njena, njeno	**b. naš, naša, naše**	**c. njihov, njihova, njihovo**
_____ zemlja je Španija.	_____ zemlja je Koreja.	_____ zemlja je Grčka
_____ grad je Barselona.	_____ grad je Seul.	_____ grad je Atina.
_____ ime je Loreto.		

4. Napišite gde se nalaze ovi ljudi.
   Mi studiramo. Mi smo na _____.
   Mi kupujemo voće i povrće. Mi smo na _____.
   Ja kupujem hleb. Ja sam u _____.
   Ja naručujem hranu. Ja sam u _____.
   Ja sam profesor po zanimanju. Radim u _____.

5. Odgovorite na pitanja.
   Kako se zovete? _____.
   Odakle ste? _____.
   Iz kog grada dolazite? _____.
   Šta ste po zanimanju? _____.
   Da li radite? Gde? _____.
   Šta volite da radite? _____.
   Šta ste po nacionalnosti? _____.
   Šta volite da jedete? _____.

6. Zapišite ponuđene reči u odgovarajuću kolonu.

marmelada nož rakija tanjir hleb jabuka šolja paradajz pivo jagoda riba kruška sok paprika kafa kifla kajsija meso breskva vino sir čaša jaje mleko karfiol kašika kobasica banana luk viljuška krastavac grožđe krompir šljiva pepeljara voda

voće	povrće	hrana	piće	posuđe

7. Popunite tabelu.

m/f/n	N sg.	G sg.	A sg.	L sg.	N pl.	A pl.
	čaša					
					ljudi	
	nož					
				jeziku		
	sestra					
						tanjire
	meso					
			druga			

8. Upišite odgovarajući oblik glagola i imenice.

Koliko _____ (koštati) _____ (paradajz)?
Koliko _____ (koštati) _____ (jabuka)?
Koliko _____ (koštati) _____ (breskva)?
Koliko _____ (koštati) _____ (paprika)?
Koliko _____ (koštati) _____ (limun)?
Koliko _____ (koštati) _____ (krompir)?

9. Popunite praznine.

On voli _____ (supa).
Vidiš li _____ (Goran)?
Želim _____ (kafa).

Mi volimo _____ (voće).
Da li vidiš _____ (Ivana)?
Želite li _____ (sok)?

On voli _____ (goveđa supa).
Želim _____ (crna kafa).
Vidim _____ (crn čovek).
Želim _____ (crno pivo).

Mi volimo _____ (vruća kafa).
Želite li _____ (hladak sok)?
Vidim _____ (crna žena).
Volim _____ (bela kafa).

Imam _____ (dobar prijatelj, pl.) i _____ (dobra prijateljica, pl.).
Volim da pijem _____ (hladan sok, pl.).
Volim da jedem _____ (hladno jelo, pl.).
Ne volim da jedem _____ (zelena jabuka, pl.).

10. Ukratko opišite nekog Vašeg prijatelja. Pišite ćirilicom.

_____
_____
_____
_____
_____

4. LEKCIJA

Brojevi

11	jedanaest
12	dvanaest
13	trinaest
14	četrnaest
15	petnaest
16	šesnaest
17	sedamnaest
18	osamnaest
19	devetnaest

21	dvadeset (i) jedan/-a/-o
22	dvadeset (i) dva/dve
23	dvadeset (i) tri
24	dvadeset (i) četiri
25	dvadeset (i) pet
26	dvadeset (i) šest
27	dvadeset (i) sedam
28	dvadeset (i) osam
29	dvadeset (i) devet

1. **Pročitajte.**

17 + 15 = 32
424 – 13 = 411
3 × 4 = 12
100 : 4 = 25

1, 21, 31, 51, 271... + **N sg.**
2, 3, 4, 22, 33, 234... + **G sg.**
5-20, 25, 48, 211... + **G pl.**

2. **Zaokružite brojeve koje čujete:** 3, 11, 13, 19, 30, 33, 99, 109, 119, 212, 220, 818, 880, 1152, 2743, 5824, 10721, 292721.

Imenice genitiv pl.

	m	f	n
Sg.	tanjira soka/miša studenta sata, čoveka	stolice devojke	vina zanimanja imena
Pl.	(-a/-i)	(-a)	(-a)
	TANJIRA SOKOVA/MIŠEVA STUDENATA SATI, LJUDI	STOLICA DEVOJAKA	VINA ZANIMANJA IMENA

3. **Upišite odgovarajući oblik imenice *muškarac* uz sledeće brojeve.**

23 _____
151 _____
17 _____
962 _____
101 _____
100 _____
137 _____

Koliko je sati?

Tačno je dvanaest sati **i** pet minuta.

Sada je dvanaest **i** petnaest.

Tačno je **pola** jedan.

Sada je dvadeset **do** jedan.

Jedan sat.

ujutru **pre podne** **posle podne** **uveče**

4. **Napišite rečima koliko je sati.**

6:15 _____.
10:01 _____.
11:45 _____ ili _____
19:30 _____ ili _____
4:02 _____.
16:23 _____.
2:59 _____ ili _____
13:41 _____ ili _____
ili _____.

5. **Od koliko do koliko sati rade kod Vas...**

Od... do

a. ... prodavnice? _____
b. ... banke i pošte? _____
c. ... robne kuće? _____
d. ... bolnice? _____

6. **Upišite odgovarajući oblik datih imenica.**

	čovek	devojka	ime
252			
1731			
2655			
5823			
11715			
21900			
25901			
101744			
1422055			

KOLIKO (+G pl)?

MALO, MNOGO, NEKOLIKO (+ G pl)

Međutim, uz imenice singularia tantum (npr. *šećer, so, kafa, biber, brašno...*):

MALO, MNOGO, NEKOLIKO + G sg.

7. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom imenica.**

- Idem da kupim malo _____ (jabuka).
- Na pijaci ima mnogo _____ (krompir).
- Želim da vidim nekoliko _____ (grad).
- Na fakultetu nema mnogo _____ (student).
- Koliko _____ (mesec) ima u godini?
- Koliko _____ (dan) ima u nedelji?
- Vidim nekoliko _____ (devojka) u restoranu.

IĆI

Sg.	Pl.
1. idem	1. idemo
2. ideš	2. idete
3. ide	3. idu

8. **Popunite praznine u tabeli.**

N sg.	G sg.	A sg.	L sg.	N pl.	G pl.	A pl.
šolja						
	knjige					
	čoveka					
	bioskopa					
film						
zemlja						
			biciklu			
			selu			

9. **Napišite forme genitiva plurala od ponuđenih reči:**

devojka _____ sestra _____
zemlja _____ viljuška _____
student _____ sveska _____

10. **Popunite prazna mesta odgovarajućim formama ponuđenih imenica.**

a) Na ulici vidim pet _____ (devojka).
b) Idem da kupim deset _____ (knjiga).
c) U učionici ima petnaest _____ (sto).
d) U parku ima dvadeset četiri _____ (klupa).
e) Moja baka ima sedamdeset i šest _____ (godina).
f) Jovana ima dvadeset i tri _____ (godina).
g) Kosta ustaje u 9 _____ (sat) i 35 _____ (minuta).
h) Marina ruča u 15 _____ (sat) i 45 _____ (minuta).

U menjačnici

Sg.	Pl.
N koliki, -a, -o	koliki, -e, -a

Službenica: Dobar dan, izvolite.
Mušterija: Dobar dan. Koliki je kurs evra?
Službenica: Za jedan evro možete dobiti 70 dinara.
Mušterija: Želim da promenim 100 evra.
Službenica: U redu. Da li želite krupne ili sitne novčanice?
Mušterija: Može dva puta po hiljadu dinara, a ostalo u sitnom.
Službenica: Izvolite. Da li je u redu?
Mušterija: U redu je. Hvala, do viđenja.

Pridevi (genitiv)

Sg.	m (-og/-eg)	f (-e)	n (-og/-eg)	Pl.	m (-ih)	f (-ih)	n (-ih)
	CRNOG/LOŠEG	CRNE LOŠE	CRNOG/LOŠEG			CRNIH LOŠIH	

11. **Stavite reči u zagradama u odgovarajući padež.**

- Idem da kupim malo _____ (crvena i zelena jabuka).
- Na ulicama ima mnogo _____ (čovek).
- U Letnjoj školi ima puno _____ (student) iz _____ (Koreja).
- U Novom Sadu ima mnogo _____ (velik park).
- U restoranu ima malo _____ (prijatan konobar).
- U prodavnici ima nekoliko flaša _____ (crno vino).
- Volim da popijem bar dve _____ (crna kafa) dnevno.
- Idem na pijacu da kupim kilogram _____ (krompir), dva _____ (kilogram) _____ (crni luk) i pet _____ (jaje).
- Nedelja ima 5 _____ (radni dan), a ostali su neradni.

ZAVISITI + OD + G

dan, nedelja, mesec, godina

dnevno, nedeljno, mesečno, godišnje

GLAGOLSKI VID

PITI : POPITI	PUŠITI : POPUŠITI
ČITATI : PROČITATI	JESTI : POJESTI

12. **Odgovorite na pitanja.**

Da li pijete kafu? Koliko šoljica kafe popijete dnevno? Od čega to zavisi?
Da li pušite? Koliko cigareta popušite nedeljno? Da li to zavisi od nečega?
Da li volite da čitate knjige? Koliko knjiga mesečno pročitate?
Da li volite da jedete sladoled? Koliko sladoleda pojedete dnevno?

LIČNE ZAMENICE

AKUZATIV

JA	→	mene, me
TI	→	tebe, te
ON	→	njega, ga
ONA	→	nju, ju, je
ONO	→	njega, ga
MI	→	nas
VI	→	vas
ONI	↘	
ONE	→	njih, ih
ONA	↗	

Drugarica **me** zove.
Mene drugarica zove.
Drugarica **mene** zove.
Drugarica zove **mene**.

Pun oblik:

a. Početak rečenice: Njega ne želim da vidim.
b. U emfazi: Hoću nju da pitam, a ne njih.
c. Uz predloge: Ovo je za tebe.

LOKATIV

JA	→	meni
TI	→	tebi
ON	→	njemu
ONA	→	njoj
ONO	→	njemu
MI	→	nama
VI	→	vama
ONI	↘	
ONE	→	njima
ONA	↗	

Mogu li tebe da pitam nešto?
Mogu li da te pitam nešto?

13. **Stavite zamenice u odgovarajući oblik akuzativa.**

Npr. Volim da pijem čaj. Ponekad _____ (on) pijem i previše.
Ponekad ga pijem i previše.

1. Idem da popijem mleko. Ponekad _____ (ono) pijem i previše.
2. Volim da jedem sladoled. Uvek _____ (on) kupujem u poslastičarnici.
3. Volim muziku, ali ne volim da _____ (ona) slušam glasno.
4. Ovo mi govoriš, jer _____ (ja) voliš, zar ne?
5. Srećem često Ivanu i Gorana. Vidim _____ (oni) ponekad i u prodavnici.
6. Mogu li da _____ (vi) pitam nešto?
7. Da li je ovaj kolač za _____ (mi)?
8. _____ (on) svi vole, a _____ (ona) niko.
9. Želim _____ (ti) da vidim, a ne _____ (ona).
10. _____ (oni) poznajem vrlo dobro.

razmišljati / misliti / pričati / razgovarati o + L

misliti na + A

Stavite zamenice u odgovarajući oblik lokativa ili akuzativa.

Pričamo o _____ (oni) već pola sata.
Ja mislim o _____ (ona), a ona o _____ (on).
Da li razgovarate o _____ (ja)? Ne, ne o _____ (ti), već o _____ (mi).
Razmišljam o _____ (vi) ceo dan.
Dugo razgovaramo o _____ (vi).
Ne mislim na _____ (ti), već na _____ (ona).
Želim da _____ (on) vidim.
Želim da razgovaram o _____ (on).
Viđamo _____ (oni) u gradu svaki dan.
Danas obavezno kupujem crvene jabuke na pijaci. Obožavam da _____ (one) jedem.

gledati / čitati / viđati + A

Zamenite podvučene reči zamenicom.

Npr. Slušam **muziku** svaki dan. **Nju** slušam svaki dan. Slušam **je** svaki dan.
Mislim **o Petru** svako veče. **O njemu** mislim svako veče. Mislim **o njemu** svako veče.

Gledam televiziju svako veče.

_____

Čitam ljubavne pesme svako veče.

_____

Viđam Ivanu i Gorana svaki dan.

_____

Mislim o Maji svaki dan.

_____

Razmišljam o Milanu i Ani svaki dan.

_____

Mislim o Jovanu svako veče.

_____

16. **Sastavite pitanja.**

Npr. Viđam Ivanu svaki dan. **Koga** viđaš svaki dan?
Jedem sladoled svaki dan. **Šta** jedeš svaki dan?
Ovo je za nju. **Za koga** je ovo?
Mislim na njega. **Na koga** misliš?

Gledam filmove svako veče.

_____

Jedem breskve svaki dan.

_____

Srećem Svetlanu svaki dan.

_____

Volim Miloša.

_____

Ovo je za tebe.

_____

Volim da pijem limunadu.

_____

Ne volim da jedem grašak.

_____

Mislim na njih.

_____

17. **Sastavite pitanja.**

Npr. Razmišljam o Milanu svaki dan. **O kome** razmišljaš svaki dan?
Razgovaramo o školi. **O čemu** razgovarate?

Mislimo o njemu.

_____

Razgovaramo o Draganu.

_____

Razmišljam o Miri.

_____

Pričamo o njoj.

_____

Razmišljam o poslu.

_____

Pričamo o njima.

_____

Obično ustajem **u** 7 sati. Doručkujem u 7:30. **Posle** doručka idem u prodavnicu pa na posao. Radim od 8 do 16:30. Ručam na poslu **oko** 13:30. Posle podne se **ponekad** odmaram, a uveče **često** idem u bioskop ili u restoran. Večeram oko 19:30. **Nikad** ne idem da spavam pre 22 časa.

N sg. sat čas
G sg. sata časa
G pl. sati časova

DORUČKOVATI
doručkujem

RUČATI
ručam

VEČERATI
večeram

USTAJATI
ustajem
USTATI
ustanem

pre, posle + G

obično ponekad često
nikad nekad uvek

18. **Odgovorite na pitanja.**

U koliko sati obično ustajete?
Kada ručate?
Ja radim svaki dan **od** 7 **do** 3 posle podne. A Vi?
Šta obično radite posle podne?
Šta nikad ne radite pre doručka?
Šta uvek kupujete u prodavnici, a šta samo ponekad?
Kada obično idete da spavate?

19. **Postavite slična pitanja nekome u grupi, a potom ispričajte sve što ste saznali o njemu/njoj.**

20. **Sastavite rečenice.**

Ujutru
U podne
Posle podne
Uveče

} često / ponekad / nikad / obično : jedem / pijem / volim / ne volim...

21. **Upotrebite ponuđene reči i opišite jedan Vaš radni dan. Pišite ćirilicom.**

doručkovati ručati večerati tuširati se kupati se ići na posao ići u prodavnicu obući se/oblačiti se čitati novine plivati igrati gledati televiziju ići u restoran spremati stan ići na piće ići u bioskop ići u posetu šetati se

PONEDELJAK, UTORAK, SREDA, ČETVRTAK, PETAK, SUBOTA, NEDELJA

Televizijski program

RTS 1

06:00 Vesti
06:10 Jutarnji program
09:00 Ovo je Srbija
10:05 Kraljević i prosjak, crtani film
11:00 Program za decu
12:10 Leti, leti, pesmo moja mila, muzički program
14:30 Dobar ukus, zabavni program
15:05 Svet izobilja, engleska serija
15:50 Nedeljno popodne, zabavni program
17:00 Dnevnik 1
17:25 Poslednja nedelja, američki film
19:15 Dobro veče, deco
19:30 Dnevnik 2
20:00 Složna braća, serija
21:00 Vreme je na mojoj strani, muzički program
22:00 Svet sporta
23:00 Dnevnik 3
23:30 Odjava programa

22. **Odgovorite na pitanja.**

U koliko sati je sportska emisija?
Kada počinje *Nedeljno popodne*?
Kada se završava Dnevnik 3?
U koliko sati možete da gledate vesti?
Koliko ima muzičkih emisija?
Kada počinje muzički program? A kada se završava?
Koliko dugo traje *Program za decu*?

Postavljajte jedan drugom slična pitanja.

POČINJATI
ZAVRŠAVATI SE

23. **Odgovorite na pitanja.**

1. Da li volite da gledate televiziju?
2. Koje emisije volite da gledate?
3. Volite li filmove?
4. Da li često idete u bioskop?
5. Da li više volite da gledate filmove u bioskopu ili kod kuće?

u bioskopu : kod kuće

GLEDATI : VIDETI

24. **Pokušajte da utvrdite razlike u značenju glagola *videti*.**

- Ne vidim dobro.
- Ponekad ga vidim u prodavnici.
- Zar ne vidite da moram da radim?!?

25. **Pravilno poređajte rečenice u sledećem dijalogu, a onda ih prepišite pisanom ćirilicom.**

- Zato što je ovo bolnica i pušenje je zabranjeno.
- Ja se izvinjavam, ali **morate** da ugasite cigaretu.
- Zaista? A gde piše da je pušenje zabranjeno?
- Zašto?
- Pa gde **smem** da pušim?
- **Možete** izaći napolje i tamo zapaliti.
- Piše na ulazu u bolnicu.

Šta ponekad moramo, a šta nikad ne smemo da radimo?

MORATI / moram
SMETI / smem
TREBATI / treba
NE MORATI
NE SMETI
NE TREBATI
} + /da + prezent/

SMETI

Sg.	Pl.
1. smem	1. smemo
2. smeš	2. smete
3. sme	3. smeju

26.

Recite gde se ljudi na crtežima nalaze i šta (ne)moraju / (ne)smeju / (ne)treba da rade.

Upotrebite jednu ili više rečenica datih u tabeli.

On/ona/oni... ...mora da čeka ...ne sme da puši
...mora da ugasi cigaretu ...ne sme da se nervira
...ne smeju da pričaju glasno ...ne sme da telefonira
...ne sme da baca otpatke na travu ...moraju da budu tihi
...treba da izađu napolje i tamo da razgovaraju **zato što...**

27. **Odgovorite na pitanja.**

Šta ne smete da radite u pozorištu? Šta morate da radite u pozorištu?
Šta treba da radite na carini? Šta ne smete da radite na carini?
Šta smete, a šta ne smete da radite u bioskopu?
Šta morate da radite kada ustanete?
Šta morate da radite pre nego što odete na spavanje?
Šta ne smete da radite na času?

5. ЛЕКЦИЈА

Моја породица

Ово је моја девојка Јелена. Она је из Новог Сада. Има 23 године. Предаје српски језик на факултету. Ја већ дуго живим у Новом Саду и познајем њену породицу. Често ручамо заједно.

Ово је мој тата Петар. Он има 56 година. Он је хирург и ради у болници. Сви мисле да је строг, али је, у ствари, веома весео. Стално прави шале на наш рачун.

Ово је моја мама. Она се зове Мирјана. Она је секретарица у једној грађевинској фирми. Она има 55 година и сви је веома волимо.

Имам два брата. Старији брат се зове Марко. Он студира туризам и има 20 година. Веома добро свира гитару. Млађи брат се зове Синиша, а надимак му је Симке. Има 13 година и још увек је у основној школи.

Мамини и татини родитељи, моји деда и баба, живе на селу. Они су пензионери. Деда и баба са мамине стране зову се Милица и Радоје, а са татине Бошко и Маја.

Са мамине / татине стране

1. **Одговорите на питања.**

а. Ко је Јелена?
в. Колико има година?
д. Да ли Јелена има брата или сестру?
е. Ко су њени баба и деда?
б. Да ли је она студент?
г. Ко су њени родитељи?
ђ. Шта они раде?
ж. Како се зову Јеленини баба и деда са мамине стране?

брат : браћа **дете : деца**

2. **Попуните табелу.**

	Sg.	Sg.	Pl.	Pl.
N	брат	дете	браћа	деца
G				
A				
L				

Sg.		
N	тата	мама
G	тате	маме
A	тату	маму
L	тати	мами

3. **Завршите реченице.**

Јелена има _____ (мама), _____ (тата), _____ (два брат), _____ (деда и баба) са _____ (татина и мамина страна). Она нема _____ (сестра).

4. **Попуните празнине.**

Петар и Мирјана су *Јеленини* _____. Петар је њен _____, а Мирјана _____. Марко је њен старији _____, а Синиша млађи. Марко и Синиша су њена _____. Она је њихова _____. Јелена, Марко и Синиша имају _____ и _____ и са мамине и са татине стране. Они су њихови _____. Синиша и Марко су Петрови и Мирјанини _____, а Јелена је њихова _____. Јанис је Јеленин _____, а она је његова _____.

Присвојни придеви

f

N сестр-**а**

G **сестр**-е → сестр + -ин → сестрин

m

N Драган-Ø

G **Драган**-а → Драган + -ов → Драганов

N Радивој-Ø

G **Радивој**-а → Радивој + -ев → Радивојев

N отац-Ø

G **оц**-а → оц + -ев → очев

сестра : сестрин
тата : татин
баба : бабин
деда : дедин

брат : братов
Марко : Марков
отац : очев

Sg.			Pl.		
m (-ø)	f (-a)	n (-o)	m (-i)	f (-e)	n (-a)
мамин	мамина	мамино	мамини	мамине	мамина
Радивојев	Радивојева	Радивојево	Радивојеви	Радивојеве	Радивојева

5. **Направите присвојне придеве од следећих именица.**

Светлана _____ Наташа _____

Миливој _____ Јелена _____

Петар _____ тата _____

Синиша _____ баба _____

судија _____ пријатељ _____

Дарко _____ Зоран _____

Славко _____ Павле _____

Ђорђе _____ Бора _____

Драгољуб _____ Радивој _____

Александар _____ Александра _____

Попуните празнине одговарајућим обликом присвојног придева.

Чија је ово књига?	Ово је _____ (Марко) књига.
Чије су ово свеске?	Ово су _____ (Дејан) свеске.
Чија је ово кафа?	Ово је _____ (Милија) кафа.
Чији је ово сок?	Ово је _____ (Светлана) сок.
Чије су ово фотографије?	Ово су _____ (Саша) фотографије.
Чије је ово дете?	Ово је _____ (Миле) дете.
Чији је ово брат?	Ово је _____ (Милош) брат.
Чија су ово деца?	Ово су _____ (Гордана) деца.
Чија су ово браћа?	Ово су _____ (баба) браћа.
Чија је ово сестра?	Ово је _____ (Љиљана) сестра.

Милица → Миличин

Владица _____	Јелица _____
Вукица _____	Славица _____

Попуните празнине.

Ја се зовем Маја. Живим у _____ (Београд). Имам 25 _____ (година). Студирам _____ (социологија). Моја интересовања веома су различита. Са једне стране, обожавам да читам _____ (стрип, pl.) и гледам _____ (цртани филм, pl.), а са друге, волим да слушам _____ (класична музика). Често идем у позориште и биоскоп.

Моја мама се зове Маја и има 57 _____ *(година). Има кратку плаву косу и* плаве очи. Она је лекар и ради у _____ (болница) у _____ (Нови Сад). Због тога, она сваки дан мора да путује у Нови Сад. Мој тата се зове Бошко. Он је судија и сви мисле да је веома строг. Он има 62 _____ (година). Ради у _____ (суд). Он је прилично висок и мршав. Његова коса је потпуно седа. Моји родитељи воле _____ (природа) и често путују.

Ја имам и _____ (сестра) и _____ (брат). Моја сестра се зове Зорица. Има 17 _____ (година). Она тренира _____ (тенис) и веома је успешна. Често иде на такмичења.

Мој брат се зове Милош. Он је професор _____ (енглески језик), али не ради у _____ (школа). Он је власник једне приватне школе страних језика у _____ (Београд). Много ради, никад није код куће, али је веома задовољан.

Све у свему, ми смо једна срећна породица.

8. **Упишите одговарајући облик личне заменице на празна места.**

1. Обожавам да читам стрипове. Читам _____ свако вече, а онда разговарам са другом о _____.
2. Волим да гледам цртане филмове. Гледам _____ скоро сваки дан.
3. Какво мишљење имаш о _____ (она)? Ја ту девојку уопште не познајем.
4. Шта мислим о _____ (он)? Све најбоље.
5. Она слуша класичну музику, али _____ ја не подносим. Од _____ (она) ми се диже коса на глави.
6. Наши пријатељи имају пса и морају да _____ воде у шетњу три пута дневно.

Sg.	
N	човек
G	човека
A	човека
L	човеку

Pl.	
N	људи
G	људи
A	људе

9. **Упишите одговарајући облик именице *човек*.**

- У ресторану је неколико _____.
- Онај _____ је мој отац.
- На улици је много _____.
- Познајем ове _____.
- Видим једног _____.

10. **Напишите нешто о својој породици (ћирилицом, наравно).**

Тело

11. **Утврдите значења следећих речи, а затим их забележите на одговарајуће место на фотографији са десне стране.**

глава врат рука коса око нос уста
ухо прст шака груди стопало
стомак нога

око : очи **ухо : уши**

12. **Шта се налази на цртежима?**

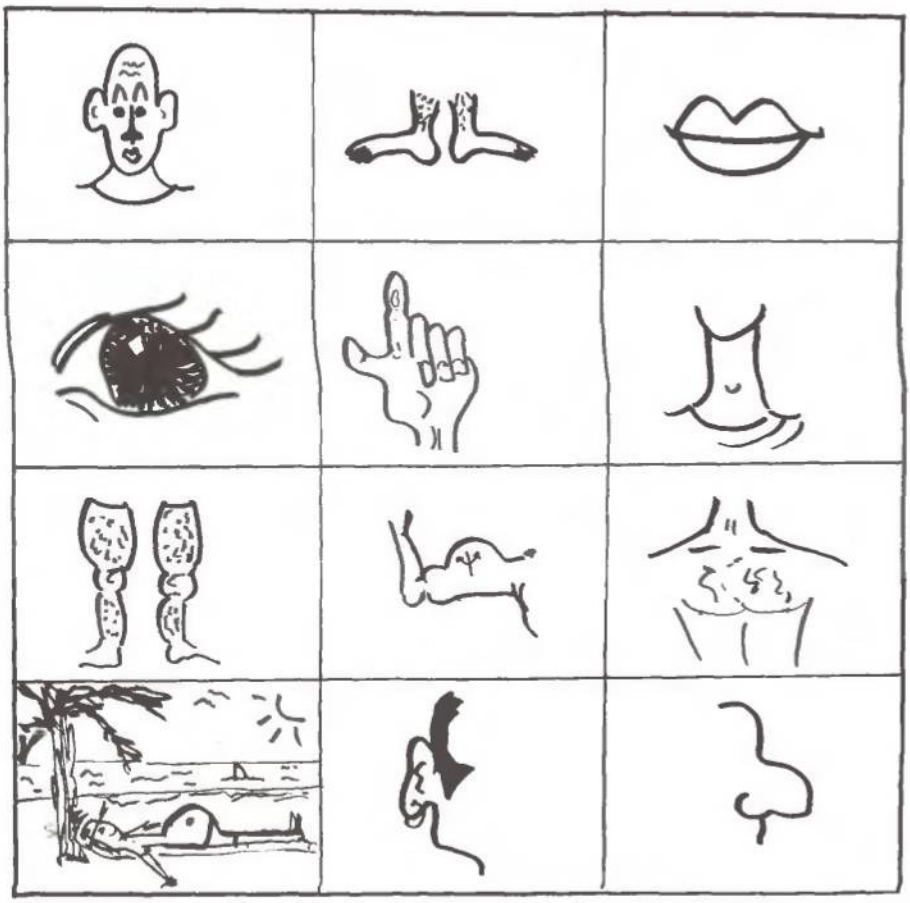

13. **Употребите понуђене речи и опишите ликове на фотографијама.**

коса: плава смеђа црна дуга кратка
плавокос, -а, -о смеђокос, -а, -о
црнокос, -а, -о

Она има црну косу. Она је црнокоса.

Одећа и обућа

панталоне сукња мајица кошуља хаљина чарапе јакна
џемпер капут капа дукс фармерице бермуде шорц
веш ципеле папуче патике сандале чизме

14. **Шта се налази на цртежима?**

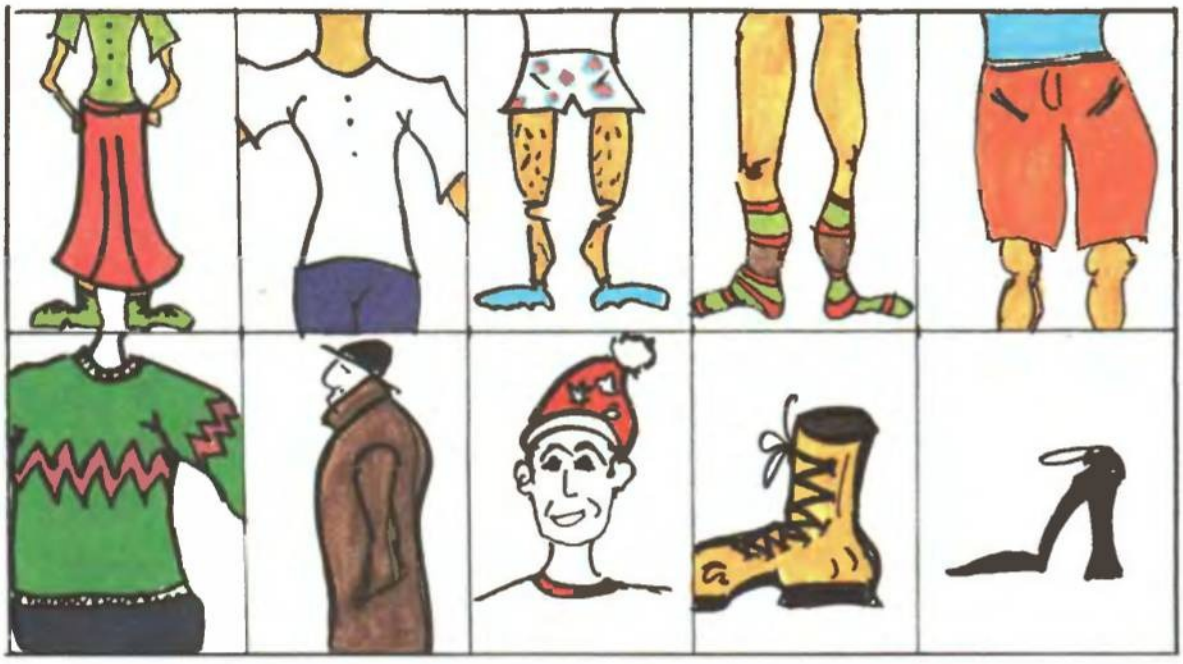

У Кореји ових дана млади носе веселе боје. Људи који воде рачуна о облачењу, нарочито они који су запослени и раде и по 8-9 сати, воле да обуку нешто од природних материјала. Тако се осећају пријатније. Ипак, ја волим да се облачим мало другачије. Волим да носим чудне капе или шарене мараме. А ви?

Волим да се облачим...

(елегантно, модерно, спортски, старомодно)

Зовем се Микеле. Радим као туристички водич и често путујем. Због тога волим да носим удобну одећу. Када путујем, облачим се спортски. Исто тако, у слободно време волим да пешачим или да се шетам. И тада носим сличну гардеробу. Међутим, када идем у ресторан, волим да се лепо обучем. Па, не кажу без разлога за нас Италијане да смо велики кицоши.

МЛАДИ = МЛАДИ ЉУДИ

Pf.		Impf.
ОБУЋИ / обучем (+А)	↔	ОБЛАЧИТИ / облачим (+А)
ОБУЋИ СЕ + Adv	↔	ОБЛАЧИТИ СЕ + Adv

15. **Одговорите на питања.**

1. Шта млади у Кореји носе ових дана?
2. Како Ђини воли да се облачи? А Микеле?
3. Како Ви волите да се облачите? Да ли то зависи од нечега?
4. Како се облачите када идете у ресторан (елегантно, спортски, модерно)?
5. Како се облачите када идете да се шетате?
6. Да ли водите рачуна о бојама када се облачите?
7. Коју боју највише волите?

16. **Покушајте да објасните зашто је у наведеним реченицама употребљен управо тај вид.**

Шта радиш? **Облачим се**.

Облачим се спортски.

Увече обично **облачим** пиџаму.

Када идем у позориште, волим да се **обучем** елегантно.

Када идем у позориште, волим да **обучем** хаљину.

Попуните празна места одговарајућим обликом акузатива.

Облачим _____ (мајица) и _____ (панталоне).
Облачиш _____ (хаљина)?
Он облачи _____ (одело), а она _____ (тренерица).
Облачимо _____ (капут, pl.) и идемо.
Зашто не обучеш _____ (џемпер)? Хладно је.

Облачим _____ (плава сукња) и _____ (бела мајица).
Облачиш _____ (та хаљина)? Зашто не обучеш _____ (ова)?
Он облачи _____ (бело одело), а она _____ (стара тренерица).
Облачимо _____ (црвена јакна, pl.) и идемо.
Зашто не обучеш _____ (ова мајица)?

Када идем да се шетам, обучем _____ (спортска јакна).
Када идем у позориште, никада не обучем _____ (спортска одећа).
Када идем на пијацу, увек обучем _____ (тренерица) и обујем _____ (патика, pl.).
Када пада киша, обучем _____ (кабаница) *или понесем* _____ (кишобран), а обујем _____ (дубока ципела, pl.) или _____ (чизма, pl.).

Изаберите један од понуђених глаголских облика.

1. Шта радим? _____ (облачим се / обучем се).
2. Обично се _____ (облачим / обучем) спортски.
3. Када је хладно, морам да _____ (облачим / обучем) нешто топло.
4. Зашто _____ (облачиш / обучеш) те панталоне?

Изаберите једно од решења.

1. Облачим се _____ (спортски / хаљину).
2. Зашто облачиш _____ (елегантно / џемпер)?
3. Волим да се облачим _____ (модерно / сукњу).
4. *Када је топло, треба да обучете* _____ (*лепо / нешто танко*).

20. **Опишите особе на фотографијама.**

Она носи плаву мајицу и беле панталоне.

ЛОКАТИВ ИМЕНИЦЕ

Pl.	m (-ima)	f (-ama)	n (-ima)
	КАПУТ**ИМА** ГРАДОВ**ИМА**	КАП**АМА**	ОДЕЛ**ИМА** ЗАНИМАЊ**ИМА** ИМЕН**ИМА**

придеви

Sg.	m (-om/-em)	f (-oj)	n (-om/-em)	Pl.	m (-im)	f (-im)	n (-im)
	БЕЛ**ОМ** ВАШ**ЕМ**	БЕЛ**ОЈ** ВАШ**ОЈ**	БЕЛ**ОМ** ВАШ**ЕМ**			БЕЛ**ИМ** ВАШ**ИМ**	

21. **Попуните табелу.**

N sg.	L sg.	N pl.	L pl.
мајица			
	девојци		
		градови	
			сукњама
џемпер			
	чизми		
		ресторани	
			кошуљама
име			

22. **Попуните празнине одговарајућим обликом локатива.**

Разговарамо о _____ (проблем, pl.).
Људи живе у _____ (град, pl.) и _____ (село, pl.).
Мислимо о _____ (девојка, pl.).
На _____ (кућа, pl.) се налазе прозори.
На _____ (сто, pl.) су књиге.
У _____ (ресторан, pl.) раде конобари, а у _____ (школа, pl.) професори. Где Ви радите? _____.

23. **Попуните празнине одговарајућим облицима.**

Човек у _____ (црне панталоне) има _____ (плава коса).
Девојка у _____ (плава мајица) има _____ (кратка коса).
Младић у _____ (црвен џемпер) има _____ (дуга коса).
Деца у _____ (жут капут, pl.) имају _____ (бела кошуља, pl.)
Девојчица у _____ (каро сукња) има _____ (смеђа коса).
Девојка у _____ (бео шорц) има _____ (црна коса).
Девојчица у _____ (браон панталоне) има _____ (лепа јакна).

24. **Попуните празнине.**

Купујем стан у _____ (нова зграда).
Разговарамо о _____ (лепа девојка) коју срећем свако вече у _____ (наш кафић).
Увек ручају у _____ (скуп ресторан, pl.).
Живимо у _____ (мали град).
Причамо о _____ (занимљива књига, pl.).

ПРИСВОЈНЕ ЗАМЕНИЦЕ

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	**мој**	**моја**	**моје**	**моји**	**моје**	**моја**
G	**мојег/мог**	**моје**	**мојег/мог**	**мојих**		
A	N/G	**моју**	N	**моје**	**моје**	N
L	**мојем/мом**	**мојој**	**мојем/мом**	**мојим**		

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	**његов**	**његова**	**његово**	**његови**	**његове**	**његова**
G	**његовог**	**његове**	**његовог**	**његових**		
A	N/G	**његову**	N	**његове**	**његове**	N
L	**његовом**	**његовој**	**његовом**	**његовим**		

25. **Попуните табеле.**

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	**њен**	**њена**				
G						
A						
L						

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	**твој**					
G						
A						
L						

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	**наш**					
G						
A						
L						

	Sg.			Pl.		
	m	f	n	m	f	n
N	**њихов**					
G						
A						
L						

26. **Попуните празнине одговарајућим обликом локатива.**

Шта мислиш о _____ (њихов капут, pl.)?
Шта мислиш о _____ (њена сукња)?
Шта мислиш о _____ (моја фризура)?
Шта мислиш о _____ (наш пријатељ, pl.)?
Шта мислиш о _____ (мој брат)?
Шта мислиш о _____ (њихова сестра)?
Шта мислиш о _____ (њена мама)?
Шта мислиш о _____ (моја браћа)?
Шта мислиш о _____ (њена деца)?
Шта мислиш о _____ (мој родитељ, pl.)?
Шта мислиш о _____ (наша соба)?
Шта мислиш о _____ (његов друг)?

У _____ (Ваша кућа) има много људи.
Девојка у _____ (бела хаљина) је моја сестра.
Човек у _____ (твој аутомобил) је мој отац.
Он седи на _____ (твоје место).
Она живи у _____ (његов стан).
У _____ (њена соба) је неред.
У _____ (моја школа) је досадно.

27. **Попуните празнине. Водите рачуна о томе који Вам је падеж потребан.**

Где је Марија? У _____ (његов стан).
Овде су две _____ (твоја мајица).
Долазим из _____ (Велика Британија).
Размишљам о _____ (њихов проблем, pl.).
Они су у _____ (кинески ресторан).
Мислим на _____ (њихов родитељ, pl.).
Ја сам у _____ (робна кућа), а где си ти?
Овде су два _____ (твој џемпер) и пет _____ (твоја хаљина, pl.). Где је _____ (твоја нова сукња)?
Пера и Мина су у _____ (градска библиотека), а Милан и Сања на _____ (позоришна представа).
Долазим из _____ (Јужна Кореја).
Разговарамо о _____ (политичка ситуација) у земљи.
У _____ (његова исхрана) има мало витамина.
Имам много _____ (добар друг, pl.).
Волим да слушам _____ (класична музика).
Они живе у _____ (Република Српска).
Ми смо у _____ (читаоница Матице српске).
Желим _____ (чаша обичне воде).

стар висок дебео млад леп симпатичан миран глуп низак
ружан комичан весео досадан смешан паметан тужан мршав
нервозан пријатан озбиљан

28. **Упишите облике женског и средњег рода од наведених придева.**

стар _____ _____
висок _____ _____
дебео _____ _____
млад _____ _____
низак _____ _____
комичан _____ _____
досадан _____ _____
паметан _____ _____
мршав _____ _____
пријатан _____ _____

леп _____ _____
симпатичан _____ _____
миран _____ _____
глуп _____ _____
ружан _____ _____
весео _____ _____
смешан _____ _____
тужан _____ _____
нервозан _____ _____
озбиљан _____ _____

29. **Напишите антониме од наведених придева.**

стар _____
дебео _____
леп _____
миран _____
досадан _____
озбиљан _____

висок _____
тужан _____
симпатичан _____
глуп _____
пријатан _____

Како Вам изгледају чланови Јеленине породице?
Нпр. Марко је висок и мршав.
Мислим **да** има око 60 година.
Чини ми се **да** је веома озбиљан.
али симпатичан човек...

Компарација придева

КОМПАРАЦИЈА (ПОРЕЂЕЊЕ) ПРИДЕВА

КОМПАРАТИВ

1. млад + **-ји** → млађи
2. радостан + **-ији** → радоснији
3. лак, леп, мек + **-ши** → лакши, лепши, мекши

📖 нов: новији; слан: сланији
висок: виши; низак: нижи;
горак: горчи; сладак: слађи

📖 велик: већи мали: мањи
добар: бољи зао: гори

СУПЕРЛАТИВ

нај + компаратив:
најмлађи, најрадоснији, најлакши,
најновији, најбољи, најслађи

д	→	ђ	млад : млађи
т	→	ћ	љут : љући
л	→	ль	бео : бељи
н	→	њ	црн : црњи
к	→	ч	јак : јачи
г	→	ж	строг : строжи
х	→	ш	тих : тиши
с	→	ш	висок : виши
з	→	ж	брз : бржи
б	→	бљ	груб : грубљи
п	→	пљ	глуп : глупљи
в	→	вљ	сув : сувљи

30. **Наведите компаративе и суперлативе следећих придева.**

стар _____
симпатичан _____
озбиљан _____
мршав _____
млад _____
досадан _____
сладак _____
љубазан _____
занимљив _____
нов _____
висок _____
велик _____
јефтин _____
скуп _____
ружан _____
низак _____
горак _____
леп _____

31.

Повежите.

добар	лошији	највећи
зао	гори	најбољи
лош	мањи	најгори
мали	већи	најлошији
велик	бољи	најмањи

Овај човек је виши **од** мог пријатеља. (од + G)
Овај човек је виши **него** мој пријатељ.

32. **На празна места упишите одговарајуће облике компаратива или суперлатива придева датих у заградама. Водите рачуна о роду именице на коју се придев односи.**

Ова прича је _____ (интересантан) **од** оне.
Синиша је _____ (млад и висок) **од** Марка.
Он је _____ (добар) **од** Јелене.
Ова девојка је _____ (леп) **од** моје девојке.
Ове собе су _____ (чист) **од** оних.
У овој продавници месо је много _____ (скуп) **него** у оној.
Милица је _____ (популаран) девојка у школи.
Твоја кафа је _____ (горак) **од** моје.
Моја сестра је _____ (стар) **од** мене.
Моја девојка је _____ (леп) на свету.
Марко је _____ (висок) **од** Јелене.
Петар је _____ (дебео) у породици.
У Србији је живот _____ (скуп) **него** у Шпанији.
Павле је _____ (паметан) **од** Владимира.

33. **а. Упишите на празна места или ОД или НЕГО.**

Ова кућа је већа _____ моје. Ова кућа је већа _____ моја.
На овој кући су лепши прозори _____ на оној. Ова кућа има лепше прозоре _____ оне куће.
Желим да имам више књига _____ тебе.
У мојој кући има више цвећа _____ у твојој, али је твоје двориште веће _____ мог.
Имам више проблема _____ тебе.

б. Исправите грешке у следећим реченицама.

Драгана је паметнија од Наташа. _____
Маја је лепша него Славице. _____
Она је најлепша од разреда. _____

34. **Изаберите одговарајући придев и ставите га у облик компаратива или суперлатива.**

паметан, стар, мршав, весео, висок, брз, скуп, јефтин, дебео, млад

1. Милица има само 54 килограма, а њен брат 92 килограма. Милица је _____ у својој породици, а њен брат је _____.
2. Јован се стално смеје, а Маја ретко. Јован је _____ од Маје.
3. Милошев тата има 65, Јованин 76, а мој 74 године. Мој тата је _____ од Милошевог и _____ од Јованиног.
4. Милан је најбољи ђак у разреду. Он је _____.
5. Авион је _____ од бицикла.
6. Кошуља кошта 790 динара, капут 1500 динара, а кравата 200 динара. Кошуља је _____ од капута и _____ од кравате.
7. Иван је веома висок за своје године. Он је _____ од свих својих другара.

35. **Погледајте фотографије са 70. стране и покушајте да упоредите чланове породице. Реците ко је најстарији, ко најмлађи...**

36. **Попуните празнине одговарајућим обликом компаратива.**

Мој отац је _____ (строг) од твог.
Моја девојка је _____ (лепа) девојка у граду.
Марко је _____ (интересантан) од Павла.
Твој ранац је _____ (скуп) од мог.
Ти си _____ (висок) од мене.
Она има _____ (дуга) косу од тебе.
Он је _____ (паметан) ученик у разреду.
Ова соба је _____ (светла) од моје.
Ово је моја _____ (млада) сестра.

весео	**веселији**	**највеселији**
топао	**топлији**	**најтоплији**

37. **Попуните празнине одговарајућим обликом компаратива односно суперлатива.**

Он је _____ (дебео) од њега.
Ја имам и _____ (млад) и _____ (стар) брата.
Она је _____ (низак) од тебе.
Ово је _____ (весео) дан у мом животу.
Јануар је _____ (хладан) месец у години.

СКУПО, СКУПЉЕ, НАЈСКУПЉЕ
ЈЕФТИНО, ЈЕФТИНИЈЕ, НАЈЈЕФТИНИЈЕ

38. **Посматрајте слике и одговорите на питања.**

Које пиће највише волите? Да ли више волите сок или вино?
Који је сок на фотографији најскупљи, а који најјефтинији?
Да ли више волите сок од боровнице или од наранџе?
Да ли више волите газиране или негазиране сокове? Који сок највише волите?
Које је пиће на фотографији најскупље?
Да ли пијете кафу? Коју кафу најчешће пијете?
Да ли више волите да пијете јогурт или млеко? Да ли је јефтинији јогурт или млеко?
Да ли више волите кобасице или саламу? Која је салама на слици најскупља?
Да ли су производи овде јефтинији него у Вашој земљи?
Који је најскупљи производ на сликама?

У ФРИЗЕРСКОМ САЛОНУ

Муштерија: Добар дан!
Фризерка: Добар дан. Изволите.
Муштерија: Желим да се ошишам.
Фризерка: Добро. Да ли желите да Вам оперемо косу?
Муштерија: Да, наравно.

(мало касније)

Фризерка: Да ли Вам одговара вода?
Муштерија: Може ли да буде мало топлија, молим Вас?
Фризерка: Како да не! Да ли је сад у реду?
Муштерија: Сад је одлична.

(мало касније)

Фризерка: Какву фризуру желите? Само крађу или нешто потпуно другачије?
Муштерија: Шта Ви мислите?
Фризерка: Имате лепу фризуру, али ако желите промену, можемо Вас ошишати и офарбати.
Муштерија: Добро.

(мало касније)

Фризерка: Ево, готови смо! Да ли сте задовољни?
Муштерија: Презадовољна! Колико треба?
Фризерка: Шишање је 300 динара, а фарбање 400. Значи 700 динара.
Муштерија: Скупље је него прошли пут, али вреди. Изволите. До виђења, пријатно!
Фризерка: Хвала и Вама, дођите нам опет. Пријатно!

БИТИ

Sg.	Pl.
1. будем	1. будемо
2. будеш	2. будете
3. буде	3. буду

ШИШАТИ: ОШИШАТИ
ФАРБАТИ: ОФАРБАТИ

ШИШАТИ: ШИШАЊЕ
ФАРБАТИ: ФАРБАЊЕ

Да ли често мењате фризуру?

Да ли волите да идете код фризера?

Саставите сличан дијалог.

РЕВИЗИЈА

ТЕСТ 2
(пишите ћирилицом)

1. Упишите одговарајући облик именице *жена* и *ӣрад* уз бројеве.

100 _____ _____
101 _____ _____
376 _____ _____
12 _____ _____
942 _____ _____

2. Напишите речима колико има сати.

17:41 _____
8:05 _____
12:00 _____
24:00 _____
14:31 _____

3. Ставите заменице у одговарајући облик акузатива или локатива.

Волим да читам добре књиге. Често _____ (оне) позајмљујем из библиотеке.
Причамо о _____ (она) већ пола сата.
Срећем често Бору и Жељку. Видим _____ (они) понекад и у продавници.
Ја мислим о _____ (ти), а ти о _____ (он).
Да ли је ова торта за _____ (ја)?
_____ (ви) сви воле, а _____ (ми) нико.
Желим _____ (он) да видим, а не _____ (ти).
Какво мишљење имаш о _____ (они)? За _____ (он) мислим да је добар, али за _____ (она) немам лепе речи.
_____ (ви) познајем врло добро.
Да ли разговарате о _____ (ми)? Не, не о _____ (ви), већ о _____ (они).
Да ли више волиш _____ (он) или _____ (ја)? _____ (ти), наравно.
О _____ (он) уопште не размишљам.

4. Ставите речи у заградама у одговарајући облик.

Људи у _____ (зелена мајица, pl.) имају _____ (плава коса).
Идем да купим мало _____ (зелена јабука, pl.), и _____ (свежа јагода, pl.).
Жена у _____ (црвена сукња) има _____ (дуга коса).
Младић у _____ (бео џемпер) има _____ (смеђа коса).

5. Кажите на другачији начин.

Он има плаву косу. Он је _____.
Она је смеђокоса. Она _____.

6. Попуните празнине.

Марко је _____ (стар) у породици. Има 60 _____ (година). Он је судија по _____ (занимање). Има _____ (лепа жена), два _____ (син) и _____ (једна кћерка). Кћерка се зове Јелена, а синови Петар и Александар. Јелена је _____ (млад) и од _____ (Петар) и од _____ (Александар). Има 22 _____ (година) и студира _____ (историја). Сви заједно живе у _____ (велик стан) у _____ (Нови Сад).

7. Упишите облике компаратива и суперлатива следећих придева.

мали _____
велик _____
млад _____
горак _____
низак _____

8. Напишите нешто о својој породици.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

6. LEKCIJA

Ćao! Ja sam Tom. Ovo je moj stan u Novom Sadu. U Londonu živim u velikoj porodičnoj kući, a ovde u iznajmljenom stanu. Međutim, to i nije tako skupo. Plaćam 150 evra mesečno za njega. Stan je dvosoban i nalazi se u centru grada. To je, u stvari, dvorišna kuća. Imam dnevnu i spavaću sobu, kuhinju, kupatilo i trpezariju. U svakom slučaju, veoma sam zadovoljan jer konačno mogu da živim sam. U Londonu o stanu i samostalnosti ne smem ni da razmišljam.

U Koreji je slična situacija. Mladi mogu da žive sami samo kada se venčaju. Iznajmljivanje stanova je veoma skupo. U Novom Sadu imam cimerku Marijanu i veoma sam srećna. Sve račune i troškove plaćamo zajedno.

Kuća ili stan?

Ovo je kuća.

Ovo su zgrade.
U zgradama su stanovi.

A unutra...

SPAVAĆA SOBA

KUHINJA

DEČIJA SOBA

Navedite ostale prostorije u kući (ili stanu).

1. Odgovorite na pitanja.

1. Gde Tom stanuje?
2. Kako izgleda Tomov stan u Novom Sadu?
3. Da li on živi u iznajmljenom stanu?
4. Koliko ga plaća?
5. Gde stanuje u Londonu?
6. Da li živite u kući ili u stanu?
7. Šta više volite, kuću ili stan? Zašto?
8. Koliko prostorija ima u vašoj kući? Nabrojte ih.

9. Kako se kaže...?

2. Šta se nalazi u ovim stanovima?

Gde se nalazi ovaj čovek?

iza

ispred

između

ispod

iznad

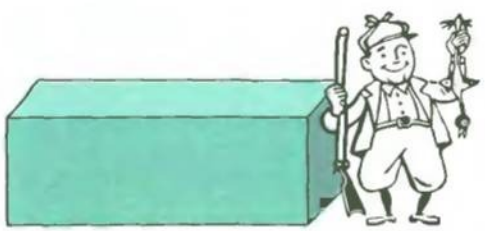

pored

oko

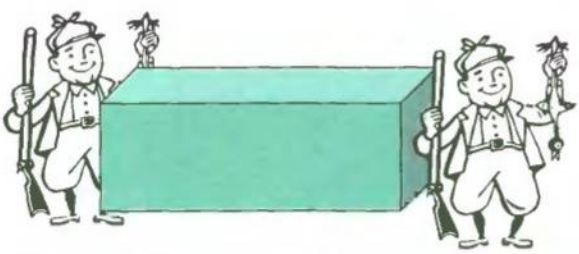

levo od desno od

ispod, iznad, ispred, iza, pored, oko, levo od, desno od + G

između + G pl/sg (između knjiga; između knjige i stola)

3. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom imenice, zamenice ili prideva.**

Sg.		Pl.
N	sto	stolovi
G	stola	stolova
A	sto	stolove
L	stolu	stolovima

Pl.
N vrata
G vrata
A vrata
L vratima

* Imenica *vrata* je pluralia tantum.

1. Pored _____ (sto) nalazi se krevet.
2. Između _____ (fotelja) i _____ (kauč) nalazi se lampa.
3. Iznad _____ (fotelja) je polica za knjige.
4. Ispod _____ (krevet) su stripovi.
5. Levo od _____ (orman) nalazi se sto.
6. Desno od _____ (vrata) nalazi se ogledalo.
7. Ispred _____ (krevet) je mali sto.
8. Iza _____ (Nataša) stoji Marko.

1. Pored _____ (drveni orman) nalazi se krevet.
2. Između _____ (plav kauč) i _____ (žuta fotelja) nalazi se lampa.
3. Iznad _____ (moj krevet) je polica za knjige.
4. Ispod _____ (tvoj sto) su stripovi.
5. Levo od _____ (vaša stolica) nalazi se sto.
6. Desno od _____ (velika vrata) nalazi se ogledalo.
7. Ispred _____ (star krevet) je mali sto.
8. Iza _____ (ova devojka) stoji Marko.

4. **Pomoću navedenih predloga opišete stanove sa 79. strane, kao i Vašu sobu. Osoba do Vas treba da, prema opisu, nacrta plan Vašeg stana.**

Lične zamenice (G)

5. **Lične zamenice u zagradama stavite u odgovarajući oblik genitiva.**

GENITIV

Sg.

JA	→	mene, me
TI	→	tebe, te
ON	→	njega, ga
ONA	→	nje, je
ONO	→	njega, ga

Pl.

MI	→	nas
VI	→	vas
ONI	↘	
ONE	→	njih, ih
ONA	↗	

1. Na stolu je čaša. Pored _____ (ona) je tanjir.
2. Ispred kuće nalaze se dva oraha. Između _____ (oni) je klupa.
3. To je Tom. Pored _____ (on) je Đini.
4. Ko stoji iza _____ (ja)?
5. Loreto je pored _____ (ti).
6. Iznad _____ (mi) žive Popovići.
7. Niko ne može da prođe pored _____ (vi).
8. Ispred _____ (ja) je Petar.
9. U sobi je sto. Iznad _____ (on) je slika.
10. Pored _____ (ja) sedi Jelena. Iza _____ (ona) je Jasmina.
11. Ispred _____ (mi) su Milan i Milivoj.

6. **Postavite pitanja kao u primeru.**
Npr. Pored njega je Petar. Ko je pored njega?

1. Iza mene stoji Jasmina, a ispred mene Jelena. Ko _____ ?
2. Pored pošte nalazi se banka. Šta _____ ?
3. Ispred kuće parkiran je nečiji automobil. Čiji _____ ?
4. Pored tebe je Tom. Ko _____ ?

Nema tebe (pun oblik G – emfaza) : Nema te (kraći oblik G)

7. **Popunite praznine kraćim oblikom lične zamenice u genitivu.**

Nema _____ (ja).	Nema _____ (ona).	Nema _____ (ono).
Nema _____ (ti).	Nema _____ (one).	Nema _____ (oni).
Nema _____ (mi).	Nema _____ (on).	Nema _____ (vi).

8. **Stavite reči u zagradama u odgovarajući padež.**

Pera stoji pored _____ (Mira) i pokušava da uzme čašu koja je na _____ (sto). Na _____ (on) je mnogo knjiga.
Ispred _____ (Mira) nalazi se _____ (velik orman), a pored _____ (ona) plava fotelja. Ispred _____ (plava fotelja) je mali sto, a na _____ (on) kutija. U _____ (kutija) se nalaze pisma. Između _____ (orman i fotelja) nalazi se sto. Iznad _____ (fotelja) na zidu nalaze se slike. Ispod _____ (one) je polica. Na _____ (ona) su knjige.

9. **Koristeći predloge sa prethodne strane pokušajte da opišete izgled prostorija na sledećim slikama.**

Koja Vam se prostorija više sviđa? Zašto?

U kojoj prostoriji u Vašem stanu provodite najviše vremena?

Sviđa mi se... = Dopada mi se...

10. **Kako izgleda kuća iz Vaših snova? Napišite kraći sastav. Pišite ćirilicom.**

11. **Upotrebite ponuđene reči i rešite ukrštenicu. Pišite ćirilicom.**

sudopera	**krevet**
kada	**luster**
šporet	**lampa**
tepih	**slika**
orman	**stolica**

12. **Popunite praznine.**

U prodavnici bele tehnike

- Dobar dan. Želim da _____ (kupiti) mašinu za veš. Da li možete da mi pokažete kakve imate?
- *Vrlo rado. Izvolite. Da li Vam se dopada ova ovde? Košta 15.000* _____ *(dinar).*
- Nije loša. Imate li još neku?
- Da, ovu ovde. Ona je jeftinija. _____ (koštati) 12.000 dinara.
- Ipak mi se ona skuplja više sviđa, ali želim da _____ (pogledati) i u drugim prodavnicama.

U prodavnici nameštaja

velik › prevelik
skup › preskup

- Kako ti se dopada ovaj sto? Meni je veoma lep.
- Ne dopada mi se. Prevelik je i preskup.
- Pa dobro. A šta misliš o ovoj fotelji?
- Sviđa mi se. Mislim da je veoma udobna. Jedino mi se boja ne dopada. A tebi?
- Meni je boja interesantna, ali mislim da fotelja nije kvalitetna.
- Evo još jedne interesantne? Da li ti se ova sviđa?
- Ne izgleda loše. Koliko košta?
- 22.000 dinara.
- Bez obzira na to što je fotelja zaista lepa i udobna, mislim da je to preskupo. Toliko, nažalost, ne možemo da priuštimo...

Mislim da...
Bez obzira na to...
S obzirom na to...

13. **Posmatrajte ponuđene delove nameštaja i sastavite slične dijaloge.**

14. **Zamislite sledeću situaciju i sastavite odgovarajuće dijaloge.**

Nalazite se u agenciji za nekretnine i želeli biste da iznajmite odgovarajući stan u predgrađu. Radnik u agenciji nudi Vam nekoliko stanova, ali se Vama dopada baš onaj najskuplji. Pokušavate da spustite cenu stana, ali Vam to ne uspeva. Moraćete da razgovarate sa ženom jer ne znate šta da radite.

Redni brojevi

Sg.			Pl.		
m	f	n	m	f	n
1. prvi,	prva,	prvo	prvi,	prve,	prva
2. drugi,	druga,	drugo	drugi,	druge,	druga
3. treći,	treća,	treće	treći,	treće,	treća
4. četvrti,	-a,	-o	četvrti,	-e,	-a
5. peti,	-a,	-o	peti,	-e,	-a
6. šesti,	-a,	-o	šesti,	-e,	-a
7. sedmi,	-a,	-o	sedmi,	-e,	-a
8. osmi,	-a,	-o	osmi,	-e,	-a
9. deveti,	-a,	-o	deveti,	-e,	-a
10. deseti,	-a,	-o	deseti,	-e,	-a

11. jedanaesti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
12. dvanaesti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
13. trinaesti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
14. četrnaesti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
20. dvadeseti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
26. dvadeset šesti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
30. trideseti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
100. stoti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
256. dvesta pedeset šesti,	-a,	-o; -i, -e, -a;
1000. hiljaditi,	-a,	-o; -i, -e, -a;

Redni brojevi se menjaju po pridevskoj promeni, a kada se pišu arapskim ciframa, stavlja se tačka. Mogu se pisati i rimskim ciframa bez tačke.

15. **Upišite odgovarajući oblik brojeva i drugih reči datih u zagradama.**

1. Danas je _____ (21) mart.
2. Na _____ (23) strani radimo vežbu broj _____ (13).
3. Na _____ (sedmi sprat) ima _____ (3) _____ (stan).
4. Mi imamo _____ (2, stan), jednosoban i dvosoban. U _____ (prvi) žive moji roditelji, a u _____ (drugi) ja.
   U mojoj zgradi ima 12 _____ (sprat). Ja stanujem na _____ (11) spratu. U stanu imam _____ (2, soba), _____ (kuhinja), _____ (kupatilo) i _____ (terasa).

JANUAR, FEBRUAR, MART, APRIL, MAJ, JUN(I), JUL(I), AVGUST, SEPTEMBAR, OKTOBAR, NOVEMBAR, DECEMBAR

Koji je danas datum?

22. 1. 1987. Danas je **dvadeset drugi januar** (N), **hiljadu devetsto osamdeset sedme godine** (G).
25. 3. 2008. Danas je **dvadeset peti mart dve hiljade osme godine**.

Kada ste rođeni?

5. 11. 1983. Rođen(a) sam **petog novembra** (G) **hiljadu devetsto osamdeset treće** godine (G).

16. **Sastavite rečenice.**

15. 3. 1976. Danas je _____ .

17. 2. 2003. Danas je _____ .

1. 1. 1932. Danas je _____ .

3. 6. 1997. Danas je _____ .

Rođen(a) sam...

Cveće je ukras bašte, leptir je ukras cveta
a deca puna mašte, deca su ukras sveta.

cvet : cvetovi : cveće

● : 5 cvetova – ~~5 cveća~~

Pokušajte da kažete u čemu je razlika u značenju sledećih rečenica.

Za svaki rođendan on mi donese pet cvetova.
Za svaki rođendan on mi donese cveće.

17. **Popunite tabelu, a zatim dopunite rečenice.**

		m/f/n		m/f/n		m/f/n
N	cvet		cveće		cvetovi	
G						
A						
L						

1. U mojoj bašti ima mnogo _____.
2. Ja volim _____, a ti?
3. Moj omiljen _____ je ruža.
4. U vazi se nalazi jedanaest _____.
5. Koji je tvoj omiljen _____?
6. Da li volite _____?

PONAVLJANJE

18. **Popunite prazna mesta.**

a. Stan mojih roditelja ima dve _____ (soba), terasu, kupatilo, _____ (trpezarija) i _____ (kuhinja). Veća soba je dnevna soba, a manja – spavaća. Na terasi ima mnogo _____ (cvet). Mama ga jednostavno obožava. Tata ne voli cveće i on veći deo vremena provodi u _____ (dnevna soba), gde stalno nešto čita, od _____ (novine) do _____ (stari rukopisi) iz _____ (19) veka. U _____ (njihova dnevna soba) na svim zidovima nalaze se police koje su pune knjiga.

b. – Zdravo, Tamara. Kako si?
– Zdravo, Majo. Dobro sam, hvala.
– Šta ima novo?
– Mnogo toga. Đorđe i ja se selimo u veći stan i sada kupujemo nov nameštaj. Treba nam orman, krevet i dva _____ (tepih). Šta ti imaš novo?
– Ništa posebno. Ja trenutno menjam raspored nameštaja u _____ (dnevna soba). Sada je polica za knjige desno od _____ (vrata), a pored _____ (ona) su fotelje. Levo od _____ (vrata) je televizor i računar, a sto je pored _____ (prozor). Između _____ (fotelja) i _____ (sto) nalazi se krevet, a ispred _____ (on) je mali drveni sto.

Moje komšije (moji susedi)...

Utvrdite značenja sledećih reči: KOMŠIJA, KOMŠILUK, OGOVARATI, NAVIKA

19. **Upotrebite izraze i glagole ponuđene u tabeli i ispričajte šta se dešava u ovoj zgradi. Opišete svaku prostoriju.**

spavati	igrati	nervirati se	slušati glasnu muziku	
gledati televiziju	razgovarati	pevati	izlaziti	ćaskati

Da li poznajete svoje komšije?

Da li komšije ogovaraju jedni druge?

Da li se družite sa njima?

Opišite jednog čoveka iz vašeg komšiluka.

Podelite uloge i sastavite dijaloge koji bi odgovarali situacijama na slici.

20. **Šta Vama smeta?**
Da li Vam smeta kada neko...

a) gricka nokte,
b) stalno gubi ključeve, kišobran i sl.,
c) ostavlja stvari svuda po sobi,
d) priča i jede u isto vreme,
e) glasno sluša muziku,
f) misli da je uvek u pravu,
g) ogovara prijatelje,
h) večito kasni,
i) upada nekom u reč,
j) stalno dolazi kod Vas u vreme ručka?

Da li Vi imate neku lošu naviku?

TEST

21. **Pažljivo pogledajte ponuđene crteže, izaberite četiri i pročitajte rezultat.**

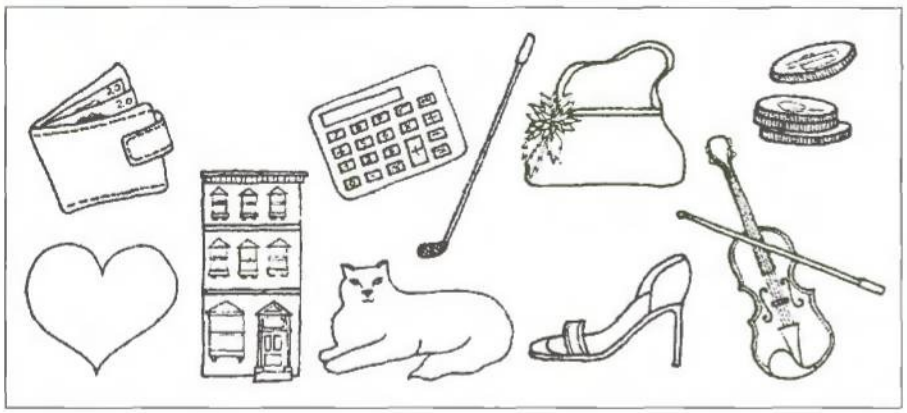

Violina, mačak, torbica, cipele i srce simbolizuju **ljubav.** Novčanik, kalkulator, kuća, gvozdenjaci i palica za golf simboli su **novca**.

Ako ste odabrali više stvari koje simbolizuju ljubav, Vi ste veoma emotivna osoba.

Ako se među tim predmetima nalaze i simboli novca, to znači da ste dovoljno zreli da znate da čovek od ljubavi ne može da živi.

Ako ste izabrali više predmeta koji su simboli novca, tada treba da se zapitate da li je možda ponekad pametnije da se oslonite i na osećaje.

Ako imate dva simbola iz različitih kategorija, onda ste prilično stabilna osoba.

Da li smo u pravu?

Violina simbolizuje ljubav (A).

Čovek ne može živeti bez ljubavi (G).

22. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom imenice *ljubav*, a zatim popunite tabelu.**

f

	Sg.	Pl.
N	ljubav	ljubavi
G	ljubavi	ljubavi
A	ljubav	ljubavi
L	ljubavi	ljubavima

Kao imenica *ljubav*, dekliniraju se i *stvar, noć, reč, mladost, radost...*

1. On peva u horu iz _____.
2. Crvena ruža simbolizuje _____.
3. Oni žive u _____.
4. Čitam knjigu *Tri* _____ *Dostojevskog*.
5. Pesnici često pevaju o _____.
6. Mislim na _____ (prva ljubav).
7. Razmišljam o _____.
8. _____ je lepa samo dok se čeka.

	stvar		so		mladost	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
N						
G						
A						
L						

7. LEKCIJA

NA MORU

Herceg Novi
5. VIII 2001.

Zdravo, Jurij!

Stigli smo u Herceg Novi tek u subotu posle podne, posle dvadeset sati napornog putovanja. Prvo smo putovali vozom od Novog Sada do malog mesta na jugu Crne Gore koje se zove Bar, a onda smo od Bara do Herceg Novog išli autobusom. Na putu smo se veoma umorili, ali nam je ovde divno. Svaki dan idemo brodićem na prelepe plaže u okolini Herceg Novog. More je čisto i toplo. Kupamo se i sunčamo po ceo dan.
Marija i Janis svako veče prave nešto lepo za večeru: špagete, ribu, salate.
Posle večere idemo u šetnju po starom gradu. Herceg Novi je predivan grad. Sviđaju nam se uske ulice, stare zgrade, razno cveće i zelenilo Herceg Novog.
Žao nam je što nisi sa nama. Nedostaješ nam.

Puno te vole Marija, Đini, Sonja
Janis, Karen i Alek.

IMENICE INSTRUMENTAL S kim? Čim(e)?

Sg.

m	f	n
-om / -em	**-om**	**-om / -em**
BRATOM / ĐORĐEM	**-i / -ju**	SELOM / POLJEM
gradom / krajem	SESTROM	pismom / morem
brodom / čamcem	REČI / REČJU	

Pl.

m	f	n
-ima	**-ama**	**-ima**
GRADOVIMA /	**-ima**	SELIMA / POLJIMA
KRAJEVIMA	SESTRAMA	pismima / morima
brodovima / čamcima	REČIMA	

1. ***Stavite sledeće imenice u oblik instrumentala.***

a) Nebojša šeta sa _____ (Maja).
b) Petar i Maja se voze _____ (bicikl).
c) Mi razgovaramo sa _____ (prodavačica).
d) Mirjana mi se često javlja _____ (telefon).
e) Jednom _____ (reč), on je genije.

INSTRUMENTAL SREDSTVA

V + Ø + I

Ići → vozom, kolima, avionom, brodom : IĆI PEŠKE

Voziti se → autobusom, biciklom : PEŠAČITI

Putovati

2. **Upotrebite odgovarajuću imenicu u instrumentalu.**

a) Maja ide na posao _____

b) Pavle voli da se vozi _____

c) Oni su putovali _____

d) Ja najviše volim da se vozim _____

e) Moja sestra ne voli da se vozi _____

3. **Pročitajte tekst još jednom. Podvucite sve forme instrumentala, a zatim odgovorite na pitanja.**

a) Gde su Đini, Alek, Karen, Janis, Marija i Sonja?
b) Čime su oni putovali na more?
c) Da li im se sviđa Herceg Novi?
d) Čime Vi najčešće putujete?

4. **Odgovorite na sledeća pitanja.**

a) Čime Vi idete na posao? _____
b) Da li možete da idete na posao biciklom? _____
c) Čime najčešće putujete na odmor? _____
d) Da li volite da pešačite? _____
e) Da li često idete peške u grad, na posao, na fakultet? _____
f) Da li se bavite sportom? _____
g) Kojim se sportom bavite (košarkom, rukometom, plivanjem, fudbalom, tenisom)?

_____

INSTRUMENTAL DRUŠTVA

V + Prep. *sa* + I

razgovarati šetati (se) svađati se

s(a)

prijateljicom majkom bratom sestrom momkom sinom

5. **Stavite imenice u oblik instrumentala.**
Npr. Profesorka razgovara *sa studentima* (student, pl.).

a) Milica ide na more sa _____ (porodica).
b) Ti najviše voliš da se družiš sa _____ (Maja).
c) Mi idemo u bioskop sa _____ (prijatelj, pl.).
d) Janis ide na more sa _____ (devojka).
e) Oni se stalno svađaju sa _____ (komšija, pl.).
f) Vi pričate sa _____ (drug, pl.).
g) Miloš i Isidora idu na more sa _____ (Maja).
h) Tamara živi sa _____ (Đorđe).

!!!

Marko ide na posao biciklom.
Pavle se vozi motorom.

Marko ide na posao s Anom.
Pavle se šeta sa Sinišom.

6. **Upotrebite predlog *sa* u rečenicama u kojima treba da stoji.**

a) Marko i Ana idu _____ autobusom na posao.
b) Sofija putuje u sredu na more _____ Goranom. Oni idu _____ vozom.
c) Kosta i Marina putuju u Francusku _____ kolima zato što nema više karata za avion.
d) Mi već dugo razgovaramo _____ profesorom o tome.
e) Boško se svako veče vozi _____ biciklom _____ Majom.
f) Ja volim da pijem kafu _____ drugaricama.
g) Veljko obožava da se vozi _____ motorom.

!!!
Idem **s** Markom.
Idem **sa** Sašom.

7. **Ispravite greške u sledećim rečenicama.**

a) Nataša ide sa Đorđom na koncert. _____
b) Ja volim da se vozim sa biciklom. _____
c) Razgovaram s Sinišom o tome. _____
d) Idem u grad s autobusom. _____
e) Nalazim se u gradu Isidorom. _____

8. **Sastavite pitanja za rečenice u vežbi 5 i 6.**

S kim...? Čime...?

U POŠTI

Stranka: Dobar dan. Želim da pošaljem pismo u Južnu Koreju.
Službenica: Da li želite da pošaljete pismo **brodom**?
Stranka: Ne, želim **avionom**.
Službenica: Dajte mi, molim Vas, pismo. Treba da ga izmerim.
Stranka: Izvolite. Koliko košta?
Službenica: Pedeset dinara.
Stranka. Izvolite. Do viđenja.
Službenica: Do viđenja.

Sastavite sličan dijalog.

PRIDEVI INSTRUMENTAL

	N sg.	I sg.
m	lep, vruć	**-im**: lepim vrućim
f	lepa, vruća	**-om**: lepom vrućom
n	lepo, vruće	**-im**: lepim vrućim

	N pl.	I pl.
m	lepi, vrući	**-im**: lepim vrućim
f	lepe, vruće	
n	lepa, vruća	

9. **Popunite praznine u tabelama.**

	N sg.	I sg.
m:	dug	
f:	dobra	
n:	malo	

	N pl.	I pl.
m:		dugim
f:	dobre	
n:		malim

10. **a. Navedite ženski i srednji rod sledećih prideva.**

	f	n
➢ pametan	_____	_____
➢ lep	_____	_____
➢ hladan	_____	_____
➢ srećan	_____	_____
➢ zanimljiv	_____	_____

b. Stavite prideve iz prethodne vežbe u oblik instrumentala.

➢ Razgovaram sa jednim _____ (zanimljiv) čovekom.
➢ Najviše volim da se družim sa _____ (srećni) ljudima.
➢ Ne volim da se družim sa _____ (hladni) ljudima.
➢ Viđam se sa jednom _____ (lepa) ženom.
➢ Volim da pričam sa _____ (pametno) detetom.

Pita sa višnjama **Košulja sa dugim rukavima**

Devojka sa plavim očima

11. **Reči u zagradama stavite u oblik instrumentala. Ukoliko je potrebno, upotrebite predlog SA.**

- Kosta putuje svaki dan u Beograd _____ (brzi voz).
- Mi volimo da razgovaramo _____ (vaša sestra).
- U bioskopu sam _____ (najbolji prijatelj).
- Igram se _____ (jedno simpatično dete).
- Ne volim da se družim _____ (dosadan čovek, pl.).
- Najviše volim da jedem pitu _____ (mladi sir).
- *Svaki dan idem na posao* _____ *(mamin bicikl).*
- Svida mi se ona košulja _____ (kratak rukav, pl.).
- Stalno se svađam _____ (taj čovek).
- *Da li poznaješ onog čoveka* _____ *(seda kosa)?*
- *Srećem se često* _____ *(tvoja sestra). Veoma je simpatična.*
- *Ana ne može da ide u bioskop. Idem samo* _____ *(njen brat).*
- Putujemo u Budimpeštu _____ (luksuzni autobus).

LIČNE ZAMENICE

INSTRUMENTAL

	N sg.	I sg.
1. l.	ja	**mnom(e)**
2. l.	ti	**tobom**
3. l.	m f n on ona ono	m f n **njim njom njim**

	N pl.	I pl.
1. l.	mi	**nama**
2. l.	vi	**vama**
3. l.	m f n oni one ona	m f n **njima**

12. **Popunite praznine u tabelama.**

- Želim da idem sa _____ (ti) u bioskop.
- Pričam sa _____ (on).
- Da li želiš sa _____ (ja) u bioskop?

- Da li želite s _____ (mi) na večeru?
- Razgovaramo s _____ (one) o filmu.
- Šetam se sa _____ (oni) ceo dan.
- Želim da razgovaram sa _____ (vi).

13. Zamenite podvučene reči odgovarajućom zamenicom.

1. Razgovaram sa Majom. Razgovaram sa _____.
2. Idem u bioskop sa Petrom i Pavlom. Idem u bioskop sa _____.
3. Stalno se svađam sa komšijama. Stalno se svađam sa _____.
4. Sledeće godine idem na more sa momkom. Sledeće godine idem na more sa _____.
5. Sa Milicom i s tobom ne razgovaram. Ne razgovaram sa _____.
6. Da li hoćeš da ideš sa Jelenom i sa mnom u Budimpeštu? Da li hoćeš da ideš sa _____ u Budimpeštu?
7. Kada ti ideš u Beograd? Mogu li i ja sa _____?
8. Ti i Maja idete na more u avgustu? Mogu li i ja sa _____?

GLAGOLI KRETANJA

Impf.	Pf.
DOLAZITI / dolazim	**DOĆI** / dođem
ODLAZITI / odlazim	**OTIĆI** / odem
POLAZITI / polazim	**POĆI** / pođem
ULAZITI / ulazim	**UĆI** / uđem
IZLAZITI / izlazim	**IZAĆI** / izađem
STIZATI / stižem	**STIĆI** / stignem

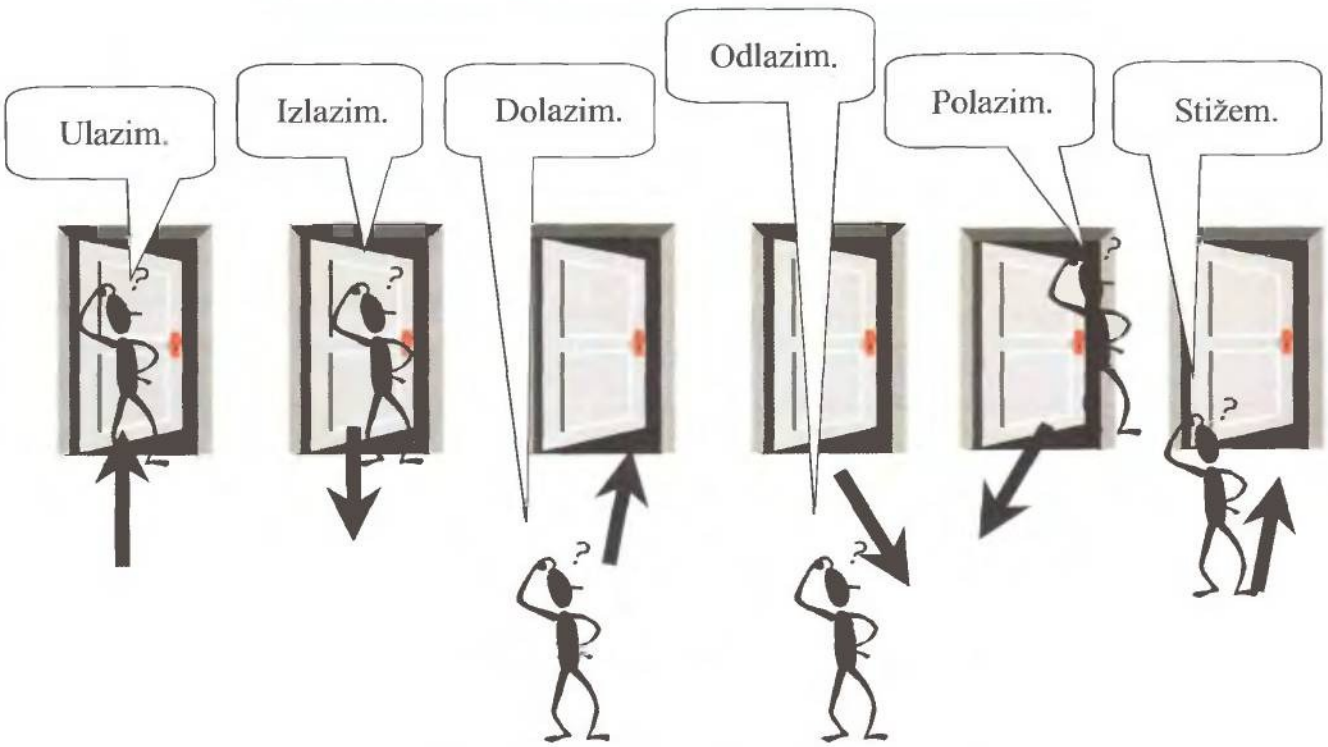

Upišite u Vaše sveske sve forme navedenih glagola u prezentu.

14. **Stavite glagole iz zagrade u odgovarajući oblik prezenta.**

Npr. Jelena *ulazi* (ulaziti) u zgradu.

a) Ja _____ (dolaziti) sutra kod tebe.
b) **Kada** Aleksandar _____ (doći), reci mu da mi se javi.
c) Đini _____ (stizati) iz Seula avionom.
d) Oni _____ (odlaziti) iz Novog Sada.
e) Moja mama, **kada** _____ (poći) na izlet, ponese puno soka i vode.
f) Svaki put **kada** on _____ (otići) iz Beograda, meni je veoma teško.
g) Voz _____ (polaziti) za pet minuta.

15. **Upotrebite glagol suprotnog značenja.**

a) Jelena ulazi u kuću, a Aleksa _____.
b) Marko odlazi u petak u Japan, a njegova sestra _____ u subotu.
c) Deca stižu iz škole u pet sati, a tata tada _____ na posao.
d) Voz za Beograd polazi u 17:00, a iz Beograda _____ u 17:30.

Šetamo se **po Herceg Novom.**
Idemo u šetnju **po Herceg Novom. (L)**

V + po + L

16. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom lokativa.**

- Šetamo se po _____ (grad).
- Hodamo po _____ (soba).
- Trčimo po _____ (staza).
- Spremam po _____ (kuća, pl.).
- Radim po _____ (kafić, pl.).
- Ona spava po _____ (hotel, pl.).
- Putujem po _____ (severna Evropa).
- Šetamo se po _____ (Sremski Karlovci).
- Plovimo po _____ (Južno more, pl.).
- Šetamo se po _____ (širok bulevar, pl.).
- Večeramo po _____ (skup restoran, pl.).

ĐINI U BUDIMPEŠTI

Prošle zime bila sam sa Isidorom i Jelenom u Budimpešti. Putovale smo autobusom. Sobu smo našle u Budimu, u prelepom delu grada. U Pešti smo ostale samo tri dana, ali smo uspele dosta toga da vidimo. Obišle smo Parlament, Kraljevsku palatu, Vaci ulicu, čuvene budimpeštanske mostove. Bile smo i u zoološkom vrtu. Budimpešta je veoma lep grad. Da li i Vi tako mislite?

PERFEKAT POTVRDNI OBLIK

Enklitički oblik prezenta pomoćnog glagola JESAM + radni glagolski pridev (infinitivna) osnova + nastavci

Sg.	Pl.		
1. ja **sam**	1. mi **smo**		
2. ti **si**	2. vi **ste**	+	**-o, -la, -lo**
3. on, ona, ono **je**	3. oni, one, ona **su**		**-li, -le, -la**

RADITI

Sg.	Pl.
1. ja sam radio / radila	1. mi smo radili / radile
2. ti se radio / radila	*2. vi ste radili / radile*
3. on je radio ona je radila ono je radilo	3. oni su radili one su radile ona su radila

IĆI

Sg.	Pl.
1. ja sam išao / išla	1. mi smo išli / išle
2. ti si išao / išla	2. vi ste išli / išle
3. on je išao ona je išla ono je išlo	3. oni su išli one su išle ona su išla

STIĆI / stigao sam
DOĆI / došao sam
UĆI / ušao sam
IZAĆI / izašao sam
OTIĆI / otišao sam
POĆI / pošao sam

17. **Stavite glagol JESAM u odgovarajući oblik.**
Npr. Tom i Alek *su* došli iz Engleske.

a) Maja i Dragana _____ otputovale u Beograd.
b) Ksenija _____ učila celo leto za taj ispit.
c) Loreto i David _____ se u utorak vratili u Španiju.
d) Ja _____ juče ručala u restoranu koji se zove *Balkan ekspres*.
e) On _____ zakasnio na jedan veoma važan sastanak.
f) Ti _____ napisao pismo roditeljima.
g) Vi _____ pevali čitavu noć.
h) Jasna _____ otišla u biblioteku.
i) Mi _____ dugo spavali.

18. **Stavite glagole u zagradi u perfekat.**
Npr. Vi *ste slušali* (slušati) muziku.

a) Mi _____ **juče** _____ (ići) u bioskop.
b) Pera i Ana _____ **prekjuče** _____ (gledati) zanimljiv film.
c) Vi _____ (biti) **prošle godine** na moru u Grčkoj.
d) Ja _____ (kupiti) ovaj kaput **pretprošle godine**.
e) Đini _____ (stići) u Novi Sad **u petak**.
f) Ti _____ (doći) na fakultet biciklom.
g) Ona _____ (otići) na trening **pre pet minuta**.
h) Katarina _____ (ući) u prodavnicu da kupi sok.
i) Ja _____ (poći) na poštu da pošaljem pismo.
j) Jurij _____ u Novom Sadu _____ (upoznati) mnogo zanimljivih ljudi.
k) Mi _____ **prošlog meseca** _____ (posetiti) Maticu srpsku.
l) Koliko ste _____ (platiti) grašak?

Prošle godine (G) sam bila u Londonu.
Prošlog meseca (G) sam bila bolesna.

19. **Popunite praznine.**

_____ (prošla godina) putovala sam dva puta u Španiju.
_____ (ova godina) ne idem nijednom.
_____ (to leto) upoznala sam Marka.
_____ (ta zima) dobila sam boginje.
_____ (jedno jutro) je otišao i više se nije javio.
_____ (prošli mesec) kupila sam bicikl.
_____ (pretprošla godina) putovala sam u Italiju.
_____ (natprošla godina) naučila sam da se skijam.

20. **Pročitajte tekst još jednom. *Podvucite sve oblike perfekta koje uočite*, a zatim odgovorite na pitanja.**

1. Gde su Đini, Isidora i Jelena bile prošle zime?
2. Da li ste Vi bili negde prošle zime?
3. Čime ste putovali?
4. Sa kim ste putovali?
5. Gde ste bili smešteni?
6. Šta Vas je najviše oduševilo na tom putovanju?
7. Da li ste se lepo proveli?

NA CARINI

Carinik: Dobar dan. Pasoš, molim.
Stranac: Izvolite.
Carinik: Da li imate nešto da prijavite?
Stranac: Nemam ništa.
Carinik: Gde ste kupili ovaj fotoaparat?
Stranac: Ovaj? Pa to je moj stari fotoaparat. Kupio sam ga pre nekoliko godina.
Carinik: Mhm... Dobro. Koliko imate novaca?
Stranac: Hiljadu evra.
Carinik: Koliko dugo ostajete u Srbiji i Crnoj Gori?
Stranac: Mesec dana. Idem u Novi Sad, u Letnju školu srpskog jezika.
Carinik: Drago mi je što želite da naučite naš jezik. Želim Vam prijatan boravak u Novom Sadu. Izvolite pasoš.
Stranac: Hvala. Do viđenja.
Carinik: Do viđenja.

21. **Sastavite sličan dijalog.**

22. **Utvrdite značenje sledećih reči:** ŠVERCOVATI, ŠVERCER, PLATITI CARINU.

Zamislite sledeću situaciju, a zatim sastavite odgovarajući dijalog.
Vi pokušavate da prošvercujete televizor. Carinik ga pronalazi i morate da platite carinu i kaznu jer ga niste prijavili. Pokušavate da se dogovorite.

23. **Ovako izgleda jedan uobičajeni dan u Miličinom životu.**

Svako jutro ustajem u 7:30 časova. Obično ne stignem da doručkujem, ali uvek imam dovoljno vremena da popijem kafu. Na posao krećem u 9:00 sati. Na poslu sam do 14:00 časova. Kada se vratim kući, kuvam ručak. Ručam oko 15:00 časova. Posle ručka se odmaram i gledam TV. Uveče idem sa Milošem na trčanje.

a) Izdvojte sve glagole iz teksta i zapišite njihove forme u infinitivu i glagolski vid. Potom zapišite njihove vidske parove.

b) Prebacite ovaj tekst u perfekat. Napišite šta je Milica radila juče. Vodite računa o vidu glagola. Počnite ovako:

Milica je juče ustala u 7:30 časova.

c) Opišite kako izgleda jedan uobičajeni dan u Vašem životu.
d) Napišite šta ste radili juče.
e) Koji je bio najznačajniji događaj u Vašem životu?

UPITNI OBLIK

	sam (ja)	čitao / čitala	
	si (ti)	čitao / čitala	
	je (on)	čitao	
	(ona)	čitala	
Da li	(ono)	čitalo	**tu knjigu?**
	smo (mi)	čitali / čitale	
	ste (vi)	čitali / čitale	
	su (oni)	čitali	
	(one)	čitale	
	(ona)	čitala	

24. **Postavite pitanja.**

Vi ste bili u banci.

Sonja i Aleksandra su išle zajedno u Grčku.

Ti si radio na fakultetu.

Mi smo juče bili na pijaci.

Odrični oblik

Sg.	Pl.
1. ja **nisam** radio / radila	1. mi **nismo** radili / radile
2. ti **nisi** radio / radila	2. vi **niste** radili / radile
3. on **nije** radio ona **nije** radila ono **nije** radilo	3. oni **nisu** radili one **nisu** radile ona **nisu** radila

25. **Odgovorite na postavljena pitanja.**

Da li je Ana našla posao?
Ne, _____
_____.

Da li si kupio karte za pozorište?
Ne, _____
_____.

Da li ste upoznali moga brata?
Ne, _____
_____.

26. **Odgovorite na postavljena pitanja.**

Npr. Da li ste Vi bili na pijaci? *Ne, ja nisam bio na pijaci.*

a) Da li je Kosta radio u prodavnici brze hrane? Ne, _____
_____.

b) Da li si ti već bio u Srbiji i Crnoj Gori? Ne, _____
_____.

c) Da li se Jelena vratila sa fakulteta? Ne, _____
_____.

d) Da li ste Vi nekada probali korejsku hranu? Ne, _____
_____.

e) Da li su Petar i Sanja pošli na izlet? Ne, _____

27. **Prebacite ove rečenice iz prezenta u perfekat.**

Npr. Milan čita novine. *Milan je čitao novine.*

a) Vuk ide na more. _____
b) Ja pišem pismo. _____
c) Saša i Jasna kupuju novi stan. _____
d) Ti živiš u Novom Sadu. _____
e) Ksenija studira francuski jezik. _____
f) Mi se šetamo po gradu. _____
g) Jaca i Nataša rade na fakultetu. _____
h) Živim u Beogradu. _____
i) Večeram u restoranu. _____
j) Ne mogu da dođem. _____

28. **Izaberite jedan od ponuđenih glagola i popunite praznine. Imenice u zagradama stavite u odgovarajući padež.**

1. Ona svako jutro _____ (odlaziti, otići) na posao u 6 _____ (sat).
2. Sredom _____ (raditi, uraditi) u _____ (škola), a četvrtkom na _____ (fakultet).
3. Šta radiš? _____ (piti, popiti) kafu.
4. Oni _____ (stanovati) _____ (u, na Bulevar oslobođenja), a ja _____ (u, na ulica Simeona Piščevića), broj 19.
5. Oni najviše _____ (voleti) da idu na skijanje.
6. Ona _____ (držati) privatne časove engleskog jezika.

AKUZATIV : LOKATIV

V (kretanja) + Prep. (u, na) + A

Npr.

Ići	**na more**	Ići	**u Beograd**
	na planinu		**u pozorište**
	na fakultet		**u bioskop**
	na plažu		**u školu**
	na koncert		**u muzej**

KUDA?

V (mirovanja) + Prep. (u, na) + L

Npr.

Biti	**na moru**	Biti	**u Beogradu**
	na planini		**u pozorištu**
	na fakultetu		**u bioskopu**
	na plaži		**u školi**
	na koncertu		**u muzeju**

GDE?

29. **Upotrebite odgovarajući predlog (u / na).**

Npr. Ivan ide *u* prodavnicu.

a) Milica i Vuk žive ____ Novom Sadu.
b) Dejan i Srđan su otišli ____ more ____ Španiju.
c) Mi smo bili ____ koncertu ____ Beogradu.
d) Sutra putujemo ____ planinu.
e) Gordana i Ivan rade ____ fakultetu.
f) Živim ____ ulici Teodora Jovanovića.
g) Idem ____ pijacu.
h) Idem ____ bioskop.

30. **Stavite imenice u zagradi u odgovarajući padež i ne zaboravite da upotrebite predlog.**

Npr. Milica je profesorica i radi *u školi* (škola).

a) *Jurij živi* _____ *(Ukrajina),* _____ *(Odesa).*
b) Prošle godine smo bili _____ (more) _____ (Turska). Ove godine idemo _____ (Grčka).
c) Markova mama je lekarka i radi _____ (bolnica).
d) Uvek vozom putujemo _____ (Beograd).
e) Juče smo bili _____ (restoran) na večeri.
f) Moj tata je glumac i radi _____ (pozorište).

31. **Izaberite odgovarajući glagol iz zagrade i stavite ga u perfekat.**

Npr. Ja sam *otišla* (otići / biti) u prodavnicu.

a) Vi _____ (biti / ići) u bioskop.
b) Jovana ____ juče _____ (biti / ulaziti) u restoranu na večeri.
c) Mi _____ (nalaziti se / ići) na trgu.
d) Kosta _____ (ići / raditi) na fakultet.
e) Ana _____ (stanovati / putovati) u Francuskoj.
f) Milivoj _____ (ulaziti / ručati) u restoranu.
g) Pavle _____ (ići / biti) na koncert.

32. **Odgovorite na postavljena pitanja.**

a) Kuda idete večeras?

_____

b) Gde ste bili juče?

_____

c) Gde živite?

_____

d) Gde radite?

_____

e) Kuda najviše volite da idete na odmor?

_____

33. **Sastavite pitanja za sledeće rečenice i upotrebite upitne priloge *kuda* i *gde*.**

Npr. Tanja radi u bolnici? *Gde radi Tanja?* Tanja ide u bioskop. *Kuda ide Tanja?*

a) Gospođa Savić je rođena u Novom Sadu. _____
b) Igor ide u bioskop. _____
c) Mi idemo na more u Španiju. _____
d) Loreto radi kao lektor u Novom Sadu. _____
e) Alek živi u Londonu. _____

34. **Popunite praznine.**

– Ćao, kako si?
– Dobro, hvala. Šta ima novo?
– Ništa posebno. Mnogo radim, ali uveče obično **idem** _____ (u, pozorište), _____ (u, poseta) ili _____ (u, šetnja). Sinoć **sam bila** _____ (na, koncert).
– Šta ti rade roditelji? Jesu li dobro?
– Dobro su. Nedeljom _____ (odlaziti, otići) na vikendicu, ali **su** im juče _____ (stizati, stići) gosti. _____ (dolaziti, doći) **su** iz Rusije. Svako veče **izlaze** _____ (u, grad), a juče **su bili** _____ (u, Beograd).

ponedeljkom : u ponedeljak
utorkom : u utorak
sredom : u sredu
četvrtkom : u četvrtak
petkom : u petak
subotom : u subotu
nedeljom : u nedelju

35. **Ovako izgleda Markov raspored za ovaj semestar. Upotrebite navedene konstrukcije i napišite šta Marko radi svake nedelje.**
Npr. Ponedeljkom Marko ima predavanja.

ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak	subota	nedelja
9:00–14:30 predavanja na fakultetu 19:30–21:00 časovi francuskog jezika	11:30–13:00 vežbe na fakultetu 17:00–19:00 rekreacija	9:00–14:00 učenje u Matici srpskoj 18:30–20:00 časovi francuskog jezika	9:00–15:00 predavanje na Filozofskom fakultetu u Beogradu	10:30–12:00 čuvanje dece	odmaranje, odlazak u prirodu, planinarenje	ručak kod roditelja

36. **Zamislite sledeću situaciju: treba telefonom da nazovete Vašeg prijatelja i da se dogovorite kuda da idete to veče i gde da se nađete. Sastavite kratak dijalog i zapišite ga u Vaše sveske.**

37. Popunite praznine.

Zdravo. Zovem se Marko. Treniram košarku. Na trening idem _____ _____ _____ (utorak, sreda, četvrtak), a _____ _____ (subota i nedelja) imam utakmice. Uveče, takođe, imam treninge i zato ne mogu da idem _____ (na, piće) sa _____ (prijatelj, pl.). Oni se uvek dogovore za _____ (8, sat). To je meni veoma rano. Ja želim _____ (izaći) kasnije, oko _____ (ponoć), ali oni _____ (ne moći). Onda idem u _____ (internet kafe) i tamo se dopisujem sa _____ (poznanik, pl.) iz _____ (Amerika). Nedostaje mi _____ (Amerika). Kod nas u _____ (Amerika) sada je već _____ _____ (pasti sneg), a i priroda je lepša. Jedva čekam _____ (vratiti se).

38. Šta mislite šta se dogodilo ljudima na ovim crtežima?

Da li ste ikada izgoreli na suncu?
Da li ste ikada plakali u bioskopu?
Da li ste ikada zaboravili nešto zaista veoma važno?
Da li ste ikada izgubili novčanik?
Da li su Vam ikada nešto ukrali? Gde se to desilo?
Da li ste bili u Africi?
Da li ste ikada pomislili da ste najsrećniji na svetu?

PITANJE ZA DEVOJKE:
Da li ste ikada igrale fudbal?

PITANJE ZA MOMKE:
Da li ste ikad imali dugu kosu?
Da li ste se ikad našminkali?

39. **Da li ste se nekada bojali... mraka, insekata, lutalica, duhova, letenja ili smrti?**

40. **Upišite:**

1. a. omiljeno jelo
   b. jelo koje mrzite
   c. najneobičnije jelo koje ste probali
2. a. prvu pročitanu knjigu
   b. poslednju pročitanu knjigu
   c. Vašu omiljenu knjigu
3. a. grad koji želite da posetite
   b. grad koji želite da zaboravite
   c. najlepši grad na svetu
4. a. najčudniji hobi za Vas
   b. Vaš hobi
   c. najskuplji hobi
5. a. najinteresantniji film
   b. najdosadniji film
   c. omiljen crtani film
6. a. omiljen sport
   b. najdosadniji sport
   c. ime omiljenog sportiste

Pitanja koja stalno slušamo...

Koja su pitanja u porodici najčešće upućena majci?

A koja ocu?

Koja pitanja Vama kod kuće (ili na poslu) najčešće postavljaju?

41. **Napišite pismo nekom svom prijatelju..**

REVIZIJA

TEST 3

1. Opišite ovu prostoriju.

U sobi se nalazi _____

_____

_____

_____

_____

Na zidu je... _____

_____

_____

_____

_____

_____

2. Stavite brojeve i reči u zagradama u odgovarajući oblik.

Ana ima _____ (20, godina) i živi u _____ (Beograd). Studira _____ (sociologija) na _____ (Filozofski fakultet) u _____ (Novi Sad). Ana ide i na kurs _____ (francuski jezik) i bavi se _____ (sport). U slobodno vreme najviše voli da ide u _____ (pozorište) i _____ (bioskop) sa _____ (prijatelj, pl.). Želi da obiđe _____ (svet) i upozna _____ (zanimljiv čovek, pl.)

3. Stavite reči u zagradama u odgovarajući oblik.

Prošle godine letovala sam u _____ (Herceg Novi). Ostala sam tamo _____ (3, nedelja). Išla sam sa _____ (prijatelj, pl.) i zaista se lepo provela. Svaki dan smo išli na _____ (plaža) i ronili. Najviše smo voleli da vadimo _____ (morski ježevi). Neki su _____ (zeleni), neki _____ (braon), a neki _____ (ljubičasti). Uveče smo sedeli u _____ (bašta) i nismo imali snage čak ni da razgovaramo. Posle mora bili smo na _____ (planina). Tamo je već bilo izdržljivije. Ceo dan smo _____ (šetati), a uveče smo _____ (praviti) roštilj, sedeli oko _____ (vatra) i slušali _____ (muzika). Vazduh je tamo _____ (svež) nego na moru.

Juče _____ (biti) _____ (1. put) na _____ (pijaca). Tamo sam kupio mnogo _____ (povrće): _____ (krompir), _____ (paradajz) i _____ (luk). Volim _____ (jesti) povrće i da _____ (kuvati).
Kad sam se vratio s pijace, _____ (isprženi) krompir. Bio je odličan. Posle _____ (ručak) morao sam da idem na fakultet. Tamo imam časove srpskog jezika od _____ (15:30) do _____ (17:00, sat). Na časove idem _____ _____ _____ (utorak, sreda i četvrtak). Uveče često idem da _____ (šetati se) sa _____ (prijatelj, pl.). Oni se uvek dogovore da se nađu u _____ (8, sat), a to je meni vrlo rano.

8. LEKCIJA

NEKO SLEDEĆE PUTOVANJE

Sledeće godine želela bih da posetim Francusku. Putovala bih avionom. Prvo bih išla u Pariz, a zatim bih posetila Marsej i Nicu.
Mislim da bi mi se Pariz najviše svideo. Preko dana bih se šetala pored Sene, a uveče bih odlazila u čuvene restorane da probam najbolja francuska vina i uživam u francuskoj hrani. Želela bih da upoznam i francusku kulturu i istoriju. Obišla bih Ajfelovu kulu. Trijumfalnu kapiju i, naravno, Luvr.

POTENCIJAL

Aorist pomoćnog glagola **BITI** + radni glagolski pridev

Sg.	Pl.
1. ja **bih**	1. mi **bismo**
2. ti **bi**	2. vi **biste**
3. on **bi**	3. oni **bi**
ona **bi**	one **bi**
ono **bi**	ona **bi**

RADITI

Sg.	Pl.
1. ja bih radio / radila	1. mi bismo radili / radile
2. ti bi radio / radila	2. vi biste radili / radile
3. on bi radio	3. oni bi radili
ona bi radila	one bi radile
ono bi radilo	ona bi radila

1. **Stavite u potencijal glagole u zagradi.**

a) Milan _____ (gledati) taj film.
b) Oni _____ (ići) na planinu, ali nemaju dovoljno novaca.
c) Ja _____ (putovati) po celom svetu.
d) Vi _____ (moći) da dođete kod nas na letovanje.
e) Dunja _____ (želeti) da postane glumica.
f) Profesor _____ (voleti) da svi studenti polože ispit.
g) Jelena _____ (kupiti) tu haljinu, ali bila je jako skupa.
h) Mi _____ (razgovarati) sa vama, ali ne znamo dobro vaš jezik.

2. **Ponovo pročitajte tekst sa prethodne strane i odgovorite na pitanja.**

a) Kuda bi Đini želela da putuje sledeće godine?
b) Koje bi gradove želela da poseti?
c) Šta bi želela da vidi u Parizu?
d) Šta bi volela da upozna u Francuskoj?
e) Kuda biste Vi želeli da putujete?
f) Koje biste zemlje voleli da vidite?

Šta bi Tom želeo?

Ne želim da se vratim u Englesku. Želeo bih da ostanem ovde, u Srbiji. Radio bih u Novom Sadu kao profesor engleskog jezika. Predavao bih na fakultetu. Pričao bih studentima o engleskoj kulturi, istoriji, ali, naravno, i o engleskom fudbalu. Trudio bih se da moja predavanja budu zanimljiva i korisna.

3. **Odgovorite na pitanja.**

a) Da li Tom želi da se vrati u Englesku?
b) Gde bi Tom želeo da živi?
c) Šta bi Tom želeo da radi?
d) Gde biste Vi želeli da živite?
e) Da li biste i Vi želeli da odete iz svoje zemlje?
f) Šta biste voleli da radite u životu?

4. **Napišite potencijal glagola ŽELETI.**

Sg.	Pl.
1. Ja _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

Ili:

Sg.	Pl.
1. želeo / želela bih	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

5. **Stavite glagole u zagradi u odgovarajući oblik potencijala.**

a) _____ (želeti) da živim u Parizu.
b) Jako sam žedna. _____ (popiti) limunadu, a ti?
c) Da li _____ (moći) da mi kupite jednu kartu?
d) Mi _____ (putovati) u Austriju na skijanje.
e) Da li _____ (biti ljubazan) da mi kažete gde se nalazi najbliža autobuska stanica?
f) Ne znam da li da prihvatim taj posao. _____ (razmisliti) još malo.

6. **Popunite praznine.**

– Informacije, izvolite.
– Dobar dan. Da li _____ (moći) da mi kažete koji su filmovi večeras na repertoaru u bioskopu Arena?
– Naravno. Večeras počinje festival nemog filma.
– Aha. A koliko košta ulaznica?
– Ovu informaciju nemamo, ali ako _____ (sačekati) nekoliko minuta ili _____ (nazvati) kasnije, možda _____ (uspeti) da saznam.
– Nažalost, nemam vremena. Nije važno. U svakom slučaju, hvala.
– Nema na čemu. Prijatno.
– Do viđenja.

Da li biste bili ljubazni...?

Sastavite sličan dijalog.

7. Šta biste poklonili prijatelju / prijateljici **koji (koja)**...?
Prijatelju / prijateljici **koji / koja**... poklonio (-la) bih...

a.	... voli da kampuje	1. masku za ronjenje
b.	... ima problema sa viškom kilograma	2. staru lulu
c.	... se zaposlila	3. kineski kuvar
d.	... voli da roni	4. vizit karte
e.	... voli da kuva	5. uljane boje
f.	... slika	6. vreću za spavanje, šator
g.	... voli slatkiše	7. tortu od jagoda
h.	... voli da fotografiše	8. fotoaparat
i.	... ima strah od visine	9. merdevine
j.	... mnogo puši i uživa u tome	10. sobni bicikl

8. **Koji je poklon za Vas bio najinteresantniji (ispričajte kada je to bilo)?**

Zamislite da živite sa Vašim prijateljima na ostrvu iz snova. Ispričajte kako bi izgledao Vaš život: gde biste živeli, šta biste radili, šta biste jeli...

Zamislite da ste neka poznata ličnost. Kako bi izgledao Vaš život? Čime biste se bavili? Da li biste bili zadovoljni ili ne?

Šta biste uradili kada bi Vas napala banda huligana na ulici? Da li biste pobegli ili biste pokušali da se odbranite?

Šta biste prvo uradili kada biste dobili milion evra na lutriji?

Zamislite da se od nekog bogatog rođaka nasledili jahtu. Kuda biste putovali?

Na železničkoj stanici

Utvrdite koje se reči vezuju za avion, a koje za voz, a zatim pročitajte tekstove.

SPAVAĆA KOLA, KARTA U JEDNOM SMERU, POVRATNA KARTA, PERON, KOLOSEK, DIREKTAN LET, PRESEDATI, CARINA, PRTLJAG, AVIONSKA KARTA, POJAS, AERODROM, KONDUKTER, STJUARDESA, PILOT.

Loreto i David su odlučili da idu u Crnu Goru na more. Dogovorili su se da putuju vozom. Loreto ide na stanicu da kupi karte za voz.

Službenik: Dobar dan, izvolite.
Loreto: Želela bih da kupim kartu za Bar. Da li ima karata za 27. novembar?
Službenik: Da, ima. Da li želite da putujete spavaćim kolima ili ne?
Loreto: Želela bih da putujem spavaćim kolima.
Službenik: U redu. Koliko karata želite?
Loreto: Dve karte, molim Vas.
Službenik: Dobro. Da li želite povratne karte ili karte u jednom smeru?
Loreto: U jednom smeru, molim Vas.
Službenik: U redu. Ovo su Vaše karte. Voz polazi u 21:35 minuta, sa prvog perona, drugog koloseka. U Bar stižete 28. novembra u 7:30 časova. Karta do Bara košta 600 dinara.
Loreto: Dobro, izvolite novac.
Službenik: Hvala. Srećan put!
Loreto: Hvala Vam puno. Do viđenja.
Službenik: Prijatno!

Sastavite sličan dijalog.

9. **Povežite izraze.**

Srećan put!	
Prijatno!	**Nema na čemu. I drugi put.**
Hvala.	**Živeli!**
Srećan rođendan!	**Hvala.**
Izvolite.	
Živeli!	

10. **Popunite praznine u sledećem dijalogu.**

NA AERODROMU

Službenik: _____, izvolite.
Mušterija: _____ da kupim avionsku kartu za Seul.
Službenik: Da li želite da putujete iz Beograda ili iz Budimpešte?
Mušterija: _____.
Službenik: _____, ali iz Beograda ne postoji direktan let za Seul. Možete da presedate u Parizu, Londonu, Rimu itd.
Mušterija: _____ da putujem preko Frankfurta.
Službenik: _____. Kojom kompanijom?
Mušterija: Lufthanza.
Službenik: Da li želite _____?
Mušterija: Ne, u jednom smeru. Da li ima karata za 15. februar?
Službenik: Da. Koliko karata želite?
Mušterija: Dve _____, molim Vas.

(malo kasnije)

Službenik: Izvolite Vaše karte. Karta do Seula _____ 600 evra.
Mušterija: Dobro, _____.
Službenik: Hvala. Želim Vam srećan put!
Mušterija: Hvala Vam puno. _____.
Službenik: Prijatno.

preko + G
Putujem preko Frankfurta.

Sastavite slične dijaloge.

11. **Popunite praznine.**

Želim da putujem preko _____ (Pariz).
Želim da putujem preko _____ (Atina).
Želim da putujem preko _____ (London).
Želim da putujem preko _____ (Beč).
Želim da putujem preko _____ (Budimpešta).
Želim da putujem preko _____ (Berlin).
Želim da putujem preko _____ (Madrid).

U TURISTIČKOJ AGENCIJI

Utvrdite značenja sledećih reči:

INOSTRANSTVO, REZERVACIJA, PREVOZ, JEDNOKREVETNA SOBA, PONUDA, PONUDITI SMEŠTAJ, APARTMAN

Porodica Savić želi zajedno da ide nekud na odmor. Jelena ide u turističku agenciju da pokuša da pronađe nešto što svima odgovara.

Službenik: Dobar dan, izvolite.
Jelena: Dobar dan. Moja porodica želi da ide nekud na odmor. Problem je u tome što svi žele nešto drugo. Roditelji su stariji ljudi i žele da odu na neko mirno mesto gde mogu da se odmore od svega. Stariji brat želi da ide u inostranstvo, a ja da otputujem na more. Mlađi brat želi da ide u košarkaški kamp na Kopaoniku.
Službenik: Mislim da je najbolje da svako ide sam na odmor.
Jelena: U pravu ste. Da li možete da mi kažete kakve ponude imate za Crnu Goru, za Herceg Novi u periodu od 10. do 20. avgusta.
Službenik: Da, naravno. Da li želite da budete u hotelu?
Jelena: Da.
Službenik: Smeštaj u hotelu „Plaža" za deset dana košta 9000 dinara.
Jelena: Da li je u cenu uključen samo doručak, ili i ručak?
Službenik: To je cena za spavanje sa doručkom i ručkom.
Jelena: To mi odgovara.
Službenik: Kakvu sobu želite?
Jelena: Jednokrevetnu, molim Vas.
Službenik: Izvolite Vašu rezervaciju.
Jelena: Hvala Vam. Izvinite, da li Vaša agencija organizuje i prevoz do Herceg Novog?
Službenik: Nažalost, ne.
Jelena: U redu. Hvala Vam.
Službenik: Hvala i Vama. Do viđenja.

Žele da odu na neko mirno mesto **gde** mogu da se odmore od svega.

Narednih dana u ovu turističku agenciju dolaze i ostali članovi porodice Savić. Sastavite njihove razgovore sa službenikom iz ove agencije.

12. **Da li biste putovali u neko od ovih mesta? U koje? Zašto? Gde biste želeli da živite?**

Kako pozvati taksi

Dispečer: SOS taksi, izvolite.
Mušterija: Dobar dan. Jedno vozilo u Narodnog fronta 14.
Dispečer: Momenat.

(malo kasnije)

Dispečer: Žuti mercedes, broj vozila 354, za 2-3 minuta / Nažalost, trenutno nema slobodnog vozila.
Mušterija: Hvala, prijatno!
Dispečer: Prijatno.

U taksiju

Vozač: Dobar dan. Izvolite.
Mušterija: Dobar dan. U Cara Dušana 7.
Vozač: U redu.

(malo kasnije)

Mušterija: Koliko treba?
Vozač: 95 dinara.
Mušterija: Izvolite.
Vozač: Imate li nešto sitno? Nemam da Vam vratim.
Mušterija: U redu je. Prijatno.
Vozač: Hvala. Do viđenja.

13. **Šta biste rekli u slučaju da...**

...Vam je neko udario automobil? (Izaberite jedan od ponuđenih odgovora)

- Zar niste mogli biti pažljiviji?
- Ko Vam je dao dozvolu?
- Da li biste bili ljubazni i dali mi Vaše ime i adresu?
- O, bože! Vama bi trebalo zabraniti da vozite.
- Meni je veoma žao, ali moraću da pozovem policiju.
- Šta sada da radimo?
- Pomalo je nezgodna situacija, ali će osiguranje platiti štetu. Pretpostavljam?!

Sada pokušajte sami!

Šta biste rekli u slučaju da ...

... Vam je neko prosuo vrelu kafu na pantalone?
... Vas je neko slagao?
... želite da promenite lekara kod kojeg ste upravo bili?
... želite da promenite profesora, jer mislite da ima nešto lično protiv Vas?

A šta biste rekli da ...

... ste Vi nekoga udarili kolima?
... ste Vi slučajno prosuli vino na nekog nepoznatog čoveka u restoranu?
... ste Vi lekar, kojeg pacijent želi da promeni?

IMENICE DATIV Kome? Čemu?

Sg.	m (-u)	f (-i)	n (-u)	Pl.	m (-ima)	f (-ama/-ima)	n (-ima)
	GRADU	ULICI	ZANIMANJU		GRADOVIMA	ULICAMA	ZANIMANJIMA
	Londonu	STVARI	IMENU			STVARIMA	IMENIMA
		MUZICI					

m: Idemo **ka** Beogradu. **Pri**bližavamo se Beogradu.
f: Dao sam sestri knjigu.
n: Okrenula se **prema** detetu.

ruka : ruci
noga : nozi
epoha : eposi

14. **Upišite odgovarajući oblik imenice u dativu.**

Dao sam _____ (brat) poklon. Poslao sam _____ (sestra) pismo.
Prišao je _____ (dete). Prišao je _____ (sto).
Kupio sam _____ (devojka) cveće.
Idemo ka _____ (Niš). Približavamo se _____ (Subotica).
Okrenula se prema _____ (Maja i Boško).
Rekao je _____ (majka) da mora da napusti fakultet.
_____ (Bora) je žao jer ne može da dođe na žurku.
_____ (Maja) je drago što vas je videla.

Idemo ka Beogradu.
Idemo prema Beogradu. **Idemo u Beograd.**
Približavamo se Beogradu.

15. **Upišite odgovarajući oblik dativa ili akuzativa.**

Idemo u _____ (Subotica). Približavamo se _____ (Niš).
Prilazimo _____ (Beograd). Idem na _____ (fakultet).
Putujemo u _____ (Beograd). Putujemo ka _____ (Beograd).
Išli smo na _____ (Fruška gora), u _____ (Pećinci).
Idemo ka _____ (Muzej hleba). Idemo u _____ (Muzej hleba).

uprkos + D

Uprkos _____ (kiša), otišli smo na izlet.
Uprkos _____ (magla), avion je poleteo.
Otišla sam na fakultet uprkos _____ (bolest).
Krenula sam na izlet uprkos _____ (glavobolja).

Sg.	Pl.
N bolest	N bolesti
G bolesti	G bolesti
D bolesti	D bolestima
A bolest	A bolesti
I bolešću/-i	I bolestima
L bolesti	L bolestima

ZAMENICE DATIV

JA	→	meni, mi
TI	→	tebi, ti
ON	→	njemu, mu
ONA	→	njoj, joj
ONO	→	njemu, mu
MI	→	nama, nam
VI	→	vama, vam / Vama, Vam
ONI	↘	
ONE	→	njima, im
ONA	↗	

(Ne) sviđa mi se ... (+N)
(Ne) dopada mi se ... (+N)

Njoj je dao knjigu.
Dao je **njoj** knjigu.
Dao je knjigu **njoj**.
Dao **joj** je knjigu.

16. **Popunite praznine odgovarajućim oblikom lične zamenice u dativu.**

Ova majica _____ (ja) se sviđa. _____ (ja) se sviđa ova majica.
Sviđa _____ (ja) se ova majica.
Nedostaju _____ (mi) prijatelji. _____ (mi) nedostaju prijatelji.
Ne dopada _____ (on) se njena haljina. _____ (on) se ne dopada njena haljina.
Dao sam _____ (ti) knjigu, a ti _____ (ja) je ne vraćaš.
_____ (on) sam dao knjigu, a ne _____ (ona).
Pozajmila _____ (mi) je mnogo knjiga.
Iznajmila _____ (ti) je kuću na moru.
Da li _____ (vi) se ovaj film dopada? _____ (ja) se uopšte ne dopada.
Nedostaje _____ (ja) Novi Sad. _____ (ja) nedostaje Novi Sad.

17. **Popunite praznine enklitikama ili punim oblicima ličnih zamenica.**

Mama _____ (mu / njemu) je poslala paket.
Nisam doneo _____ (ti / tebi) kolač, nego _____ (joj / njoj).
Nedostaju _____ (mi / meni) prijatelji.
Svideo _____ (mi / meni) se taj film.
Prepoznao _____ (ju / je / nju) je na ulici.

PRIDEVI DATIV

Sg.	m (-om/-em)	f (-oj)	n (-om/-em)	Pl.	m (-im)	f (-im)	n (-im)
	LEP**OM**	LEP**OJ**	LEP**OM**			LEP**IM** / LOŠIM	
	LOŠ**EM**	LOŠOJ	LOŠ**EM**				

m: Idemo ka Novom Beogradu. Približavamo se Novom Sadu.
f: Dao sam tvojoj sestri knjigu.
n: Okrenula se prema našem detetu.

18. **Upišite odgovarajući oblik prideva i imenice.**

Dao sam _____ (dobar drug) poklon.
Poslao sam _____ (Perina sestra) pismo.
Prišao je _____ (ono dete).
Kupio sam _____ (moja majka) cveće.
Idemo ka _____ (Novi Sad).
Približavamo se _____ (Sremski Karlovci).
Okrenula se prema _____ (tvoja sestra).
Prišao je _____ (onaj velik sto).
Rekao je _____ (moja devojka) da mora da napusti fakultet.
_____ (ona lepa devojka) je žao jer ne može da dođe na žurku.
_____ (naš prijatelj, pl.) je drago što su vas videli.

19. **Utvrdite značenja sledećih reči:**

BANKA, POŠTA, HOTEL, BUNGALOV, SKIJANJE, SKI STAZA, BAZEN, SAUNA, SOLARIJUM, KUGLANA, FRIZERSKI SALON, STONI TENIS, SKI SERVIS, CENTRALNO GREJANJE.

Žabljak – Durmitor

U srcu nacionalnog parka Durmitor na nadmorskoj visini od 1450 m, smestio se Žabljak, najviše mesto na Balkanu. Ovde se nalazi 18 glečerskih jezera, a najzanimljivije je Crno jezero.

Žabljak je od Podgorice udaljen 160 km, a od Beograda 400 km. Pošto ovde sneg pada oko 120 dana u godini, Žabljak je poznat po skijaškim stazama.

Pored bogatstva četinarskom šumom, lova i ribolova, Žabljak je poznat i kao odmaralište i vazdušna banja. Ovde se nalazi i kanjoj po dužini i dubini drugi u svetu – kanjoj Tare.

Treba da dođete na Žabljak i videćete šta znači netaknuta priroda.

Hoteli

Vojno odmaralište ŽABLJAK – bungalovi

Tel.: (0)872/61-542

Nalazi se u centralnom delu nacionalnog parka Durmitor. Građeno je u planinskom stilu i sastoji se iz drvenih bungalova sa centralnim grejanjem. Nedaleko od odmarališta nalazi se Crno jezero. U blizini odmarališta su banka, pošta, pijaca i prodavnice.

Odmaralište Žabljak – Bungalovi Pansion po osobi dnevno (u EUR)		
tip sobe	**14. 12–01. 04.**	**od 1. 04.**
1/2	17,60 EUR	17,50 EUR
1/3	16,20 EUR	13,00 EUR
1/4	15,95 EUR	12,30 EUR

Hotel JEZERA Tel.: (0)872/61-103

Visoke B kategorije, sa centralnim grejanjem i 243 ležaja. Sobe su sa kupatilom, telefonom i balkonom.

U hotelu se nalazi: restoran, banket sala, dva salona, dva aperitiv bara, bazen, sauna, solarijum, kuglana, frizerski salon, prodavnica, stoni tenis, ski servis.

Hotel Jezera Pansion po osobi dnevno (u EUR)		
tip sobe	**14. 12–01. 04.**	**od 1. 04.**
1/2	20 EUR	15 EUR
1/3	19 EUR	14 EUR
1/4	18 EUR	13 EUR

Vile Jezera
Tel.: 0872 61-556

U hotelu Jezera nalazi se i ukupno 18 vila na sprat, za 4-6 osoba, apartmanskog tipa. Na raspolaganju su 2 spavaće sobe, dnevni boravak, kupatilo, kuhinja, telefon i TV.

Vile	cena za 1 dan	cena za 7 dana
za 4 osobe	20 EUR	130 EUR
za 6 osoba	30 EUR	200 EUR

20. **Odgovorite na pitanja.**

1. Gde se nalazi Žabljak? Na kojoj nadmorskoj visini?
2. Koliko se glečerskih jezera nalazi na Žabljaku?
3. Koliko je Žabljak udaljen od Podgorice? A koliko od Beograda?
4. Koliko se dana zadržava sneg na Žabljaku?
5. Da li je Žabljak poznat ronilački centar?
6. Da li je kanjon Tare prvi po dužini na svetu?

21. **a. Popunite praznine.**

Vojno odmaralište Žabljak sagrađeno je u _____ (planinski stil) i nalazi se u blizini _____ (Crno jezero). U _____ _____ (turistička ponuda) ovog odmarališta nalaze se bungalovi sa _____ _____ (centralno grejanje). Odmaralište je blizu _____ (banka), _____ (pošta), _____ (pijaca) i _____ (prodavnica).

Hotel *Jezera* pripada _____ _____ (visoka B kategorija). Sve sobe imaju kupatilo, terasu i centralno grejanje. Ako ne želite da se šetate i uživate u _____ (priroda), vreme možete da provedete i u _____ (sauna), _____ (kuglana), na _____ (bazen), u _____ (solarijum) ili _____ _____ (frizerski salon). Pored _____ _____ (hotelska soba, pl.) u ponudi hotela nalazi se osamnaest _____ _____ (luksuzna vila). U _____ _____ (svaka vila) turistima su na raspolaganju dve _____ _____ (spavaća soba), dnevni boravak, kupatilo, kuhinja, telefon i televizor.

b. Zadatak: Vi radite u turističkoj agenciji, a ostali studenti dolaze kod Vas da bi pronašli aranžman za skijanje. Sastavite odgovarajuće dijaloge služeći se podacima iz turističke ponude Žabljaka.

22. **Povežite pridev i odgovarajuću imenicu, a zatim popunite praznine u tabeli.**

visok	**debljina**
dubok	**dužina**
širok	**dubina**
velik	**jačina**
debeo	**visina**
dug	**širina**
težak	**veličina**
jak	**težina**

Ovo jezero je veoma _____.
Njegova _____ je 30 m.
Dunav je _____ reka.
Njegova _____ je 15000 km.
Kanjon Tare je veoma _____ i _____.

Žabljak je poznat po skijaškim stazama.
poznat po + L

23. **Dopunite rečenice.**

Francuska je poznata po _____.
Španija je poznata po _____.
Nemačka je poznata po _____.
Italija je poznata po _____.
Grčka je poznata po _____.
Moja zemlja je poznata po _____.
Ja sam poznat po _____.

Kanjon Tare je po dužini i dubini drugi u svetu.
po + L (kriterijum, merilo)

Po _____ (moje mišljenje) ona je najbolja.
Po _____ (on), trebalo bi odmah da odemo.
Ona je po _____ (visina) treća u razredu.
Moskva je po _____ (broj stanovnika) među prvima u Evropi.

24. **Stavite imenicu i pridev u odgovarajući padež.**

Npr. Bili smo u pozorištu i gledali *zanimljivu predstavu* (zanimljiva predstava).

a) Kupili su kuću od _____ (najbolji prijatelj, pl.)
b) Video je _____ (lep automobil) na ulici.
c) Poklonio je knjigu _____ (dobra prijateljica).
d) Razgovarali su o _____ (lepa stvar, pl.).
e) Upoznao je juče _____ (lepa devojka).
f) Šetali su se po _____ (široka ulica, pl.).
g) Ušli su u _____ (velik kafić) da popiju piće.
h) Kosta je kupio _____ (interesantna knjiga).

25. **Stavite pridev u odgovarajući padež. Vodite računa o rodu i broju prideva.**

Npr. Kupili smo *veliku* (velik) kuću.

a) Često razmišljam o _____ (neobičan) ljudima koje upoznam.
b) Posetili smo juče _____ (različit, interesantan) mesta.
c) Juče sam se šetao i video _____ (zanimljiv, lep) devojku.
d) Bili smo juče u _____ (najpoznatiji, novosadski) restoranu na večeri.
e) Tu priču sam čuo od _____ (jedan, zanimljiv) čoveka.
f) Kupio sam poklon _____ (jedan, lep) ženi.

26. **Stavite lične zamenice u odgovarajući padež.**

Npr. Videla sam *vas* (vi) juče u bioskopu.

a) Marija bi želela da dođe u julu kod _____ (mi) u Novi Sad.
b) Kosta hoće da ide sa _____ (vi) u bioskop.
c) Nismo pričali o _____ (ti), već o tvojim roditeljima.
d) Kupila sam _____ (ti) poklon za rođendan.
e) Videla sam _____ (oni) juče u gradu.
f) Želim da razgovaram s _____ (ti).
g) Dugo sam _____ (ona) čekali, pa smo otišli bez _____ (ona).
h) _____ (Vi) ste nam pričali o _____ (oni).

FUTUR I

Skraćeni oblik prezenta pomoćnog glagola HTETI + **INFINITIV**

Sg.	Pl.	
1. ja **ću**	1. mi **ćemo**	+ **RADITI**
2. ti **ćeš**	2. vi **ćete**	
3. on, ona, ono **će**	3. oni, one, ona **će**	

27. **Popunite prazna mesta.**

Mi _____ pevati.
Ti _____ raditi u školi.
On _____ učiti srpski.
Vi _____ ići u bioskop.
Oni _____ čitati.
Sonja _____ putovati.
Ja _____ gledati taj film.

28. **Popunite tabelu.**

Sg.	Pl.
1. ja ću pevati	1.
2.	2. vi ćete pevati
3.	3.

29. **Napišite futur glagola *razmišljati*.**

Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Futur I može da se gradi i na sledeći način:

INFINITIVNA OSNOVA + NASTAVCI:

RADITI ▯ **RADI**

Sg.	Pl.
1. -ĆU	1. -ĆEMO
2. -ĆEŠ	2. -ĆETE
3. -ĆE	3. -ĆE

Sg.	Pl.
1. radi**ću**	1. radi**ćemo**
2. radi**ćeš**	2. radi**ćete**
3. radi**će**	3. radi**će**

Futur I glagola koji se u infinitivu završavaju na -ći gradi se na sledeći način:

REĆI

Sg.	Pl.
1. reći **ću**	1. reći **ćemo**
2. reći **ćeš**	2. reći **ćete**
3. reći **će**	3. reći **će**

30. **Popunite sledeću tabelu.**

Sg.	Pl.
1.	1. pevaćemo
2. pevaćeš	2.
3.	3.

31. **Napišite futur glagola *reći*.**

Sg.	Pl.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

32. **Popunite prazna mesta odgovarajućim oblikom pomoćnog glagola HTETI.**

a) Sutra _____ padati kiša.
b) Mi _____ još razgovarati o tom problemu.
c) Ja _____ i sledeće godine letovati u Crnoj Gori.
d) Petar _____ živeti u Sloveniji.
e) Ana i Nebojša _____ se venčati sledećeg leta.
f) Da li _____ doći i sledeće nedelje?
g) Kada _____ kupiti novi stan?

33. **Stavite glagole u zagradama u futur.**

Sutra _____ (ići) u Beograd.
Sledeće godine _____ (letovati) u Crnoj Gori.
– Kada ćeš doći po mene? – _____ (doći) u osam sati.
– Kada _____ (prestati) da pušiš? – _____ kada ti počneš da se baviš nekim sportom.
– Gde ćete biti? _____ u gradu. _____ (ići) u Apsolut.
Ako tako nastavi, _____ (postati) slavan.
_____ (vratiti se) za pet minuta.

34. **Glagole u zagradama stavite u odgovarajući oblik futura.**

1. Mi _____ sutra _____ (ručati) zajedno.
2. Saška _____ sledećeg meseca _____ (ići) u London. Tamo _____ (videti) Toma.
3. Vi _____ (stanovati) blizu nas kada se preselite.
4. Ti _____ (raditi) u petak.
5. Alek i Đini _____ sigurno _____ (doći) i sledeće godine.
6. Ja _____ (otputovati) na selo tek kada položim ispit.
7. Ona uči francuski jezik jer _____ sledeće godine _____ (ići) u Francusku na odmor.
8. Bojan obožava da kuva. Posle srednje škole sigurno _____ (raditi) u nekom luksuznom restoranu kao šef kuhinje.

35. **Prebacite sledeće rečenice u futur.**

Npr. Jelena predaje srpski jezik. → *Predavaće srpski jezik.*

- Mi idemo u bioskop. → _____.
- Marko uči nemački jezik. → _____.
- Ona studira sociologiju. → _____.
- Mi vas čekamo ispred bioskopa. → _____.
- Vi putujete vozom na more. → _____.
- Su Đin se šeta pored reke. → _____.
- Maja i Miloš nam peku palačinke. → _____.
- Idem sa prijateljima na skijanje. → _____.
- Kupujemo povrće i voće samo na pijaci. → _____.

36. **Ispravite greške u sledećim rečenicama.**

- Marko i Ana ćemo zajedno putovati na more. _____.
- Rećiću ti sve kada budemo sami. _____.
- Pisa ću ti! _____.
- Doćićemo sutra kod vas na večeru. _____.
- Ana ću sutra doći kod mene. _____.
- Oni ću kupiti sve što nam treba za večeru. _____.
- Ja ću da vam pokažem gde je Filozofski fakultet. _____.
- Razgovara će mo kada budemo sami. _____.

37. **Popunite prazna mesta u sledećim rečenicama. Izaberite odgovarajući glagol iz tabele i stavite ga u odgovarajuće vreme.**

živeti, gledati, svideti se, kupiti, poslati, večerati, pročitati, završiti, rešiti, položiti, vratiti se, raditi, ići, predavati

Npr. Ana voli decu. Ona <u>će raditi</u> kao profesor.

- Marko obožava prirodu, mir i tišinu. On _____ na selu kada se zaposli.
- Sonji se jako svideo neki crveni džemper. _____ ga ako bude imala dovoljno novca.
- Ja sam baš umorna od učenja i ispita. Posle ispitnog roka verovatno _____ na more jer mi je odmor zaista potreban.
- _____ Maji čestitku i poklon za rođendan. Nadam se da _____ joj _____ knjiga koju sam joj kupila.
- Čula sam da je *Čudesna sudbina Amelije Pulen* odličan film. _____ ga čim bude igrao u našim bioskopima.
- Jovana i Ivan _____ sutra zajedno _____ u kineskom restoranu.
- _____ tu knjigu kad ti je Marko vrati.
- Mi _____ zajedno _____ taj problem.
- Puno si učio i sigurno _____ taj ispit.
- Milica _____ francuski jezik kada završi fakultet.
- Kada završi sve svoje obaveze u Novom Sadu, Đini _____ u Južnu Koreju.
- Petar i Vlada _____ tek sledeće godine _____ fakultet.

38. **Vaš prijatelj je odlučio da napravi zabavu. Zamolio je sve svoje prijatelje da mu pomognu. Šta ćete Vi uraditi?**

Upitni oblik

	Sg.	
	ću (ja)	
DA LI	ćeš (ti)	
	će (on, ona, ono)	
		PUTOVATI?
	Pl.	
	ćemo (mi)	
DA LI	ćete (vi)	
	će (oni, one, ona)	

39. **Postavite pitanja.**

➢ Maja će ići u Moskvu u školu jezika.

_____

_____

➢ Kon i Maja će živeti u velikoj kući u Seulu.

_____

_____

➢ Upisaću fakultet u junu.

_____

_____

40. **Napišite ove rečenice u upitnom i odričnom obliku.**

Ići ćemo kod prijatelja na večeru. _____

_____

Putovaćemo zajedno. _____

_____

Dala sam mu knjigu. _____

_____

Išli smo na ručak kod Željke. _____

_____

Odrični oblik

Sg.	Pl.
1. ja **neću** raditi	1. mi **nećemo** raditi
2. ti **nećeš** raditi	2. vi **nećete** raditi
3. on ↘ ona **neće** raditi ono ↗	3. oni ↘ one **neće** raditi ona ↗

41. **Odgovorite na pitanja.**

Da li ćeš se zaposliti ovog leta?

Ne, _____

_____.

Da li ćete ići na more?

Ne, _____

_____.

Da li će Saša položiti ispit?

Ne, _____

_____.

42. Odgovorite na postavljena pitanja.

Npr. Da li će Loreto kupiti džemper? *Da, ona će kupiti džemper.*

1. Da li ćete doći danas kod nas na večeru? Da, _____.
2. Da li će Ana uspeti da otputuje u Nemačku? Ne, _____.
3. Da li ćeš ići sutra na fakultet? Ne, _____.
4. Da li će Kon i Adi ostati dugo u Novom Sadu? Ne, _____.
5. Da li će Miloš pogledati taj film? Da, _____.

43. Sastavite pitanja.

Npr. Jovan će doći večeras. *Da li će Jovan doći večeras?*

1. Maja i Aleksa će ići u Francusku na odmor. _____.
2. Sutra neću kuvati ručak. _____.
3. Radiću sutra do kasno. _____.
4. Reći ćemo roditeljima istinu. _____.
5. Sofija će naredne godine otputovati u Ameriku. _____.
6. Jovana i ja ćemo praviti večeru za Andreja i Kaću. _____.

44. Popunite praznine.

Sledeće nedelje _____ _____ (ići) na zimovanje. _____ (putovati) avionom.
Sutra _____ ti _____ (reći) šta sam čula. _____ (biti) iznenađena.
Prekosutra _____ moji roditelji _____ (doputovati) u Novi Sad.
Za dve nedelje _____ (imati) novu sobu.
Sledeće nedelje _____ (posetiti) Egipat. Ne brini, _____ (pisati) ti.
_____ ti _____ (javiti se) danas posle podne.

Sledeće godine _____ (ja, ne, ići) na godišnji odmor.
Moji deda i baba sutra _____ (ne, biti) kod kuće.
Čula sam da danas _____ (mi, ne, dobiti) platu.
Oni _____ (ne, doći) večeras kod Marka.

45. Stavite reči u zagradama u odgovarajući padež.

Sutra ću praviti _____ (bogata večera) sa mojom najboljom drugaricom i njenim momkom. Danas idem na _____ (pijaca) da kupim sve što _____ (ja) treba. Kupiću kilogram _____ (paradajz), dva kilograma _____ (krompir) i pola kilograma _____ (crni luk). Kupiću i _____ (voće). Moja drugarica jako voli _____ (jagoda i jabuka), tako da ću kupiti puno _____ (jagoda) i dva kilograma _____ (zelena jabuka). Moram kupiti i nešto za piće. Mislim da ću kupiti litru _____ (crno vino), dve litre _____ (belo vino) i dva _____ (sok od jagode).

46. **Reči u zagradama stavite u odgovarajući padež.**

a. Dugo su razgovarali o _____ (interesantna tema, pl.)
b. Kupio sam _____ (nova košulja) u _____ (butik) koji se nalazi u _____ (centar grada).
c. _____ (sledeća godina) Marija i Ana ići će u _____ (Španija). Prošle godine su bile u _____ (Francuska).
d. Kosta će ovog leta ići sa _____ (stari prijatelj, pl.) na planinu. Verovatno će ići _____ (brzi voz) do Podgorice, a onda _____ (lokalni autobus) na Žabljak.
e. Sneža može svaki dan da ide na _____ (posao) _____ (bicikl) jer živi blizu _____ (fakultet).
f. Da li si upoznao _____ (ona devojka) sa _____ (lepo plavo oko, pl.)?
g. Peđa i Nada žive u _____ (mala kuća) sa _____ (Peđin roditelj, pl.).
h. Juče sam bio u _____ (bioskop) sa _____ (Saška). _____ (Saška) se nije svideo film.

47. **Upotrebite odgovarajući glagol u prezentu. Vodite računa jer je ponuđeno više glagola nego što je potrebno.**

voleti, razgovarati, ići, videti, posvađati se, kupovati, raspravljati se, misliti, nemati, jesam, spavati, otići, trčati, nastavljati, zvati, viđati se, prodati, družiti se, moći, diskutovati, naljutiti se, ne moći

Sonja i Dragan često _____ kod svojih prijatelja, Maše i Srđana u posetu. _____ sa njima jer imaju dosta zajedničkih tema o kojima _____ i _____. Međutim, Dragan i Srđan _____ isto mišljenje o svemu, tako da _____ često _____. Srđan _____ da je on uvek u pravu i da _____ najpametniji. Dragan _____ zbog toga uvek _____ i _____ kući. Srđan _____ celu noć i sutra obavezno _____ Dragana telefonom da mu kaže da mu je žao i da je pogrešio. Posle toga oni _____ da _____.

48. **Zamislite situaciju.**

Zabavljate se sa jednom devojkom/momkom veoma dugo i prilično ste srećni. Međutim, napravili ste veliku grešku i ona/on se ozbiljno naljutila/naljutio. Šta ćete raditi da biste vratili njenu ljubav i poverenje? Upotrebite neke od navedenih reči i izraza.

zvati je/ga neprestano (s vremena na vreme) telefonom,
kupiti cveće, sladoled, tortu, parfem, omiljenu knjigu, izviniti se
pevati joj/mu ispod terase (prozora), pratiti je/ga
pozvati je/ga u skup restoran na večeru, napisati pismo
sve priznati, tražiti oproštaj, potražiti novu devojku/novog momka
setiti se nekog njenog/njegovog propusta iz prošlosti i prebaciti krivicu na nju/njega

Neka Vaše rečenice počnu ovako:

Najpre ću pokušati da...

Potom ću ...

Zatim ću...

Na kraju ću...

49. **Zamislite situaciju.**

Vraćate se automobilom sa dugog i napornog putovanja. Vozite već nekoliko sati i jedva čekate da stignete kući. Noć je već odavno pala, kiša ne prestaje, a vi ste potpuno iscrpljeni. Približavate se Vašem gradu i treba da prođete još samo kroz gustu šumu. Iznenada, ispred Vašeg automobila na put istrčava srna. Pokušavate da zakočite, ali bez uspeha. Udarate srnu i tek onda uspevate da se zaustavite. Izlazite iz automobila i kroz mrak vidite ranjenu životinju kako leži na putu. Šta ćete uraditi?

sesti u automobil i nastaviti put pobeći glavom bez obzira
pozvati policiju pažljivo prići životinji pokušati pomoći
odvući je u šumu i ostaviti je
staviti životinju u kola i sutradan napraviti dobar paprikaš
plakati

50. **Svaki student treba da izabere jednu od sledećih uloga. Sastavite dijaloge.**

Vi ste osoba koja odlazi kod poznatih lokalnih vračara. Želite da saznate kakva Vas budućnost očekuje.

Vi ste vračara koja treba da predvidi kakav će biti ljubavni život osobe koja želi da sazna šta je čeka u budućnosti.

Vi treba da kažete da li će osoba koja je došla kod Vas imati uspeha u poslu.

Vi treba da kažete kakvog će zdravlja biti osoba koja je došla kod Vas.

REVIZIJA

TEST 4

1. Popunite praznine u sledećem tekstu.

Svaki dan ustajem veoma rano, oko 8 _____ (sat). Posle _____ (doručak) moram _____ (ići) sa _____ (roditelj, pl.) na _____ (posao). Želimo _____ (otvoriti) privatnu optiku, ali nam je potrebno mnogo _____ (dokumenat). Posle toga moram da žurim na _____ (čas) _____ (srpski jezik). Posle podne ponovo radim sa _____ (roditelj, pl.), a uveče obično idem _____ (na / u šetnja), _____ (u / na bioskop), _____ (na / u piće) sa _____ (prijatelj, pl.) ili _____(u / na koncert).

2. Stavite glagole u oblik perfekta.

a) Ja _____ juče _____ (ići) na pijacu da kupim voće.
b) Petar _____ (učiti) engleski jezik.
c) Mi _____ (studirati) zajedno.
d) Da li _____ vi _____ (gledati) taj film?
e) Ne, ona još uvek _____ (ne završiti) svoj diplomski rad.

3. Stavite glagole u oblik potencijala.

a) Mirjana _____ (voleti) da putuje na Kipar.
b) Da li _____ Vi _____ (želeti) da pronađete bolji posao?
c) Ja _____ (predavati) srpski jezik.
d) Da li _____ ti _____ (raditi) u školi?
e) Oni _____ vam to _____ (reći) da su znali.

4. Stavite imenice u odgovarajući padež i upotrebite odgovarajući predlog tamo gde je on neophodan.

a) Uvek kasnim i zato stalno trčim _____ (škola).
b) Maja je profesorica i radi _____ (fakultet).
c) Prošle godine smo putovali _____ (Crna Gora) _____ (putnički voz).
d) Prošle godine smo letovali _____ (jedno, malo mesto) _____ (Grčka).
e) Želela bih _____ (ova godina) da idem _____ (prijatelj, pl.) _____ (more).
f) Sutra ću ići _____ (najbolji prijatelj) _____ (Beograd) _____ (autobus).

5. Upišite odgovarajući oblik imenice u dativu.

Donela sam _____ (devojka) kolač.
Prilazimo _____ (Budimpešta).
Okrenuo se prema _____ (Jaca).
Priznao je _____ (roditelj, pl.) da nije išao u školu.
Uprkos _____ (nevreme), otišli smo u posetu.

6. Popunite praznine.

Prošle subote _____ (ja, ići) na fudbalsku utakmicu sa _____ (prijatelj) i _____ (brat). Ja se ne bavim _____ (sport), ali volim da idem na utakmice. Moj tim _____, naravno, _____ (pobediti) i ja _____ _____ (biti) presrećan. Posle utakmice _____ (otići) na piće. Ja _____ (častiti). Bilo je to jedno lepo poslepodne.

7. Napišite imenice od sledećih prideva.

lak _____ visok _____ težak _____
širok _____ velik _____ dug _____

8. Napišite šta ćete sutra raditi.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

9. ЛЕКЦИЈА

КАКО ИЗАБРАТИ КУЋНОГ ЉУБИМЦА?

ЊИХОВА ЛИЧНА КАРТА

Шар-пеј

Карактеристике: Он је миран и дисциплинован, прави мали весељак. Савршено је прилагођен градским условима и може се свуда изводити. Одличан је за породицу. Обожава малу децу. Прати господара у стопу да би му показао љубав и оданост.

Мане: Набори коже у којима се често развија инфекција.

Дугодлаки коли

Карактеристике: Коли је леп, веран и миран пас. Захтева редовну шетњу. Воли да скаче и да се игра. Добар је чувар куће. Није агресиван. Лаје само да би одвратио непознате посетиоце.

Мане: Прилично је стидљив и веома тешко подноси вређину. Препоручујемо га породицама које станују у мањим градовима.

Јоркширски теријер

Карактеристике: Веома је храбар. Има сталну потребу за пажњом и нежношћу. Људи га воле због његове величине. Он је идеалан партнер у дневној соби.

Мане: Потребно га је четкати после сваког извођења у шетњу. Тешко подноси самоћу те га препоручујемо породицама без деце.

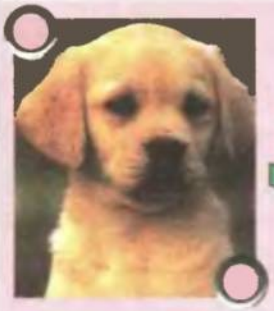

Златни ретривер

Карактеристике: За њега је најбоља кућа на селу далеко изван града, где може да задовољи своју потребу за трчањем и играњем. Слепо је одан свом господару. Обожава да се милује.

Мане: Он је велик гурман и може брзо да се угоји ако не водите рачуна о његовој исхрани. Препоручујемо га породицама које имају кућу и велико двориште.

Немачки краткодлаки јазавичар

Карактеристике: Он је темпераментан, тврдоглав и храбар пас, али веома осећајан. Жели само да буде сам са својим господарима и нису му потребни други пси у кући у којој он станује. Може да живи и до 20 година.

Мане: Има веома осетљиву кичму и воли да копа по башти.

1. **Одговорите на питања.**

Да ли имате кућног љубимца? Колико времена проводите са њим?
Који Вам се пас (од наведених) највише допао?
Које су његове предности? Има ли мана?
Шта мислите да ли је добро држати пса у стану?
Које животиње могу да буду кућни љубимци?
Да ли сте икада поклонили некоме кућног љубимца?
Волите ли животиње?

Покушајте да утврдите значење следеће реченице.

Пас који лаје не уједа.

2. **а) Изведите придеве од наведених именица. Запишите сва три рода придева у сингулару.**

оданост _____ дисциплинованост _____
храброст _____ нежност _____
стидљивост _____ агресивност _____

Којим се суфиксом завршавају све наведене именице? Којег су оне рода? Како се мењају? Како се добија творбена основа?

б) Сада на празна места уз придеве упишите одговарајуће именице.

веран _____ тврдоглав _____
груб _____ радознао _____
брзоплет _____ мудар _____

3. **Попуните празнине одговарајућим обликом именице у инструменталу.**

Има потребу за _____ (нежност).
Има потребу за _____ (пажња).
Има потребу за _____ (верност).
Има потребу за _____ (дисциплина).
Има потребу за _____ (оданост).
Има потребу за _____ (љубав).
Има потребу за _____ (дисциплинованост).

Sg.		Pl.	
N	посетилац	N	посетиоци
G	посетиоца	G	посетилаца
D	посетиоцу	D	посетиоцима
A	посетиоца	A	посетиоце
I	посетиоцем	I	посетиоцима
L	посетиоцу	L	посетиоцима

У многим случајевима када се /л/ нађе на крају речи или на крају слога, прелази у /о/: био, била, било.

У којим се падежима у речи *посетилац* чува /л/?

Попуните празнине.

1. _____ (гледалац) су уживали на његовој представи.
2. Разговарамо са једним _____ (слушалац) нашег радија.
3. Он не зна шта да ради од многих _____ (обожавалац).
4. Забрањен је улаз свим осталим _____ (посетилац).

Интенционална клауза

S1 (V) + Cl (Conj. /da/ + V /potencijal/)
S1 (V) + Cl (Conj. /da/ + V /prezent/)

Лаје **да би одвратио** непознате посетиоце. Иде у град **да купи** нову јакну.
Да би одвратио непознате посетиоце, он лаје.

а. Попуните празнине одговарајућим обликом потенцијала.

1. Шар-пеј прати господара у стопу да _____ му _____ (показати) своју љубав и оданост.
2. Он ради толико много да _____ (зарадити).
3. Журим да _____ (стићи) на време.
4. Уписаћу архитектуру да _____ (моћи) да радим у татиној фирми.
5. Оставићу цигарете да _____ (престати) да кашљем.
6. Положићу све испите у року да _____ ми родитељи _____ (купити) ауто.

б. Попуните празнине одговарајућим обликом презента.

1. Идем у град да _____ (купити) карте за биоскоп.
2. Идем у биоскоп да _____ (погледати) најновији филм Емира Кустурице.
3. Журим да _____ (стићи) на време.

Упишите зарез тамо где је неопходно.

Да би добила то што желиш мораш више учити.
Морам да идем на пијацу да бих купила поврће.
Идем у град да бих се видела са друштвом.
Да не бисте закаснили морате да пожурите.

8. **Завршите реченице тако да имају смисла.**

Журим да _____.
Идем на море да _____.
Штедимо да _____.
Зашто трчиш? Да _____.

9. **Упишите називе животиња приказаних на слици.**

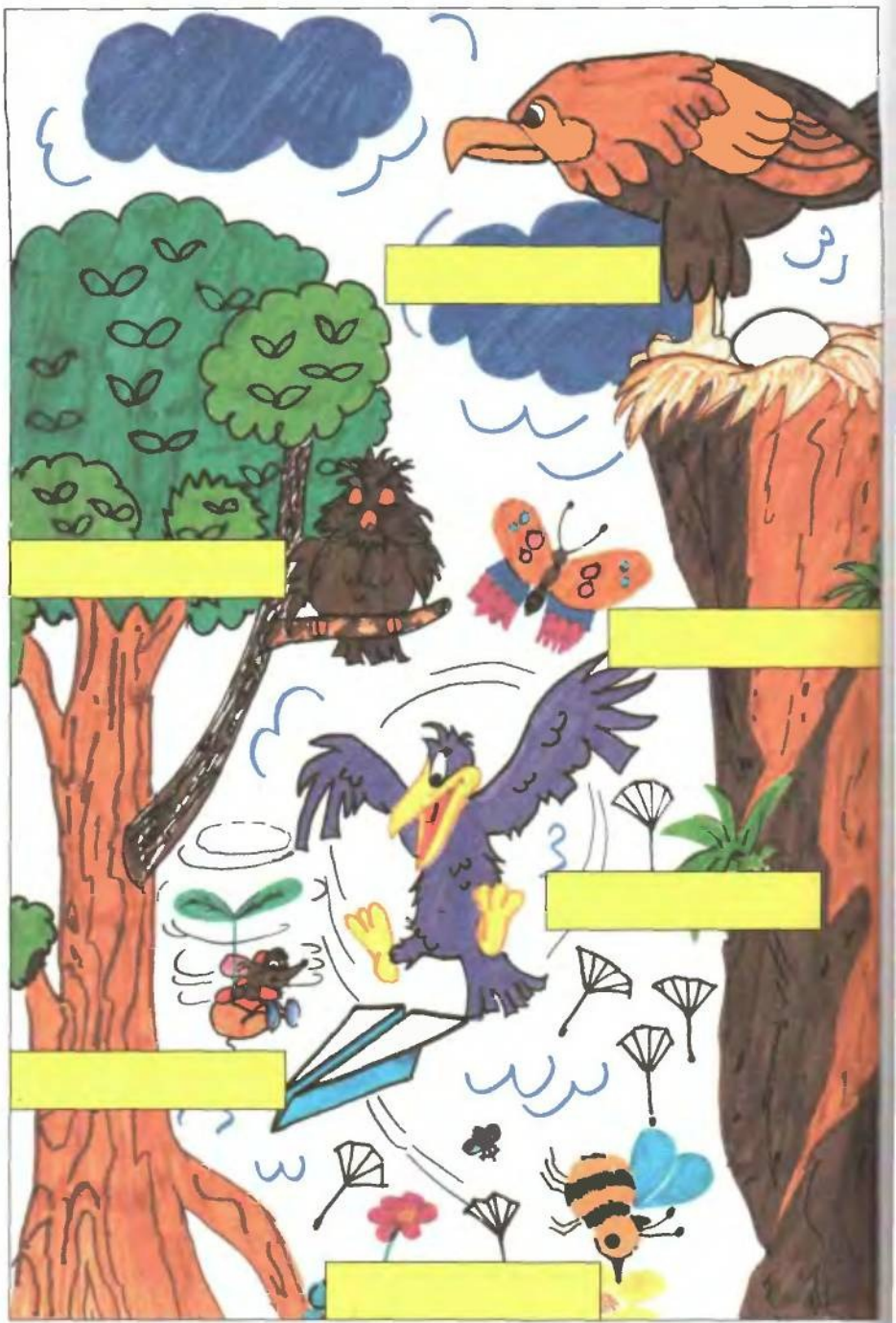

Да ли већ знате називе за неке животиње на српском? Наведите их.

ИМПЕРАТИВ

ОСНОВА ЗА ГРАЂЕЊЕ ИМПЕРАТИВА	+	НАСТАВЦИ ЗА ИМПЕРАТИВ
(основа за императив добија се тако што се одбије наставак за 3. l. Pl. презента)		
а) ПИШ-У ЉУБ-Е	+	а) 1. – 1. -имо 2. -и 2. -ите 3. (нека + презент)
б) ПЕВА-ЈУ	+	б) 1. – 1. -јмо 2. -ј 2. -јте 3. (нека + презент)

10. **Напишите императив глагола *купити*.**

Sg.	Pl.
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

11. **Попуните табелу.**

ИГРАТИ	
Sg.	Pl.
1.	1.
2. играј	2.
3.	3. нека играју

12. **Ставите глаголе у заградама у одговарајући облик императива.**

а. Зоране, _____ (ти/затворити) прозор!
б. _____ (ти/певати) ову песму с нама.
в. _____ (ти/прочитати) ово писмо, молим те. Не видим добро без наочара.
г. _____ (ми/разговарати) о том проблему.
д. Марко, _____ (ти/играти) са Весном.
ђ. _____ (Ви/отворити) врата овој госпођи, молим Вас.
е. _____ (он/размислити) о овој понуди.
ж. _____ (ми/вечерати) са родитељима у суботу.
з. _____ (они/прочитати) ту књигу.
и. _____ (ти/спремити) своју собу.
ј. _____ (ви/уозбиљити се)!
к. _____ (ви/бити добар)!
л. _____ (ти/бити миран)!
љ. _____ (он/чувати) тајну!
м. _____ (ви/обратити) пажњу на понашање!
н. _____ (ви/водити) рачуна о новцу!
њ. _____ (ви/ући)!
о. _____ (ви/изаћи)!

ОДРИЧНИ ОБЛИК

1. Sg.	1. –	Pl. 1. НЕ + ИМПЕРАТИВ	само уз
	2. НЕ + ИМПЕРАТИВ	2. НЕ + ИМПЕРАТИВ	имперфективне
	3. (нека + НЕ + презент)	3. (нека + НЕ + презент)	глаголе
2. Sg.	1. –	Pl. 1. НЕМОЈМО + /да + презент/ или инф.	
	2. НЕМОЈ + /да + презент/ или инф.	2. НЕМОЈТЕ + /да + презент/ или инф.	
	3.	3.	

13. **Напишите одрични облик следећих реченица у императиву.**

а) Нпр. Урадите домаћи задатак. ***Немојте урадити домаћи задатак.***

Ради вежбе. _____

Разговарајте о музици. _____

Вечерајте код куће _____

Играјте се с Пером. _____

Чувај тајну. _____

б) Нпр. Играј се с Мајом. ***Не играј се с Мајом.***

Разговарајте о томе. _____

Причајте наглас. _____

Певај гласно. _____

Вичи! _____

Код лекара

Утврдите значења следећих речи: ПРЕХЛАДИТИ СЕ, ГРЛО, ТЕМПЕРАТУРА, ИЗМЕРИТИ ТЕМПЕРАТУРУ, КАШЉАТИ, ПЛУЋА, ПРЕГЛЕД, ПРЕГЛЕДАТИ, УСТА, ДИСАТИ ДУБОКО, ГРИП, ЛЕК, КОНТРОЛА, РЕЦЕПТ, АПОТЕКА, ЛЕЧИТИ.

Пацијент: Кх, кх... Добар дан.
Лекарка: Добар дан. Реците.
Пацијент: Мислим да сам се прехладила. Боли ме грло и глава.
Лекарка: Хм... Да ли имате температуру?
Пацијент: Јуче сам имала 38° и болеле су ме и руке и ноге.
Лекарка: Да видимо да ли сада имате. Сестро, измерите јој температуру!
(мало касније)
Лекарка: Имате и сада и то 39°. Да ли кашљете?
Пацијент: Мало.
Лекарка: Седите овде да Вам прегледам грло и плућа. Отворите уста. Мхм... Сада дишите дубоко.
(мало касније)
Лекарка: Плућа су вам у реду. Добили сте грип. Морате да се одмарате и да пијете пуно течности: чајеве, лимунаду. Немојте јести тешку храну. Једите пилећу супу, тост, пуно воћа и поврћа. Преписаћу Вам и ове антибиотике. Останите у кревету и редовно узимајте лекове. Пијте их три пута дневно после јела.
Пацијент: Добро.
Лекарка: Дођите за седам дана на контролу. Изволите рецепт.
Пацијент: У реду. Хвала Вам, до виђења.
Лекарка: До виђења. Следећи!

Боли ме(А)... (+N)

Дођите за седам дана.

Саставите сличне дијалоге.

Имам главобољу = Боли ме глава.
Боли ме зуб.
Боли ме стомак.

Имам кијавицу = Прехладила сам се.

14. **Попуните празнине.**

_____ (Сандра) боли зуб.
_____ (Страхиња) боли глава.
_____ (Милан) боли зуб.
_____ (Ана и ја) боли глава.
_____ (Милош и Гога) боли стомак.
_____ (Светлана и ти) боли зуб.
_____ (Моји пријатељи) боли стомак.

Боли _____ (она) зуб.
Боли _____ (он) глава.
Боли _____ (он) зуб.
Боли _____ (ми) глава.
Боли _____ (они) стомак.
Боли _____ (ви) зуб.
Боли _____ (они) стомак.

15. **Наставите као што је започето.**

Код куће...
– Шта **је рекао** лекар?
– **Рекао је да** су ми плућа у реду и да сам добио...
– _____
_____
_____
_____
– Хоћеш ли се јавити шефу и рећи му да нећеш доћи на посао?
– Наравно. То ћу урадити одмах.
Зврррр...
– Хало?
– Шефе, Ви сте?
– Ко је то?
– О, извините, Марија крај телефона.
– Реците, Марија.
– Шефе, нажалост, морам да вам кажем да сам се разболела и да нећу доћи на посао сутра, а можда ни прекосутра.
(Завршите разговор сами.)

16. **Замислите ситуације:**

1. Ваш пријатељ пати од главобоље. Он иначе много пуши и цео дан проводи у затвореним просторијама. Посаветујте га шта да ради (употребите императив). Запишите све савете у ваше свеске, а затим их прочитајте.
2. Ваши родитељи одлазе на путовање после много година. Они су већ прилично стари и требало би их подсетити на све неопходне ствари које треба понети у иностранство. Најпре користите императив (Понесите...), а потом перфекат (Да ли сте понели...?).
3. Ваша пријатељица изгубила је посао због тога што је била лажно оптужена за крађу важних докумената. Посаветујте је шта да ради.

17. **Повежите цртеже са одговарајућим текстом.**

ИСПРАВИТЕ ЛЕЂА, ИСПЕГЛАЈТЕ СТОМАК!

Раширите ноге, ставите руке на кукове и померајте их напред-назад, а затим лево-десно, а на крају вежбе правите кругове. Понављајте вежбу неколико пута у оба смера.

Лезите на леђа, ставите руке за потиљак. Исправите ноге, а затим их подигните на 30 центиметара од пода. Испружите ножне прсте и правите велике кругове, најпре у једном, потом и у другом смеру.

Лезите на леђа. Ставите руке за потиљак. Испружите ноге, а затим их подигните 30 цм од подлоге и померајте их као кад возите бицикл.

Лезите на леђа. Подигните стопала на фотељу или столицу, а руке ставите за потиљак. Полако подижите предњи део тела. Понављајте вежбу неколико пута.

Сетите се неке лакше вежбе и, служећи се императивом, говорите особи до Вас шта треба да ради да би вежба била успешна. Наравно, та би особа требало да прати ваше инструкције и ради тачно шта јој кажете.

РЕЦЕПТИ

ОТВОРИТЕ ОЧИ, ОДАБЕРИТЕ И УЖИВАЈТЕ, ЈЕР ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ЗДРАВ ПОГЛЕД НА СВЕТ!

Утврдите значења следећих глагола:

СЕЋИ, ПЕЋИ, МЕШАТИ, ДОДАТИ, КУВАТИ, ПОСЛУЖИТИ, ЦЕДИТИ, ПРЖИТИ.

Чорба од печурака

Потребно је: 250 г печурака
шоља уља
2 кашике гриза
со

Исеците печурке и динстајте их око 15 минута. Када постану меке, додајте топлу воду, а на крају гриз. Кувајте чорбу још око пола сата и онда је послужите. Пријатно!

Једноставне шпагете

Потребно је: 500 г шпагета
шоља уља
сир
мало белог лука
љута папричица
зачини

Скувајте шпагете у четири литре воде. После их процедите. Бели лук пропржите на уљу, додајте шпагете и пржите све заједно пет минута. Ставите зачине и љуту папричицу. На крају, додајте сир. Пријатно.

Обратите пажњу на реченице у којима се појављује императив. Када се употребљава императив свршених, а када несвршених глагола?

Покушајте да одредите инфинитив од забележених императивних облика:

императив	вид	инфинитив	видски пар
исеците	свршен / несвршен	исећи	сећи
динстајте	свршен / несвршен		
додајте	свршен / несвршен		
кувајте	свршен / несвршен		
послужите	свршен / несвршен		
скувајте	свршен / несвршен		
процедите	свршен / несвршен		
пропржите	свршен / несвршен		
пржите	свршен / несвршен		
ставите	свршен / несвршен		

18. **Попуните празнине одговарајућим обликом императива.**

Колач са малинама

_____ (загрејати) рерну на 175 степени. Добро _____ (очистити) и _____ (опрати) малине. Потом _____ (измешати) путер, шећер, сок од лимуна, со, јаја, брашно, прашак за пециво и уље, и _____ (обликовати) тесто. _____ (ставити) тесто у подмазан плех. _____ (поређати) малине и _____ (пећи) колач око 40 минута. _____ (повећати) температуру рерне на 225 степени. _____ (направити) шлаг од беланаца, а онда _____ (сипати) шећер. Све то _____ (измешати) и онда овим филом _____ (премазати) колач и _____ (пећи) га још 5 минута.

На крају, колач _____ (исећи) на комаде, _____ (ставити) га на тањириће и _____ (послужити) госте. Пријатно!

У рецептима може да се употреби инфинитив уместо императива. За домаћи задатак напишите рецепт за неко јело. Најпре употребите императив, а потом инфинитив.

Водићу те, само реци куда!

19. **Попуните празнине као у примеру.**

а) Где можете купити цвеће? У цвећари.

Где можете купити воће и поврће? На _____.
Где можете купити новине? У _____.
Где можете купити пиће? У _____.
Где можете купити одећу? У _____.
Где можете купити месо? У _____.
Где можете купити књиге? У _____.
Где можете купити хлеб? У _____.
Где можете купити храну? У _____.
Где можете купити лекове? У _____.
Где можете купити карте за аутобус? На _____.
Где можете променити новац? У _____.
Где можете телефонирати? У _____ и у _____.
Где можете позајмити књигу? У _____.
Где можете попити кафу? У _____.
Где можете уплатити путовање? У _____.
Где можете погледати филм? У _____.
Где можете погледати представу? У _____.
Где можете преноћити? У _____.
Где можете паркирати ауто? На_____.
Где се можете венчати? Код _____.
Где можете подићи новац? У _____.
Где можете платити рачун или послати писмо? У _____.
Где можете наручити вечеру? У _____.

б) Исте реченице реците на другачији начин.

Када желимо да купимо цвеће, идемо **у цвећару**.

Када желимо да купимо воће и поврће, идемо у _____. Када желимо да...

20. **Прочитајте следеће текстове.**

Аутобус се зауставља на станици и путници полако излазе. Међу њима је и мушкарац у елегантном оделу са кожном ташном. Прво гледа око себе, а потом прилази једном човеку.

– Извините, ја сам управо допутовао из Београда и не знам где се налази позориште. Да ли бисте били љубазни и објаснили ми куда да идем?
– Позориште? Ма не знам ти ја то, бре. *Питај неког другог. И шта ћеш ти у позоришту?*
– Извините.

Човек, прилично збуњен, прилази другом човеку и бојажљиво каже:

– Извините, где се налази позориште?
– Које позориште? Има неколико позоришта у граду.
– Српско народно позориште.
– Аха. Да видим... Овако. Идите право Змај Јовином улицом до Трга слободе. Тамо се налази Градска кућа. Десно од Градске куће видећете велику белу зграду. То је позориште.
– Хвала.
– Нема на чему.

Идите Змај Јовином улицом.

21. **Попуните празнине.**

Шетам се _____ (шума).
Идите _____ (ходник) до краја, а онда скрените лево.
Лутам _____ (улица, pl.) Москве по цео дан.
Путовали смо _____ (град, pl.) Европе.
Шетамо _____ (кеј).

⁂ Идем собом. Шетам се кућом. Трчим станом.

Подвуците реченице које нису исправне.

Ходамо по соби.	Ходамо собом.
Трчимо по пољу.	Трчимо пољем.
Ходамо по улици.	Ходамо улицом.

22. **Пажљиво проучите мапу града, а затим употребите следеће изразе и саставите сличне дијалоге према упутствима.**

Да ли бисте били љубазни... **Да ли бисте могли да ми кажете...**
Извините, где се налази...

ИЋИ: ИДИ, ИДИТЕ — ИДИТЕ УЛИЦОМ...
СКРЕНУТИ: СКРЕНИ, СКРЕНИТЕ
ВРАТИТИ СЕ: ВРАТИТЕ СЕ — ПРЕЋИ: ПРЕЂИ, ПРЕЂИТЕ (улицу)
ПРАВО, ЛЕВО, ДЕСНО — ЋОШАК, УГАО
ПРЕКО ПУТА, ПОРЕД, ПРЕ, ПОСЛЕ (банке, поште, трафике, робне куће)

1. Налазите се у Дунавској улици и желите да одете у банку, али не знате где је. Замолите неког да вам објасни.
2. Налазите се у Железничкој улици испред банке и желите да пронађете Саборну цркву.

МАПА ГРАДА
Новог Сада
БУЛЕВАР МИХАЈЛА ПУПИНА
ПАРКИНГ
БАНКА
УЛАЗ У ПОДЗЕМНИ ПРОЛАЗ
ЖЕЛЕЗНИЧКА УЛИЦА
ТРГ МЛАДЕНАЦА
ПОШТА
РОБНА КУЋА
УЛ. ЈЕВРЕЈСКА
ПОЗОРИШТЕ
МУЗИЧКА ШКОЛА
ЊЕГОШЕВА УЛИЦА
КУЛТУРНИ ЦЕНТАР
ГРАДСКА КУЋА
КАТЕДРАЛА
ТРГ СЛОБОДЕ
КАФИЋИ
БИОСКОП АРЕНА
РОБНА КУЋА
ХОТЕЛ ВОЈВОДИНА
АПОТЕКА
УЛ. МОДЕНЕ
ТАНУРЏИЋЕВА ПАЛАТА
ШЕТАЛИШТЕ
ЗМАЈ ЈОВИНА УЛИЦА
СПОМЕНИК
ЦВЕЋАРА
УЛ. ЗЛАТНЕ ГРЕДЕ
МАТИЦА СРПСКА
САБОРНА ЦРКВА
ГИМНАЗИЈА
ТАКСИ СТАНИЦА
УЛ. ИЛИЈЕ ОГЊАНОВИЋА
ДУНАВСКА УЛИЦА
КАФИЋ
АУТОБУСКА СТАНИЦА

ПРВИ СУСРЕТ СА ЦИМЕРКОМ

Ђини: Здраво! Ја сам Ђини.
Јелена: Здраво, Ђини! Ја се зовем Јелена. Драго ми је.
Ђини: Такође.
Јелена: Како си? Како си путовала? Да ли си уморна?
Ђини: Па, мало. Више сам гладна, него уморна.
Јелена: Е, супер! Мама ми је послала питу са сиром. Можеш да се послужиш.
Ђини: О, хвала.
Јелена: Пријатно, Ђини.
Ђини: Хвала.

(мало касније)

Јелена: Одакле си?
Ђини: Из Јужне Кореје, из Сеула. А ти?
Јелена: Ја сам из Ниша. Какав је Сеул?
Ђини: Велик је и увек је гужва, али занимљив је и треба га видети.
Јелена: Стварно?! Ђини, ти одлично говориш српски. Колико дуго учиш?
Ђини: Не, не. Морам још пуно да учим. Хвала.
Јелена: Ти студираш српски?
Ђини: Не, у Кореји сам на балканолошким студијама. Мене посебно интересује историја Југославије. А шта ти студираш?
Јелена: Историју српске књижевности. Следеће недеље имамо предавање из историје српске културе. Ако желиш, можемо отићи заједно.
Ђини: О, хвала.
Јелена: Када се враћаш у Кореју?
Ђини: У децембру, али можда ћу успети да продужим свој боравак у Југославији. Још увек нисам резервисала карту за авион.
Јелена: У сваком случају, имамо сасвим довољно времена да се добро упознамо.

23. **Одговорите на питања.**

1. Имате ли цимера/цимерку? Да ли се добро слажете?
2. Да ли сте некада живели у студентском дому?
3. Да ли Вам се свиђа такав начин живота?
4. Да ли бисте волели да Ваш цимер/цимерка буде нека позната личност?

24. **Прочитајте интервју и урадите задатке 25. и 26.**

ИНТЕРВЈУ – Ћаскање са популарним глумцем Војином Ћетковићем

МОЈИХ ПЕТ МИНУТА ЈОШ НИЈЕ ДОШЛО

Његовим улогама одушевљавају се љубитељи позоришне уметности, за њим тинејџерке уздишу, њега критичари хвале... Ко је Војин Ћетковић, професионално и приватно, покушали смо да сазнамо за Вас.

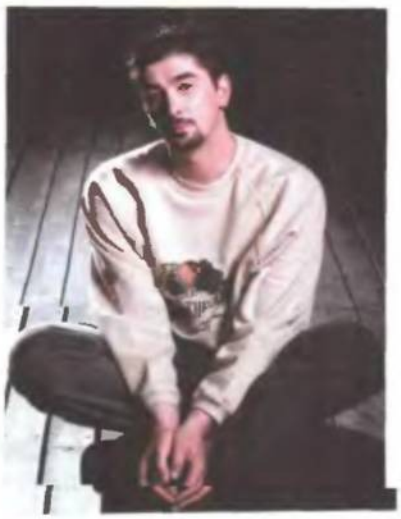

НОВИНАР: Господине Ћетковићу, да ли можете да нам опишете један уобичајени дан у Вашем животу?

ВОЈИН: Наравно. Имам пробе сваки дан. Пробе почињу око 10 сати пре подне, а завршавају се до 14 часова.

НОВИНАР: Шта радите после пробе?

ВОЈИН: После сваке пробе морам да се истуширам, па тек онда идем на ручак. Позоришне представе почињу око 19:30 часова, што значи да најкасније у *18:30* морам да будем у позоришту. Тамо остајем до 22 или 23 часа. И тако сваки дан.

НОВИНАР: Да ли је овај посао напоран?

ВОЈИН: Посао је веома напоран, али га волим и ништа друго не бих могао да радим. Ја, у ствари, не знам ниједног глумца који не воли овај посао.

НОВИНАР: Реците ми, Војине, како сте почели?

ВОЈИН: *Прво сам певао у хору у* Крушевцу. Са осам година имао сам прву представу. Играо сам и у аматерском позоришту. Ја нисам желео да будем глумац, него рукометаш. Међутим, после неких повреда морао сам на операцију и, ето, уписао сам се на Академију.

25. **Заокружите тачан одговор.**

Пробе почињу:	Ручак је:	Посао је:	За глумце је посао ипак:
а. око 9 сати	а. пре представе	а. лак	а. леп
б. око 10 или 11 сати	б. за време представе	б. напоран	б. симпатичан
в. око 12 сати	в. после представе	в. тежак	в. глуп

26. **Одредите да ли је тврдња тачна или нетачна.**

Војин је прво певао у рок групи.	*тачно*	*нетачно*
Прву представу играо је са 8 година.	*тачно*	*нетачно*
Желео је да постане фудбалер.	*тачно*	*нетачно*
Играо је у аматерском позоришту.	*тачно*	*нетачно*

27. ***Прочитајте следећи текст и заокружите тачне одговоре.***

Лична карта Војина Ћетковића

Рођен сам у Крушевцу 22. августа 1971. године, где сам завршио основну и средњу школу. Факултет драмских уметности уписао сам у Београду 1990. године. Члан сам Југословенског драмског позоришта од 1994. године. Живим у Београду са оцем, мајком и братом. Никад немам мање од двадесет представа месечно. Играо сам у седам-осам филмова, али ме шира публика зна по серији *Породично благо*. Волим да читам руске класике, а у слободно време идем на пливање или са девојком и друштвом одлазим на Дунав, где шетамо или седимо на сплавовима.

1) Војин је по занимању:
   а) режисер
   б) глумац
   в) лекар
   г) архитекта

2) Основну школу завршио је:
   а) у Београду
   б) у Краљеву
   в) у Крушевцу
   г) у Крагујевцу

3) Члан је:
   а) Народног позоришта
   б) Југословенског драмског позоришта
   в) Српског народног позоришта

4) Живи у Београду са:
   а) оцем, мајком и сестром
   б) оцем и мајком
   в) оцем, мајком и братом
   г) девојком

28. **Одговорите на питања.**

а) По којој серији га шира публика зна?

_____.

б) У колико филмова је играо?

_____.

в) Шта воли да чита?

_____.

г) Шта Војин воли да ради у слободно време?

_____.

Вокатив

Sg.	m (-e/-u/=N)	f (-o/-e/=N)	n=N
	господине	девојко	
	Милоше	госпођо	
	војниче	професорице	
	младићу	Наташа	
	Марко/Павле		
Pl.	=N	=N	=N

Вокатив је у тексту увек издвојен зарезом. Код придева је облик вокатива увек једнак номинативу.

Господине Ћетковићу, да ли можете да нам опишете један уобичајени дан у Вашем животу?
Реците ми, **Војине**, како сте почели?
Наташа, молим Вас, отворите врата.
Госпођо Петровић, нисте ми дали рачун.
Лажљивице једна!

војник : војниче
друг : друже
слушалац : слушаоче
отац : оче

29. **Попуните празнине.**

1. _____ (госпођа Тодоровић), нисте ми вратили кишобран.
2. _____ (господин Поповић), било ми је задовољство.
3. _____ (Марија), врати се!
4. _____ (Милош), остави то!
5. _____ (Драган), да ли си данас био на послу?
6. _____ (срце), врати се што пре!
7. _____ (Светлана), врати ми моје књиге.
8. _____ (Славко), уђи.
9. _____ (Ђорђе), вечера је на столу.
10. _____ (младић), немојте се нервирати. Ја сам крив.
11. _____ (деца), излазите из воде!
12. _____ (војник), мирно!
13. _____ (лепотица)!
14. _____ (друг) мој!
15. _____ (поштовани читалац)!

Запамтите!!!

Милан Петровић, од Милана Петровића, Милану Петровићу...
Јелена Петровић, од Јелене Петровић, Јелени Петровић...

30. **Упишите одговарајући облик вокатива.**

професорица _____ лажљивица _____
другарица _____ варалица _____
пропалица _____ наставница _____
свађалица _____ сестрица _____

_____ (драги моји), требало би да се поздравимо.
_____ (поштован колега, pl.), добро вече.
_____ (драга моја колегиница), ово уопште није добро.
_____ (поштовани професор), било ми је задовољство.
_____ (драга деца), лепо се проведите.

Дора : Доро **Исидора : Исидора**
Јела : Јело **Јелена : Јелена**

10. LEKCIJA

Da li je cena slave preskupa?

Veliki povratak večnog Bouvija

Već tri decenije na muzičkoj sceni genijalni pedesetpetogodišnji Dejvid Bouvi (David Bowie) ne prestaje da iznenađuje revolucionarnom muzikom i novim imidžem. Posle duže pauze u leto 2002. godine izdao je album *Heathen*.

Na pozornicu je stigao u elegantnom tamnom odelu. Imao je urednu kratku kosu te je publiku ostavio bez reči. Šta se desilo?

Bouvi je konačno poslušao svoje prijatelje dizajnere i prestao da nosi omiljene majice iz dana prvih uspeha...

Bio je to početak sedamdesetih kada je u čizmama i sa gusarskim povezom preko oka skakao pozornicom i pevao. Menjao je boju kose, frizuru, šminku... Tako je dočekao kraj osamdesetih. To je vreme kada se pojavio album *Let's dance*. Posle toga upoznao je manekenku Iman, s kojom ima ćerku Leksi. Ona je i bila podsticaj da se Bouvi vrati publici sa kvalitetnim ljubavnim albumom.

1. **Zaokružite tačan odgovor i odgovorite na pitanja.**

1. Koliko dugo je Dejvid Bouvi na muzičkoj sceni?
   a. 30 godina b. 2 dana c. 3 meseca
2. Kako se zove jedan od njegovih albuma?
   a. Let's go b. Hajde da se volimo c. Let's dance
3. Šta je nosio kada je izašao na pozornicu?
   a. kupaći kostim b. bundu c. odelo
4. Šta je radio sedamdesetih godina na pozornici?
   a. svirao je b. glumio je c. skakao je pozornicom i pevao
5. Kada se pojavio album *Let's dance*?
   a. početkom devedesetih b. krajem osamdesetih c. pre dve nedelje
6. Šta je njegova lepša polovina po zanimanju?
   a. spremačica b. garderoberka c. manekenka
7. Šta mislite da li je Bouvi bio sujeveran pa je zato nosio majice iz dana prvih uspeha?
8. Da li ste Vi sujeverni? Navedite neki primer sujeverja u Vašoj zemlji.

Znate li šta znači fraza *preko trnja do zvezda*?
Šta mislite da li je to tačno? Šta mislite o životu slavnih ljudi?
Da li oni preskupo plaćaju cenu slave?
Da li ste nekada maštali o tome da budete slavni?
Da li je važno za slavne ličnosti da prate modu? Da li Vi pratite modu?

2. **Recite koji su od ponuđenih detalja za Vas moderni, a koji nisu.**

1. crna jakna, crne farmerice, crne patike i crna majica
2. bedževi
3. marame oko vrata
4. čarape sa romboidima
5. čizme kaubojke
6. film „Dirty dancing"
7. nesređena kosa
8. dugi nokti
9. jaka šminka
10. pastelne boje
11. prirodni materijali
12. mini-val
13. prameni
14. etno zvuk
15. mrežaste čarape

3. **Pročitajte navedenu rečenicu i primere ispod nje, a onda popunite praznine kao u primeru.**

Već tri decenije na muzičkoj sceni genijalni **pedesetpetogodišnji** Dejvid Bouvi (David Bowie) ne prestaje da iznenađuje revolucionarnom muzikom i novim imidžem.

dva	dvogodišnji, -a, -e
tri	trogodišnji, -a, -e
četiri	četvorogodišnji, -a, -e
pet	petogodišnji, -a, -e
šest	šestogodišnji, -a, -e
sedam	sedmogodišnji, -a, -e
osam	osmogodišnji, -a, -e
devet	devetogodišnji, -a, -e
deset	desetogodišnji, -a, -e
jedanaest	jedanaestogodišnji, -a, -e
dvadeset	dvadesetogodišnji, -a, -e
dvadeset dva	dvadesetdvogodišnji, -a, -e
sto	stogodišnji, -a, -e

Npr. Njegova _____ (5 godina) karijera bila je puna uspeha.
Njegova petogodišnja karijera bila je puna uspeha.

1. On ima _____ (2 godine) ćerku Lexi.
2. Njegova _____ (3 godine) ćerka Ksenija veoma je lepa.
3. Osnovne škole biće _____ (9 godina), a srednje _____ (3 godine).
4. Videla sam _____ (100 godina) drvo.
5. Moja _____ (75 godina) baka je veoma bolesna.
6. On ima četrdeset tri godine, a zaljubio se u _____ (17 godina) devojku.
7. U _____ (10 godina) ratu bilo je mnogo žrtava.

Ono što sanjamo da čujemo...

Kćerka: Mama, sedi, ja ću obrisati prašinu.
Policajac: Vozili ste samo šezdeset na sat? Sigurno se naš radar pokvario.
Svekrva: Drago dete, ti si savršena kuvarica.
Automehaničar: Ovo je obična sitnica. Uradiću to za pet minuta.
Muž: Opet grašak, srce? Božanstveno!
Dvogodišnji sin: Da, da, da!

Evo još jedne interesantne pričice...

Bračnom paru koji je želeo da kupi polovan automobil svideo se jedan sportski model. Prodavac im je rekao: „Ovaj auto pripadao je jednoj staroj dami. Vozila ga je samo pet puta i u njemu prešla 1600 kilometara."

Kupci su mislili da je priča previše lepa da bi bila istinita. Zbog toga su otišli do stare gospođe.

„Prodavac vam je rekao istinu", rekla im je stara dama. „Imam šezdeset sedam godina. Automobil sam vozila samo pet puta. To su bile trke na stazi od 320 km. Dva puta sam na cilj stigla druga, dva puta treća, a u poslednjoj trci sigurno bih pobedila, ali je eksplodirao motor!"

Odgovorite na pitanja.

Kome se svideo sportski model automobila?
Koliko je puta stara gospođa vozila taj automobil?
Koliko je kilometara prešla u njemu?
Koliko stara gospođa ima godina?
Koliko je staza na trkama na kojima je baka vozila bila duga?
Da li je stara gospođa pobedila u poslednjoj trci?
Da li se Vama nekada desilo nešto neobično? Da li pamtite neki sličan događaj?

Šta mislite da li postoji razlika u značenju sledećih rečenica?

DO, KOD + G

Otišli su do stare gospođe. Otišli su kod stare gospođe.

Pokušajte da objasnite i razlike u značenju u narednim rečenicama.

1. Idem u apoteku. Idem do apoteke.
2. Idem kod majke. Idem do majke.
3. Idem do bioskopa. Idem u bioskop.

Popunite praznine.

1. Idem do _____ (najbliža pošta)
2. Idem kod _____ (prijatelj, pl.).
3. Idem do _____ (fakultet).
4. Idem kod _____ (roditelj, pl.) na ručak.
5. Idem samo do _____ (prodavnica) i odmah se vraćam.
6. Idem u _____ (banka).
7. Idem kod _____ (jedna interesantna devojka) na večeru.

Saveti

Povežite pitanja i odgovore.

Pitanja:

A. Naša ćerka Marija treba da završi srednju školu ove jeseni. Ona bi želela da radi u aviokompaniji kao stjuardesa. Međutim, muž i ja ne možemo da prihvatimo takvu ideju. Mi se plašimo da se njoj nešto može desiti, jer ima problema sa zdravljem. Kada pokušamo da joj objasnimo da to nije za nju, ona odmah počinje da se svađa. Muž i ja mislimo da je za nju bolje da upiše fakultet. Kako da je ubedimo? (Dragana, Beograd)

B. Želela bih da sašijem suknju od lana, ali ne znam kako. Možete li da mi pomognete? (Ana, Niš)

C. Možete li da mi kažete koje su prirodne boje najbolje za kosu? (Violeta, Leskovac)

D. Nedavno sam počela da radim u jednoj prodavnici. Posla ima mnogo, ali mi to ne smeta. Ono što mi smeta je to što su mušterije ponekad veoma neprijatne i netolerantne. Često se i žale. Da li mušterija sme da vređa zaposlene? (Tanja, Kragujevac)

Odgovori:

1. Razumemo Vas. Ko želi dobru uslugu, treba da pokaže minimum lepog ponašanja. Međutim, Vi morate ostati ljubazni i nasmejani, jer osmeh često bolje rešava probleme nego bilo koje objašnjenje.

2. Lan je materijal koji je lak za šivenje. Budite strpljivi i precizni i nećete imati problema.

3. Najbolja je kana.

4. San koji Vaša ćerka ima verovatno je prolazna stvar. Ona je mlada, želi slobodu, putovanja... To ne znači da želi da radi kao stjuardesa do kraja života. Pustite je da sama odluči.

Zamislite sledeće situacije, a zatim podelite uloge i sastavite odgovarajuće dijaloge.

Vi ste veoma poznat lekar i kod Vas stalno dolaze pacijenti sa najrazličitijim problemima. Pokušajte da svakom od njih date dobar savet.

Vi ste profesorka francuskog jezika kojoj se iznenada ukazala prilika da ode na usavršavanje u Francusku na godinu dana. Međutim, imate porodicu i malo dete pa niste sigurni da li je ponuda stigla u pravo vreme. Potražite savet od prijatelja, supruga, roditelja, pa i od deteta.

Mali oglasi

A

Kupujem kuću u Beogradu.
Tel. 021/332-345
Mob. 064/23-87-744

B

Kupite auto-delove po najpovoljnijim cenama.
Ul. Slobodana Jovanovića 18
Novi Sad
Tel. 021/494-723

C

Školi stranih jezika hitno je potreban profesor francuskog.
Tel. 021/334-567

D

Želite da naučite engleski? Našli ste pravo rešenje!!! Škola stranih jezika *Anglia*.
Železnička 22, Novi Sad
Tel. 021/45-345

E

Dve studentkinje književnosti traže dvosoban stan u Novom Sadu.
Tel. 064/19-87-476
Zvati posle 17 h.

F

Kupujem polovne automobile.
Tel. 021/345-375

G

Kupujem polovan nameštaj.
Tel. 023/560-476
Zvati posle 17 h.

H

Prodajem vikendicu u Rakovcu.
Tel. 011/478-532

I

Najbolji auto-servis u gradu.
Dođite i uverite se!
Ul. Miše Dimitrijevića 17
Tel. 021/62-822

J

Izdajem dvosoban stan na Limanu II.
Tel. 021/478-532
Mob. 063/81-57-987

K

Profesor u srednjoj školi daje privatne časove iz matematike i fizike.
Tel. 021/332-375

L

Kupite novu kuhinju za samo 15000 dinara!
Preduzeće za izradu nameštaja „Petrović".
Bul. despota Stefana 34, N. Sad
Tel. 021/362-566
Radno vreme: 7:00 – 20:00

8. **a. Podvucite rečenice u kojima se pojavljuje imperativ.**

b. Popunite prazna mesta odgovarajućim brojem telefona ili ulicom.

1. Ako želim da naučim engleski, pozvaću _____.
2. Ako želim da iznajmim stan, pozvaću _____.
3. Ako želim da se zaposlim kao profesor francuskog jezika, pozvaću _____.
4. Ako želim da prodam kuću u Beogradu, pozvaću _____.
5. Ako želim da izdam stan, pozvaću _____.
6. Ako želim da prodam stari orman i krevet, pozvaću _____.
7. Ako želim da kupim novu kuhinju, pozvaću _____ ili ću otići u _____.
8. Ako želim da usavršim znanje iz fizike, pozvaću _____.
9. Ako želim da kupim nov volan, pozvaću _____ ili ću otići u _____ i kupiti ga tamo.
10. Ako želim da prodam stari mercedes, pozvaću _____.
11. Ako želim da popravim auto, prvo ću pozvati _____, a onda ću otići u _____ i tamo ga popraviti.
12. Ako želim da kupim vikendicu, pozvaću _____.

(Ako + prezent) + (futur, imperativ) - realan uslov

9. **Dovršite rečenice.**

Ako ustanem rano, _____.
Ako budeš dobra, _____.
Ako odeš u prodavnicu, _____.
Ako položiš ispit u junu, _____.
Ako mi kažeš gde si bio, _____.
Ako vidiš Milu, _____.

Dobićeš knjigu ako _____.
Kupi mleko ako _____.
Reci joj da se ne brine ako _____.
Ići ćemo na odmor ako _____.
Kupiću ti čokoladu ako_____.

JOŠ MALO GRAMATIKE ZA KRAJ...

1. Stavite imenice u odgovarajući padež.

Pokazala sam _____ (fotografija, pl.) _____ (prijateljica).
Kupila sam _____ (knjiga) _____ (Luka) i _____ (Milica).
Milan i Nataša idu u _____ (prodavnica) da kupe _____ (hleb).
Ana želi da putuje na _____ (planina).
Sutra putujem u _____ (Beograd).
Sutra idem u _____ (škola).
Maja ne voli _____ (mleko), ona voli da pije _____ (kafa i čaj).
Kupujem _____ (poklon, pl.) _____ (drugarica).
Sutra idemo u _____ (picerija) na _____ (večera).
Dugo smo razgovarali o _____ (knjiga) koju smo svi pročitali.
Marko čita _____ (knjiga).
U _____ (subota) idemo kod kumova na _____ (slava).
Pozajmila sam _____ (knjiga) _____ (koleginica).
Jutros sam bila na _____ (pijaca) i kupila sam _____ (jabuka, pl.),
_____ (krompir) i _____ (jaje, pl.).
U _____ (nedelja) idemo kod roditelja na _____ (ručak).

2. Stavite prideve i imenice u odgovarajući padež.

Kupila sam _____ (plava suknja) i _____ (šaren džemper).
Maja je pročitala _____ (zanimljiva knjiga).
Juče sam upoznala _____ (neobičan čovek).
Kupili su stan u _____ (nova zgrada).
Razgovarali su o _____ (zgodna devojka) koju su sreli u _____
(nova pivnica).
Nikada nije izneverio _____ (lepa devojka).
Kupio sam poklon za _____ (najbolja drugarica).

Brine se za _____ (siromašno dete, pl.).
Oni često razgovaraju o _____ (interesantna tema, pl.).
Sviđa mi se _____ (stari stan).
On živi u _____ (široka ulica).
Srela sam _____ (nov kolega).
Dobila sam _____ (zanimljiva knjiga, pl.) koje moram da pročitam do kraja semestra.
Oni su kupili _____ (udobna fotelja, pl.).
Maja je skuvala _____ (ukusan ručak).
Sonja voli da sluša _____ (strana muzika).
Jelena živi u _____ (mali i miran grad).
Saška i Miloš žive u _____ (nov stan).
Ivana drži časove srpskog jezika _____ (strani student, pl.).
Volim da jedem _____ (pileća supa), _____ (žuta paprika) i _____ (crvena jabuka, pl.).
Volim da jedem _____ (govođe meso) i _____ (kupus salata).

3. Stavite odgovarajući oblik zamenice (enklitiku ili puni oblik).

a) _____ (on) je Marija dosadila i odlučio je da _____ (ona) više ne viđa.
b) Poljubio _____ (ona) je na ulici.
c) Rekli su _____ (mi) sve najbolje o tebi.
d) _____ (ja) se svideo film *Munje*, a _____ (oni) nije.
e) Da li ste se naljutili na _____ (ja) zato što _____ (vi) nisam pozvala na rođendan?
f) Vratio sam _____ (ti) tu knjigu pre neki dan.

4. Zaokružite pravilno napisane rečenice.

a) Mu sam poklonila ploču.
b) Poklonila sam mu ploču.
c) Poklonila mu sam ploču.

a) On je se vratio sa mora.
b) On se je vratio sa mora.
c) On se vratio sa mora.

a) Ja sam ih mu dala.
b) Ja sam mu ih dala.
c) Ja mu ih sam dala.

a) Nisam ga videla.
b) Ga nisam videla.
c) Videla nisam ga.

5. Na prazna mesta upišite odgovarajući oblik lične zamenice.

a) Šetam sa _____ (ti).
b) Pričali smo puno o _____ (Vi).
c) On živi blizu _____ (mi).
d) Moji roditelji su ponosni na _____ (ja).
e) Pozajmila sam _____ (ona) puno novca.
f) Sreli smo _____ (oni) sinoć u pabu.

6. Upotrebite prisvojne/pokazne zamenice i imenice u odgovarajućem padežu.

a) Saznala sam to od _____ (tvoja majka).
b) Upoznala sam se sa _____ (taj čovek).
c) Živeli smo dugo u _____ (njihova kuća).
d) Da li si videla _____ (onaj čovek)?
e) Petrovići su se brinuli o _____ (naš stan) dok smo bili na moru.
f) Da li si već razgovarala sa _____ (ova žena)?

Novi Sad

Novi Sad istoričari ubrajaju u mlađe gradove, jer je osnovan pre 300 godina, tačnije 1694. godine. Međutim, prva arheološka nalazišta otkrivaju tragove naseobina, starih više od 5000 godina. Dvanaest vojnika sa službom u Petrovaradinskoj tvrđavi i oko dvadeset pekara, mesara i drugih zanatlija, bili su prvi stanovnici ovog naselja.

Naime, od 1694. godine počelo je da raste naselje civila (Srba, Nemaca, Jevreja, Grka, Mađara...) koje u to vreme nazivaju Predgrađe Petrovaradina ili Racka Varoš Prekodunavska. Ovo malo naselje imalo je već 1720, uz zemunice, i prvu kuću na sprat! Godine 1731. u Šancu se otvara škola, a prema mapi iz 1745. naselje već ima konture današnjeg grada.

Ubrzo posle toga, naši preci, valjani trgovci i zanatlije, uplaćuju 80.000 forinti u srebru i kupuju samostalnost i slobodu svog grada. Prvog februara godine 1748. carica Marija Terezija donosi odluku da grad postane slobodna kraljevska varoš i daje joj ime: latinski – Neoplanta, mađarski – Új-vidégh, nemački – Ney-Satz, srpski – Novi Sad.

Od 1748. do kraja XVIII veka povećava se broj stanovnika, umnožavaju se imanja, deca se školuju. Sedamdesetih godina grad ima svoju svilaru, pivaru, mlin za preradu duvana, a krajem stoleća postaje najjači ekonomski centar na jugu Ugarske...

A danas... Danas je Novi Sad grad taman po meri čoveka. Ni prevelik ni premalen, ni prebrz ni prespor, ni previše intiman ni bolesno otuđen. Dakle, taman.

Novi Sad ima Dunav. Uz Dunav je nasledio Petrovaradinsku tvrđavu, zatim Štrand – rečnu plažu i mnogobrojna izletišta na Fruškoj gori.

Grad je odnegovao i najstarije nacionalne institucije: Maticu srpsku i Srpsko narodno pozorište.

Izreka kaže da je u Novom Sadu, zbog tradicionalnog gostoprimstva, nadaleko čuvenog gurmanluka, obilja hrane, dobrog vina, muzike i mnogih restorana – najteže biti gost.

Dobro nam došli i verujte da ste ovde, u stvari, svi kod svoje kuće!

IMENICE MUŠKOG RODA

	Sg.			Pl.	
N	-ø *čovek-ø* *intervju-ø*	-o *Mark-o* -e *Đorđ-e*	-a *tat-a*	-i *prozor-i* *intervju-i*	-e *tat-e*
G	-a *čovek-a* *intervju-a*	-a *Mark-a* *Đorđ-a*	-e *tat-e*	-a *prozor-a* *intervju-a*	-a *tat-a*
D	-u *čovek-u* *intervju-u*	-u *Mark-u* *Đorđ-u*	-i *tat-i*	-ima *prozor-ima* *intervju-ima*	-ama *tat-ama*
A	A=G *čoveka* A=N *intervju*	A=G *Marka* *Đorđa*	-u *tat-u*	-e *prozor-e* *intervju-e*	A=N *tate*
V	-e/-u *čoveč-e* *mladić-u*	V=N *Marko* *Đorđe*	V=N *tata*	V=N *prozori*	V=N *tate*
I	-om *čovek-om* -em *mladić-em* -om *intervju-om*	-om *Mark-om* -em *Đorđ-em*	-om *tat-om*	-ima *prozor-ima* *intervju-ima*	-ama *tat-ama*
L	-u *čovek-u* *intervju-u*	-u *Mark-u* *Đorđ-u*	-i *tat-i*	-ima *prozor-ima* *intervju-ima*	-ama *tat-ama*

IMENICE ŽENSKOG RODA

	Sg.			Pl.	
N	-a *devojk-a*	-ø *stvar-ø*		-e *devojk-e*	-i *stvar-i*
G	-e *devojk-e*	-i *stvar-i*		-a *devojak-a*	-i *stvar-i*
D	-i *devojc-i*	-i *stvar-i*		-ama *devojk-ama*	-ima *stvar-ima*
A	-u *devojk-u*	A=N *stvar-ø*		A=N *devojk-e*	A=N *stvar-i*
V	-o *devojk-o*	-i *stvar-i*		V=N *devojk-e*	V=N *stvar-i*
I	-om *devojk-om*	-i *stvar-i* -ju *stvar-ju*		-ama *devojk-ama*	-ima *stvar-ima*
L	-i *devojc-i*	-i *stvar-i*		-ama *devojk-ama*	-ima *stvar-ima*

IMENICE SREDNJEG RODA

	Sg.			Pl.	
N	-o *sel-o*	-e *polj-e*		-a *sel-a*	*polj-a*
G	-a *sel-a*	-a *polj-a*		-a *sel-a*	*polj-a*
D	-u *sel-u*	-u *polj-u*		-ima *sel-ima*	*polj-ima*
A	A=N *selo*	A=N *polje*		A=N *sela*	*polja*
V	V=N *selo*	V=N *polje*		V=N *sela*	*polja*
I	-om *sel-om*	-em *polj-em*		-ima *sel-ima*	*polj-ima*
L	-u *sel-u*	-u *polj-u*		-ima *sel-ima*	*polj-ima*

LIČNE ZAMENICE

	Sg.				
	prvo lice	drugo lice	treće lice		
			m	f	n
N	JA	TI	ON	ONA	ONO
G	*mene*	*tebe*	*njega (ga)*	*nje (je)*	njega (ga)
D	meni (mi)	tebi (ti)	njemu (mu)	njoj (joj)	njemu (mu)
A	mene (me)	tebe (te)	njega (ga)	nju (je, ju)	njega (ga)
V	–	ti	–	–	–
I	mnom	tobom	njim	njom	njim
L	meni	tebi	njemu	njoj	njemu

	Pl.				
	prvo lice	drugo lice	treće lice		
			m	f	n
N	MI	VI	ONI	ONE	ONA
G	nas	vas	njih (ih)	njih (ih)	njih (ih)
D	nama (nam)	vama (vam)	*njima (im)*	*njima (im)*	*njima (im)*
A	nas	vas	njih (ih)	njih (ih)	njih (ih)
V	–	vi	–	–	–
I	nama	vama	njima	njima	njima
L	nama	vama	njima	njima	njima

PRIDEVSKA PROMENA

	Sg.		
	m	f	n
N	lep**(i)** vaš (dečak)	lep**a**, vaš**a** (devojčica)	lep**o** (selo), vaš**e** (dete)
G	lep**og** / vaš**eg** (dečaka)	lep**e**, vaš**e** (devojčice)	lep**og** (sela), vaš**eg** (deteta)
D=L	lep**om** / vaš**em** (dečaku)	lep**oj**, vaš**oj** (devojčici)	lep**om** (selu), vaš**em** (detetu)
A	lep**og** / vaš**eg** (dečaka) velik**(i)** vaš (prozor)	lep**u**, vaš**u** (devojčicu)	lep**o** (selo), vaš**e** (dete)
V=N	lep**i** (dečače)	lep**a**, vaš**a** (devojčice)	lep**o** (selo), vaš**e** (dete)
I	lep**im** / vaš**im** (dečakom)	lep**om**, vaš**om** (devojčicom)	lep**im** (selom), vaš**im** (detetom)
L	lep**om** / vaš**em** (dečaku)	lep**oj**, vaš**oj** (devojčici)	lep**om** (selu), vaš**em** (detetu)

	Pl.		
	m	f	n
N	lep**i**, vaš**i** (dečaci)	lep**e**, vaš**e** (devojčice)	lep**a**, vaš**a** (sela)
G	lep**ih** / vaš**ih** (dečaka)	lep**ih**, vaš**ih** (devojčica)	lep**ih**, vaš**ih** (sela)
D=I=L	lep**im** / vaš**im** (dečacima)	lep**im**, vaš**im** (devojčicama)	lep**im**, vaš**im** (selima)
A	lep**e** / vaš**e** (dečake) stare / vaš**e** (prozore)	lep**e**, vaš**e** (devojčice)	lep**a**, vaš**a** (sela)
V=N	lep**i** (dečaci)	lep**e**, vaš**e** (devojčice)	lep**a** (sela)
I	lep**im** / vaš**im** (dečacima)	lep**im**, vaš**im** (devojčicama)	lep**im**, vaš**im** (selima)
L	lep**im** / vaš**im** (dečacima)	lep**im**, vaš**im** (devojčicama)	lep**im**, vaš**im** (selima)

PREZENT

prezentska osnova + nastavci za prezent

		Sg.	Pl.
		1. -m	*1. -mo*
3. l. sg. prezenta	+	2. -š	2. -te
(jede, pije, kuva...)		3. -Ø	3. -u/-ju/-e

1. JESTI	jedem	(Ø / **e**)	
2. ORATI	orem	(a / **e**)	
3. BRINUTI	brinem	(nu / n**e**)	
4. a. PUTOVATI	putujem	(ova / uj**e**)	3. l. pl. **-u**
b. PITI	pijem	(Ø / j**e**)	
5. PISATI	pišem	(a / `**e**)	
6. a. KUVATI	kuvam	(a / **a**)	
b. UMETI	umem	(e / **e**)	3. l. pl. **-ju**
7. a. RADITI	radim	(i / **i**)	
b. ŽIVETI	živim	(e / **i**)	3. l. pl. **-e**
8. TRČATI	trčim	(a / **i**)	

PISATI / PIŠEM	S / Š
KAZATI / KAŽEM	*Z / Ž*
SKAKATI / SKAČEM	K / Č
LAGATI / LAŽEM	G / Ž
KRETATI / KREĆEM	T / Ć

PERFEKAT

enklitički oblik prezenta pomoćnog glagola **JESAM** + radni glagolski pridev

infinitivna osnova
+
nastavci:

Sg.	Pl.
1. ja **sam**	1. mi **smo**
2. ti **si**	2. vi **ste**
3. on **je**	3. oni **su**
ona **je**	one **su**
ono **je**	ona **su**

Sg.	Pl.
m. r. **-o**	**-li**
ž. r. **-la**	**-le**
sr. r. **-lo**	**-la**

Npr. priča-~~ti~~ → priča-o, la, lo
priča-li, le, la

Npr. perfekat glagola **pričati**

Sg.	Pl.
1. ja sam pričao	1. mi smo pričali
2. ti si pričao	2. vi ste pričali
3. on je pričao	3. oni su pričali
ona je pričala	one su pričale
ono je pričalo	ona su pričala

Glagoli kretanja

ići → ***išao sam***
doći → ***došao sam***
otići → ***otišao sam***
ući → ***ušao sam***
izaći → ***izašao sam***
preći → ***prešao sam***
poći → ***pošao sam***

FUTUR

I

enklitički oblik **prezenta** pomoćnog glagola **HTETI** + **INFINITIV**

Sg.	Pl.
1. ja **ću**	1. mi **ćemo**
2. ti **ćeš**	2. vi **ćete**
3. on, ona, ono **će**	3. oni, one, ona **će**

Npr. pevati → *ja ću pevati*

reći → *ja ću reći*

II

infinitivna osnova + nastavci

Npr. priča-ti → *priča*

Sg.	Pl.
1. **-ću**	1. **-ćemo**
2. **-ćeš**	2. **-ćete**
3. **-će**	3. **-će**

Npr. pričati → *pričaću*

reći → ~~*rećiću*~~

reći ću

IMPERATIV

osnova za građenje imperativa (3. l. pl. prezenta bez nastavka) + **nastavci za imperativ**

		Sg.	Pl.
a) **PIŠ**-U **RAD**-E	+	1. - 2. **-I** 3. **NEKA + PREZENT**	1. **-IMO** 2. **-ITE**

Npr. pisati → ***(ti) piši***; raditi → ***(ti) radi***; peći → ***(ti) peci***; seći → ***(ti) seci***; reći → ***(ti) reci***

		Sg.	Pl.
b) **ČITA**-JU	+	1. - 2. **-J** 3. **NEKA + PREZENT**	1. **-JMO** 2. **-JTE**

Npr. čitati → ***(ti) čitaj***

POTENCIJAL

aorist pomoćnog glagola **BITI** + **radni glagolski pridev**

Sg.
1. ja **bih**
2. ti **bi**
3. on, ona, ono **bi**

Pl.
1. mi **bismo**
2. vi **biste**
3. oni, one, ona **bi**

infinitivna osnova + -o, -la, -lo; -li, -le, -la

Npr. peva-ti → peva-o
peva-la
peva-lo
peva-li
peva-le
peva-la

Npr. pevati → ***ja bih pevao***

ZNAČENJA PADEŽA

NOMINATIV

1. Nominativ subjekta	
a) Ø + N	*Kosta studira matematiku.* *Fakultet se nalazi u centru grada.*
2. Nominativ u funkciji leksičkog jezgra predikata	
a) Cop. + Ø + N	*Isidora je prefosorica.* *Peđa je visok i mršav.*

GENITIV

1. Genitiv subjekta	
a) Vimati + Ø + G b) $Det._{Quant}$ + G	*U našoj prodavnici uvek ima hleba.* *Došlo je malo studenata na čas.* *U ponedeljak su bila samo tri studenta na času.*
2. Genitiv objekta	
a) Ø + G b) $Det._{Quant}$ + G c) [Det. impl.] + G	*Sećam se tog radosnog događaja.* *Popiću čašu vina. Poješću tri kolača.* *Pijem mnogo vode.* *Jela bih [malo, puno] kolača. Pila bih [malo, puno] soka.*
3. Genitiv prostora	
a) Prep. (ispred, iza, između, ispod, iznad, pored, oko) + G b) Prep. (usred, nasred, posred, kod) + G c) Prep. (od, iz, sa) + G d) Prep. (do) + G e) Prep. (preko) + G	*Sto se nalazi pored kreveta. Stolice su oko stola. Iznad stola su slike. Ispod stola nalazi se tepih.* *Nasred sobe nalazi se veliki sto. Večeras ću ostati kod kuće.* *Otišao je od kuće. Juče smo se vratili iz Italije. Jovan se vratio sa mora.* *Idite do one zgrade, a zatim skrenite desno. Idite pravo preko trga, zatim skrenite levo i videćete poštu na kraju te ulice.*

4. Genitiv vremena	
a) Det. (taj, jedan) + G b) Prep. (pre, posle, oko) + G c) Prep. (do) + G d) Prep. (od) + G e) Det. (svaki) + G	*Tog dana me je bolela glava. Upoznala sam ga jednog jutra na pijaci.* *Pijem kafu pre doručka. Doći ću kod tebe posle časa. Videla sam Isidoru oko Nove godine.* *U Novom Sadu ću biti do juna.* *U Novom Sadu sam od septembra.* *Svakog leta idemo na more.*
5. Kvalifikativni genitiv	
a) Prep. (od, bez) + G b) Det. (Adj.) + G	*Najviše volim sok od jagode. Pijem kafu bez šećera.* *Sviđa mi se ona devojka plave kose. Kupila sam novu majicu dugih rukava.*
6. Posesivni genitiv	
a) Det. (Adj.) + G	*Ovo je kuća Majine sestre.* *Ovo je kaput Petra Jovanovića.*
7. Genitiv uzroka	
a) Prep. (od, iz, zbog) + G	*Umirem od gladi. Uradila je to iz ljubavi.* *Nisam išla u bioskop zbog kiše.*

DATIV

1. Dativ indirektni (indirektni objekat)	
a) Ø + D	*Dao sam knjigu prijatelju. Rekao sam sestri da ću doći u petak kod nje.* *Kupio sam devojci cveće.* *Pisao sam roditeljima iz Grčke.* *Pozajmio sam ti tu knjigu.*
2. Dativ cilja	
a) Prep. (ka/prema) + D b) Vpri- + Ø + D	*Putujemo ka Beogradu.* *Petar se okrenuo prema Maji.* *Približavamo se Beogradu.* *Petar prilazi Maji.*
3. Dativ logičkog subjekta	
a) Ø + D	*Milici i Milošu se svideo film.* *Jedu mi se kolači. Muka mu je.*

4. Koncesivni dativ	
a) Prep. (uprkos) + D	*Uprkos magli avion je poleteo.*
5. Posesivni dativ	
a) Ø (lične zamenice) + D	*Videla sam ti sestru.* → *Srela sam tvoju sestru.*

AKUZATIV

1. Akuzativ direktnog objekta	
a) Ø + A b) Prep. (na) + A	*Volim da gledam filmove i čitam knjige.* *Maja je upoznala Ivanu pre tri godine.* *Često mislim na Ivanu.*
2. Akuzativ namene (indirektni objekat)	
a) Prep. (za) + A	*Spremila sam večeru za prijatelje.*
3. Akuzatih cilja	
a) Prep. (u, na) + A	*Putujem u Novi Sad. Idem na fakultet.* *Putujem na more.*
4. Akuzativ vremena	
a) Prep. (u, na, za) + A b) Det. (taj, jedan) + A c) Det. (svaki) + A	*U ponedeljak imamo čas. Srela sam ga na Božić. Dolazim za Novu godinu.* *To jutro me je bolela glava. Jedno jutro sam videla Marka.* *Svaki dan idem na fakultet.* *Svako jutro pijem kafu.*
5. Kvalifikativni akuzativ	
a) Prep. (na) + A	*Prodajemo kuću na sprat.* *Sviđa mi se ona majica na štrafte.*
6. Akuzativ logičkog subjekta	
a) Ø + A	*Boli me glava. Sofiju boli grlo. Mama ga nervira.*

VOKATIV

1. Vokativ u funkciji obraćanja nekome	
a) Ø + V	*Devojko, otvori prozor. Gospodine Iliću, da li mogu da Vas pitam nešto?*

INSTRUMENTAL	
1. Instrumental društva	
a) Prep. (sa) + I	*Išla sam u bioskop sa prijateljima. Razgovarala sam juče sa Marinom.*
2. Instrumental sredstva	
a) Ø + I	*Na posao idem biciklom. Obično putujem avionom. Pišem olovkom.*
3. Instrumental prostora	
a) Prep. (pred, nad, pod, među) + I b) Ø + I	*Knjiga je pod stolom. Sedimo pred kućom. Volim da se šetam gradom. Juče sam dugo lutala ulicama Novog Sada. Idite pravo ovim hodnikom i onda skrenite kod stepenica levo.*
4. Instrumental vremena	
a) Ø + I (imenica je uvek u pluralu) b) Ø + I (imenica označava imena dana)	*Mesecima se nismo videli. Godinama učim srpski jezik.* *Sredom imamo časove srpskog jezika. Vikendom idemo na izlet.*
5. Kvalifikativni instrumental	
a) Prep. (sa) + Det. + I	*Sviđa mi se ona devojka sa crnom kosom. Kupila sam košulju s kratkim rukavima.*
LOKATIV	
1. Lokativ objekta	
a) Prep. (o) + L	*Dugo smo razgovarali o filmu koji smo gledali. Razmišljam o tebi.*
2. Lokativ prostora	
a) Prep. (u, na, po) + L	*Zoran živi u Beogradu. Prošle godine sam bila na moru sa prijateljima. Šetam po gradu.*
3. Lokativ vremena	
a) Prep. (u) + L	*David i Loreto su došli u Novi Sad u septembru.*
4. Kvalifikativni lokativ	
a) Prep. (u) + L	*Da li si video onu devojku u žutim pantalonama?*

Univerzitet u Novom Sadu
LETNJA ŠKOLA
Odsek za srpski jezik i lingvistiku
Centar za srpski jezik kao strani

Izdavači:
Filozofski fakultet
Dnevnik – Novine i časopisi

Za izdavača:
Prof. dr Marija Kleut, dekan
Milan Nešić, direktor

Likovno grafička oprema:
Vladimir Nikolić

Korektura:
Izdavač

Priprema:
Aleksandar Karajović

Štampa:
„Stojkov" Novi Sad

Tiraž:
1500

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

811.163.41(075.4)

БЈЕЛАКОВИЋ, Исидора
Научимо српски 1 = Let's learn Serbian [1] / Isidora Bjelaković, Jelena Vojnović; [crteži Ivan Dimitrijević, Aca Mikić, Isidora Bjelaković]. - 2. izd. -Novi Sad ; Filozofski fakultet : Dnevnik, 2006 (Novi Sad : Stojkov). - 166 str. : ilustr. ; 29 cm

Ćir. i lat. -Tiraž 1.500

1. Војновић, Јелена
а) Српски језик - Приручници

COBISS.SR-ID 213281799